

Diena

Lietiškam cilvēkam

PRIMDIENA, 27.FEBRUĀRIS, 1995
NR.49 (1143)
CENA — Ls 0,12

Diezin vai «izvilksim» līdz pensijai... 2.lpp.

Vai valdība ir Lata parādniece? 3.lpp.

Dienas speciālkorespondents haizivju rīklē Ivo Jirgens — 6.lpp.

10.lpp. Izpārdošana kaut kas vairāk par cenu atlaidēm!

Vācijā izbeigta izmeklēšana 400 miljonu lietā

Ojārs J.Rozītis, *Dienas* korespondents Minsterē

Minstere, 24.febr. Jau pērnā gada rudenī Duisburgas prokuratūra izbeigusi lietu pret firmas M.A.S.GmbH faktisko īpašnieku Hugo V. un citām personām tā sauktajā Brocēnu cementa un šifera kombināta direktora Jura Reinsona personā vienotās ar M.A.S.GmbH, ka šī firma sagādās 400 miljonu USD kredītu (pēc pašreizējā kursa — 216 miljonus latu).
Skat. *Izbeigta izmeklēšana* 12.lpp.

beidz tādā gadījumā, ja iepriekšējā izmeklēšana neatrod pietiekamus iemeslus apsūdzības izvirzīšanai. Līdz ar to beigusies afēra, kas 1993.gada maijā savilpoja Latviju. Kā *Diena* jau ziņoja, 1992.gada decembra sākumā Brocēnu cementa un šifera kombināta direktors Jura Reinsona personā vienotās ar M.A.S.GmbH, ka šī firma sagādās 400 miljonu USD kredītu (pēc pašreizējā kursa — 216 miljonus latu).
Skat. *Izbeigta izmeklēšana* 12.lpp.

LNNK mobilizējas nākamās Saeimas vēlēšanu cīņai

Nellija Ločmele

Rīga, 26.febr. LNNK izredzes 6.Saeimas vēlēšanās un vairāki specifiski tautsaimniecības, sociālie, valsts pārvaldes un kultūras jautājumi tika apspriesti sestdien Rīgā notikušajā LNNK konferencē LNNK starp pašvaldībām un 6.Saeimas vēlēšanām. Konferencē mērķis bija nevis pieņemt programmatiskus dokumentus, bet gan «mobilizēt biedrus cīņai», kā uzstājoties sacija partijas priekšsēdētājs Aristīds Lambergs.

Patlaban sociāliskajās aptaujās LNNK atbalsta 11—14% pilsonu, tomēr A.Lambergs sestdien sacija: «Es pieņemu, ka novembrī Saeima nobalsos par Andreja Krastiņa valdību, ko neatbalstīja šovasar.» A.Lambergs pastāstīja, ka nesēn LNNK kopā ar koalīcijas partneri — Zaļo partiju ir izveidojuši astoņas darba grupas, kas izstrādās priekšvēlēšanu un pēcvēlēšanu rīcības programmu. Tās pieņem un pārveidē partijas vadību plānots kongresā aprīlī.

LNNK ar 1820 biedriem ir otrā lielākā Latvijas partija pēc Zemnieku savienības. Partijas izredzes Saeimas vēlēšanās sestdienas konferencē tika prognozētas gan ar pieņemtu reālistu, gan uzņēmīgu šķērsu propagandu. LNNK priekšsēdētāja vietniece Baiba Pētersone uzsvēra, ka pilsonības un okupācijas jautājums, kas vienmēr bijis LNNK politiskais trumpis, sabiedrībā vairs netiek uzskatīts par pašu svarīgāko problēmu. «LNNK politikas galvenais jautājums ir elastīgi sekot šim izmaiņam. Atbalstu vēlēšanās gūst tie, kas piedāvās reālus sociālo problēmu risinājumus. Mums jāstrādā, lai saglabātu savu līdzšinējo popularitātes rādītāju», sacīja B.Pētersone.

Konferencē daudz tika apspriesta LNNK ikdiena — darbs pašvaldībās, kas būtu daudz vieglāks, ja valsti pie varas būtu nacionāli. Rīgas domnieks Juris Dobelis atzina, ka valdības cīņa ar noziedzību ir tikai kampaņa, bet LNNK rūpīgi jāpiestrādā pie savas programmas: «Drošības jautājumi būt ļoti nopietna šaha spēle, kur mums jāpārdomā katrs vārds.» Viņš arī uzsvēra, ka Latvijas robežu tuvumā vajadzētu dzīvot tikai uzticamiem cilvēkiem un drīzumā šo situāciju «vajadzētu pārskatīt». Debatēm konferencē bija atvēlēti neliels laiks, un tajās izskanēja gan aicinājumi izņemt Krievijas impēriju, gan ievēlēt nākamajā Saeimā cilvēkus ar tīrām rokām.♦

Ulmanis sveic Igaunijas prezidentu neatkarības svētkos

Toms Liepiņš

Rīga, 25.febr. Valsts prezidents Guntis Ulmanis nosūtījis Igaunijas Republikas prezidentam Lennartam Meri un Igaunijas tautai apsveikumu kaimiņvalsts neatkarības dienas svētkos. G.Ulmanis sveicis L.Meri arī plašākā telefona sarunā. Pārrunāta arī Otrā pasaules kara beigu 50.gadadienas atzīmēšanas kārtība, informē Valsts prezidenta kanceleja. Vēstulē L.Meri G.Ulmanis pauž uzskatu, ka draudzīgās attiecības starp divām valstīm attīstīsies arī turpmāk, kā arī novēl Igaunijas tautai laimi un labklājību.

Atzīmējot Igaunijas valsts neatkarības 77.gadadienu, Igaunijas biedrības namā sestdien kopā pulcējās aktīvākā Latvijas igauņu kopienas daļa. Kā *Diena* jau rakstīja, Igaunija savas valsts neatkarības dienu svin 24.februārī, un piemiņas pasākumi Rīgā sākas jau 23.februārī. Svētkus sestdien Igaunju biedrības namā aizsāka jauktais koris *Leelo*, pieskandinot biedrības un Enna Rajas vadītās Latvijas vienīgās igauņu skolas telpas ar abu kaimiņvalstu — Igaunijas un Latvijas — himnu skaņām. Svinīgajā neatkarības dienas piemiņas pasākumā piedalījās arī Igaunijas vēstniecības pārstāvji, Igaunju biedrības vadītāja Perja Svārpstīna un vairāki viesi no Igaunijas. Latvijā pašlaik mit vairāk nekā 3000 igauņu. Latvijas Igaunju biedrība pēc 48 gadu aizlieguma tika atjaunota 1988.gadā, 1989.gadā atguva savu namu Rīgā, Nometņu ielā 62.♦

Latvijai būs dažas jaunas vēstniecības

Jānis Kulmanis

Rīga, 26.febr. Šogad Latvija plāno atvērt diplomātiskās pārstāvniecības Strasbūrā, Itālijā, Norvēģijā, kā arī nostiprināt jau esošo 29 pārstāvniecību darbu, ceturtdien intervijā *Dienai* sacīja Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Māris Riekstiņš.

Latvijai būs dažas jaunas vēstniecības. Tā kā Latvija tikko iestājusies Eiropas padomē (EP), pārstāvniecība tiks atvērta Strasbūrā, kur acimredzot to turpinās vadīt līdzšinējais Latvijas pārstāvis EP Andris Teikmanis. Paredzams, ka vasaras vidū tiks sākts darbs Latvijas vēstniecībā Itālijā, kas, domājams, pārstāvēs Latviju vēl dažās blakuseiropas valstīs — Kiprā, Malta, Iepējams, arī Grieķijā. Patlaban gan vēl neesot skaidrs, kas varētu būt vēstnieks šajās valstīs. Gada otrajā pusē plānots atvērt vēstniecību arī Norvēģijas galvaspilsētā Oslo. Norvēģijas pusē izteikusi piedāvājumu sameklēt nepieciešamās telpas vai ēku. Vēstnieks Oslo finansiālu apsvērumu dēļ sākot darbu tikai 1996.gadā.

Latvijai būs dažas jaunas vēstniecības. Tā kā Latvija tikko iestājusies Eiropas padomē (EP), pārstāvniecība tiks atvērta Strasbūrā, kur acimredzot to turpinās vadīt līdzšinējais Latvijas pārstāvis EP Andris Teikmanis. Paredzams, ka vasaras vidū tiks sākts darbs Latvijas vēstniecībā Itālijā, kas, domājams, pārstāvēs Latviju vēl dažās blakuseiropas valstīs — Kiprā, Malta, Iepējams, arī Grieķijā. Patlaban gan vēl neesot skaidrs, kas varētu būt vēstnieks šajās valstīs. Gada otrajā pusē plānots atvērt vēstniecību arī Norvēģijas galvaspilsētā Oslo. Norvēģijas pusē izteikusi piedāvājumu sameklēt nepieciešamās telpas vai ēku. Vēstnieks Oslo finansiālu apsvērumu dēļ sākot darbu tikai 1996.gadā.

Latvijai būs dažas jaunas vēstniecības. Tā kā Latvija tikko iestājusies Eiropas padomē (EP), pārstāvniecība tiks atvērta Strasbūrā, kur acimredzot to turpinās vadīt līdzšinējais Latvijas pārstāvis EP Andris Teikmanis. Paredzams, ka vasaras vidū tiks sākts darbs Latvijas vēstniecībā Itālijā, kas, domājams, pārstāvēs Latviju vēl dažās blakuseiropas valstīs — Kiprā, Malta, Iepējams, arī Grieķijā. Patlaban gan vēl neesot skaidrs, kas varētu būt vēstnieks šajās valstīs. Gada otrajā pusē plānots atvērt vēstniecību arī Norvēģijas galvaspilsētā Oslo. Norvēģijas pusē izteikusi piedāvājumu sameklēt nepieciešamās telpas vai ēku. Vēstnieks Oslo finansiālu apsvērumu dēļ sākot darbu tikai 1996.gadā.

Nodibināta Abreniešu apvienība

«Bez Abrenes mēs nerimsim.» teikts bijušo abreniešu sanāksmes plakātā. Pirmais no kreisās — Abreniešu apvienības priekšsēdētājs Leontijs Vizulis. Foto — Normunds Meziņš, A.F.I.

Valdis Francs

Vilaka, 25.febr. Sestdien 1945.gadā Krievijai pievienoto Gauru, Augšpils, Pūrmalas, Linavas, Upmalas pagastu un Abrenes pilseti bijušie iedzīvotāji un viņu pēcteči Vilakā nodibināja Abreniešu apvienību, lai cīnītos par Abrenes novada atgūšanu Latvijai. Uz apvienības dibināšanas sapulci bija ieradusies 154 delegāti no dažādiem Latvijas novadiem. Jaunizveidotā apvienība dibināšanas sapulcē pieņēma organizācijas

statūtus un 12 dažādus paziņojumus. Šajos dokumentos Abreniešu apvienība vērsās pie Latvijas Valsts prezidenta, valdības un Saeimas ar aicinājumu, ka vienīgais pieņemamais Abrenes problēmas risināšanas ceļš ir tāda starpvalstu līguma noslēgšana, kurš nebūtu pretrunā ar Latvijas — Krievijas 1920.gada 11.augusta noslēgto miera līgumu. Šī sabiedriskā organizācija tika nodibināta, lai panāktu starptautiskiem līgumiem atbilstošu taisnīgu Abrenes jautājuma atrisināšanu, novēršot abreniešu mantisko, kā arī

Jauna mītnē ģenerālkonsulātam Sanktpēterburgā

Anita Matisone, *Dienas* speciālkorespondente Sanktpēterburgā

Sanktpēterburga, 25.febr. Pirmās pavasara saules apspīdētā Krievijas un Latvijas viesu savstarpēju laipnību pārpilna — tāda sestdien Sanktpēterburgā bija Latvijas ģenerālkonsulāta jaunās mītnes atklāšana. Taču aiz smaidiem un konsulāta darbinieku radītās svētku noskaņas slēpās «vēl ne mazāk kā 500 problēmu». Vismaz tā sālsmaizes ceremonijas sākumā sacīja Latvijas ģenerālkonsule Aija Strautmane.

Jauna mītnē ģenerālkonsulātam Sanktpēterburgā. Anita Matisone, *Dienas* speciālkorespondente Sanktpēterburgā.

Pirmās problēmas absurda vienkāršums ir tāds, ka Sanktpēterburgas mērija gan ierādāja Latvijas pārstāvniecībai jaunās telpas, taču līdz pat šim brīdim nav parūpējies par to, lai nodrošinātu elektroniskos sakarus ar ārpusauli. A.Strautmane uzskata, ka uz vispārējās attieksmes fona pret Latviju, tā ir pilnīgi likumsakarīga parādība. «Kad es šeit 1993.gada 11.martā ieradās, lai organizētu ģenerālkonsulāta atvēršanu, Sanktpēterburgas avīzēs termins «latvieši» neeksistēja. Tā vietā lietoja vārdu «fašisti». No tā ir brīža daudz kas mūsu valsti savstarpējās attiecībās ir mainījies uz labo pusi, sevišķi pēdējā pusgadā. Taču Sanktpēterburgā nekas nav mainījies. Pilsētas administrācijas galva pat bija pieskriejis mūsu pušiem, kad viņi pie jauno telpu fasādes lika plāksni un karogu, un gandrīz norāvis no trepēm.»
Skat. *Ģenerālkonsulāta mītnē* 12.lpp.

Priekšlikumus ieteikts iekļaut Latvijas DLK nosacījumus, kas nodrošinātu vienādas tiesības uz darbu kā vīriešiem, tā sievietēm; paredzēt tiesības izmantot bērna kopšanas atvaļinājumu mātē vai tēvam pēc pašas ģimenes izvēles. Ieteikts pēc dzemdībām paredzēt ne tikai pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu, bet arī vienreizēju pabalstu sievietēm; pārējos darba nespējas gadījumā grūtniecības laika darba nespējas pabalstu izsniegt 100% izpēlnas apmērā; garantēt valsts sociālās aprūpes palīdzību mātēm, kas vienas audzina bērnus; sievietēm paredzēt tiesības saņemt daļēju vecuma pensiju piecus gadus pirms noteiktā pensijas vecuma u.c.

Konferences dalībnieces pieņēma aicinājumu Valsts prezidentam Guntim Ulmanim, 5.Saeimas priekšsēdētājam Anatolijam Gorbunovam un deputātiem, kurā atkārtoti tiek pievērsta uzmanība vairāk nekā 200 gimenēm, kas izvadot dēlus obligātajā karadienestā, tos zaudējušas uz visiem laikiem. «Daudzās ģimenēs tas bija vienīgais dēls un cerība uz atbalstu vecumdiēnas. Citas ģimenes ir saņēmušas kopjamus invalīdus, kuriem nav un nevar būt darba stāža.»
Konferencē pieņemts arī aicinājums Latvijas sievietēm, kurā sievietes tiek aicinātas aktīvāk izteikt savu attieksmi pret lēmumiem un norisēm, sūstīt ierosinājumu Saeimai, valdībai un vietējiem varām.♦

Iepazīstina ar nacionālo ziņojumu par sieviešu stāvokli Latvijā

Vita Anda Tērauda simpozija dalībnieču vidū. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Anda Miķelsone

Rīga, 26.febr. Sestdien Ministru prezidents Māris Gailis svēgīti iepazīstināja ar Latvijas nacionālo ziņojumu par sieviešu stāvokli Latvijā. Ziņojumu izstrādāja Latvijas Nacionālā sagatavošanas komiteja ANO 4.pasaules sieviešu konferencē, kas notiks šogad no 4. līdz 15.septembrim Pekinā. M.Gailis teica, ka šis «ir pirmais Latvijas Republikas valdības oficiālais ziņojums pašu valsts un starptautiskai sabiedrībai par sieviešu stāvokli Latvijā pēc neatkarības atgūšanas».

Ziņojumā ir raksturotas sieviešu stāvokļa īpatnības pārejas periodā no centralizētas ekonomikas uz tirgus ekonomiku. Ziņojumu Nacionālās komitejas uzdevumā sagatavoja Latvijas sieviešu pētniecības un informācijas centra vadītāja Pārsla Egļte. Lai veicinātu sadarbību ar kaimiņvalstīm, gatavojoties Pekinas konferencē, piektdien sestdien Rīgā notika Baltijas un Ziemeļvalstu simpozija, kurā piedalījās pārstāves no «3+5» valstu Nacionālās sagatavošanas komitejām Pekinas konferencē. Simpozija laikā Baltijas un Ziemeļvalstis apsprieda

iespējas izveidot un padziļināt reģionālo sadarbību demokrātijas un līdztiesības jomā. Nacionālās komitejas vadītāja valsts reformu ministre Vita Anda Tērauda sestdien preses konferencē teica, ka simpozija dalībnieces vienojušas — iespējamie līdzekļi, kā uzlabot reālo līdztiesību starp sievietēm un vīriešiem, ir informācijas apkopošana un statistikas precizēšana par vīriešiem un sievietēm, sabiedrības izglītošanas nodrošināšana līdztiesības jautājumos un sabiedrības apziņas celšana līdztiesības jautājumos.

Nemot vērā valsts finansiālās grūtības, vienīgais veids, kā izglīt sabiedrību Latvijā, ir masu mediju izmantošana un sadarbība kultūras jomā. Tāpēc paredzams, ka pirms Pekinas konferences Rīgā varētu notikt Baltijas un Ziemeļvalstu filmu festivāls, kas pievērstu sabiedrības uzmanību dzimumu līdztiesības jautājumam. Simpozija dalībnieki uzsvēruši arī nepieciešamību izveidot likumdošanas pamatus un pastāvīgas valstsiskas struktūras, kas būtu atbildīgas par līdztiesības politikas veidošanu katrā no Baltijas valstīm.♦

Sieviešu organizācijas izvērta priekšlikumus likumdošanas izmaiņām

Anda Miķelsone

Rīga, 26.febr. Sestdien Latvijas Sieviešu organizāciju sadarbības padome konferencē *Sieviete — šodien un rīt* izteica atbalstu Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšlikumiem sieviešu stāvokļa uzlabošanai, saglabājot likumdošanā paredzētās sieviešu darba un sociālās atvieglinājumus. Priekšlikumus ieteikts iekļaut Latvijas DLK nosacījumus, kas nodrošinātu vienādas tiesības uz darbu kā vīriešiem, tā sievietēm; paredzēt tiesības izmantot bērna kopšanas atvaļinājumu mātē vai tēvam pēc pašas ģimenes izvēles. Ieteikts pēc dzemdībām paredzēt ne tikai pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu, bet arī vienreizēju pabalstu sievietēm; pārējos darba nespējas gadījumā grūtniecības laika darba nespējas pabalstu izsniegt 100% izpēlnas apmērā; garantēt valsts so-

No četriem valsts objektiem izsolē pārdots tikai viens

Ēriks Matulis

Rīga, 26.febr. No četriem valsts uzņēmumu akciju kontrolpakētiem, ko Latvijas privatizācijas aģentūra (LPA) piedāvāja sestdienas izsolē, pārdota viena uzņēmuma kontrolpakete. Par sākuma cenu — 320 tūkstošiem latu — kā vienīgais pretendents 80% valsts dzērienu rūp-

nicas Rīga akciju iegādājās akciju sabiedrība *Rīgas vīni*. Maksāšanas līdzeklis — 50% latos un 50% privatizācijas sertifikātos. 19.5% uzņēmuma akciju pārdos uzņēmumā strādājošiem un uzņēmuma pensionāriem, 0.5% akciju rezervētas jaunās akciju sabiedrības valdei.
Skat. *Izsolē pārdots tikai viens objekts* 12.lpp.

nicas Rīga akciju iegādājās akciju sabiedrība *Rīgas vīni*. Maksāšanas līdzeklis — 50% latos un 50% privatizācijas sertifikātos. 19.5% uzņēmuma akciju pārdos uzņēmumā strādājošiem un uzņēmuma pensionāriem, 0.5% akciju rezervētas jaunās akciju sabiedrības valdei.
Skat. *Izsolē pārdots tikai viens objekts* 12.lpp.

Darīsim kopīgu darbu.
TREŠDIENĀS
DARBA PIEDĀVĀJUMUS PUBLICĒJAM AR 20% ATLAIDI
LAIKRAKSTA Diena REKLĀMAS AĢENTŪRA. PILS IELA 12, 2.STĀVS.

SAULE LEC 7.23 RIET 17.50 MĒNESS LEC 6.02 RIET 15.41
2—5 m/s
D +2°C +3°C
N 0°C +5°C
Laika ziņas
Šodien Latvijā mainīgs mākonu daudzums, nakti vietām slapjš sniegš, no rīta migla. Pūtīs rietumu, dienvidrietumu vējš ar ātrumu 2—5 m/s. Gaisa temperatūra dienā no +2° līdz +3°C, naktī — no 0° līdz +5°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Vai spēsīm izdzīvot līdz pensijai?

Guntis Rozenbergs, Dienas komentētājs

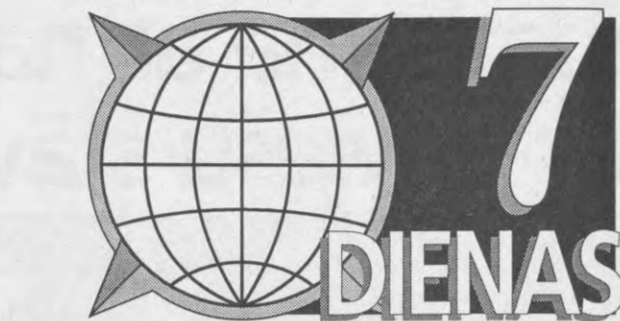
Par nepieciešamību Latvijā drīz rīnāt sociālās problēmas liecina tas, ka arī pasaulē, kur daudzviet dzīves standarts ir krietni augstāks nekā pie mums, tam pievērš lielu uzmanību. **Marta pirmajā pusē Kopenhāgenā notiks šogad nozīmīgākais ANO organizētais pasākums — sociālajai attīstībai ANO rikotā pasaules valstu vadītāju tikšanās.**

Ar pensionāru Latvijā, kas ir viena no visnovēcojušākajām, ja ne pati vecākā valsts Eiropā, mēs domājam vecu, slūm un ļoti nabazīgu cilvēku. Pašreiz visiem piešķirtā smieklīgi niecīgā pensija nav adekvāta mūža ieguldījumam. Patlaban tiek piedāvāts, jau sākot no šā gada 1.jūlija, palielināt pensijas aiziešanas vecumu. Ir paredzēts izlidināt vīriešu un sievietes pensijas aiziešanas vecumu. Ir paredzēts izlidināt vīriešu un sievietes pensijas aiziešanas vecumu. Ir paredzēts izlidināt vīriešu un sievietes pensijas aiziešanas vecumu.

Tagad ir pazuadēti vairāki gadi, un atkal jāatgriežas pie pensijas aiziešanas vecuma palielināšanas. Tā ir objektīva nepieciešamība, protams, par īstenošanas procedūru var strīdēties. Tagad daudzajiem pensionāriem un tie, kas ir pie pensijas vecuma sliekšņa, iecerēto uztevi ļoti sāpīgi, pat kā pīrgānosam par viņu jau tā grūto dzīvi. Bieži tas rodas pirmajā brīdī un neizpratnē, ko jaunais dos. Bet vēlāk izrādās, ka nav sliktāka bez labuma.

Patlaban Latvijā ceturta daļa iedzīvotāju ir pensionāri — aptuveni 640 000. Iedzīvotāju darbaspējīgā vecumā ir pusotra miliona. Tātad diviem strādājošajiem ir jāuztur viens pensionārs. Līdz šim 40% pensionāru turpināja strādāt pēc pensijas vecuma sasniegšanas, bet vidēji katrs pensionārs, pat nesapekot pensiju, nostrādāja vēl piecus gadus: vīrieši — četrus līdz piecus, sievietes — pat līdz astoņiem gadiem pēc 55 gadu sasniegšanas. Protams, pašlaik bezdarba apstākļos notiek aktīva šo cilvēku izspiešana no darba tirgus, cilvēki ir spiesti iet pensijā, turpmāk

sajemot grašiem līdzvērtīgu pensiju, lai arī strādājot alga būtu bijusi lielāka. Protams, šeit runāju par darbības penzionāriem. Par reālās situācijas smagumu vēl liecina arī dati, ka katrs cilvēks Latvijā strādā vidēji 31 gadu, bet pēc pensijas vecuma sasniegšanas pensijā ir 19 gadus (vīrieši pensijā pavadīja aptuveni 14 gadus, bet sievietes vidēji — 24 gadus, sievietes darba mūži vidēji ir 25 gadi). Šādas proporcijas, kur diviem strādājošajiem

būtu jāuztur viens pensionārs, nav gandrīz nekur pasaulē. Eiropas valstīs parasti trīs līdz četri strādājošie uztur vienu pensionāru. 3—4 nostrādātie darba gadi dod gadu pensijas jeb 40 gadu darba stāžs — vidēji 13 gadu pensijas. Patlaban Eiropā pietiek daļa iedzīvotāju ir vecāki par 60 gadiem. Līdz 2020. gadam šā vecuma iedzīvotāju skaits būs jau sasniedzis trešdaļu. Tapēc valstīs, kur cilvēku dzīves ilgums ir garš, notiek orientācija uz pensijas vecuma palielināšanu. Tā tas tiek plānots arī mūsu ziemeļu kaimiņvalstīs Ziemeļārijā — palielināt pensijas vecumu līdz 67—68 gadiem.

Protams, Latvijā iecerētā pensiju reforma un pensijas aiziešanas vecuma palielināšana nedos tūlītējus rezultātus. Ne uzreiz atbrīvosies milzu līdzekļi, ne arī strauji saruks pensionāru skaits. Paredzēts, ka šogad uz pensijas vecuma palielināšanas rēķina ietaupītos aptuveni 1,3 miljoni latu, ko varēs izmantot, lai kaut vai niecīgi palielinātu pensijas. Jau

60 gadiem. Latvieši vispār esot diezgan ilgi dzīvojoši.

Ko tad mēs katrs iegūsim vai zaudēsim no pensijas aiziešanas vecuma palielināšanas? Tiem, kas jau ir pensijā, par paredzēto «drakonisko rīcību» īpaši nebūtu jāsatraucas, jo pensijas vecuma palielināšanu viņi izjutīs tikai kā pakāpenisku pensiju palielinājumu (protams, sākumā nelielu). Cilvēkiem, kuriem līdz pensijas vecumam vēl tālu, jaunā pensiju sistēma sola (veidojot vienlaikus obligātajai apdrošināšanas sistēmai arī pašu uzkrājumus pensiju fondos), jau drūzmā jāust, cik konkrēti viņi varēs saņemt, aiziedami pensijā, ja, protams, nodzīvos līdz 65 gadiem. Ir domāts, ka cilvēki, kas būs nostrādājuši pilnu darba mūžu, pensija varēs saņemt aptuveni 70% no savas darba algas apjoma. Kā sacīt, aizējot pensijā, nejutīs nabagu kārtā nokļūšam, kā tas ir patlaban. Parasti pasaulē pensijas salīdzina ar pensionāra pēdējo pelnīto darba samaksu. Vācijā, Grieķijā — saņem aptuveni 60% no tās. Visbagātākie pensionāri ir Dānijā.

Visgrūtākā situācijā Latvijā ir tie, kas ir tuvu līdzinājam pensijas vecumam. Ja viņiem ir laba veselība un darba spējas, viņi varēs turpināt darbu un saņemt algu, kas tomēr ir lielāka nekā pensija. Ja kāds vēlēšies ātrāk iet pensijā, viņam likums to ļaus darīt un viņš finansiāli nebūs sliktākā situācijā, ja viņš aizietu pensijā saskaņā ar pašreizējo likumdošanu.

Kad ASV savulaik istenoja pensiju vecuma palielināšanu, tur to izstiepa 20—25 gadus, pieliekot par dažiem mēnešiem gadā. Taču to var atlaisties tādēļ, ka bagātās valstīs katr ASV, kur cilvēki stāvokļa uzlabošana var subsidēt valsts. Latvijai, sociālajā krīzē atrodoties, nav ko izdalt.

Saeimai būs jāpieņem šīs politiski ļoti atbildīgās lēmums par pensijas vecuma palielināšanu. Citas alternatīvas laikam nav. Bet tiem, kam pensijas vecums vēl ir aiz trejdzīņiem kalniem vai nedaudz

Izmaiņas Zviedrijas neitralitātes politikā

Niklāvs Lapulkins*

Zviedrijas sociāldemokrātiskā valdība smagi ir nosēdējusi «neitralitātes nostālgiju», un tai turklāt ir grūti samierināties ar bijušā premjerministra, tagadējā opozīcijas vadītāja Karla Bilta vadošo lomu ārpolitikā un drošības politikā. Kā lai citādi izskaidrot zviedru valdības, maigi izsakoties, divainās aktivitātes pēdējā laikā.

Zviedrija kopš šā gada sākuma ir pilntiesīga Eiropas savienības (ES) locekle. Nākamgad notiks nozīmīga ES valstu vadītāju konference, kurā noteiks galvenos ES turpmākās attīstības pamatvirzienus. Īpaši svarīga būs ārlietu un drošības politika.

Būtu pēdējais laiks valdībai sākt koncentrēties, konstruktīvi, ar pārējiem politiskajiem spēkiem labi saskaņotā darbu, lai izstrādātu Zviedrijas politikajām partijām un tautai pēc iespējas pieņemamu politisko virzienu šajā ļoti svarīgajā jomā.

Tā vietā valdība (jādama, apzināti) izvēlējusies ieslēgšanu sīkmainos strīdos ar Karlu Biltu, acimredzot uzskatīdama, ka šis ir istais laiks viņam pamatīgi «iegriezt». Šie strīdi ir vairākas frontēs. Viens no tām ir būdīgi slavenā «zemūdens fronte». Tur polemika pamatīgi uzliesmoja, kad Bruno to spēku virspalēnieks pirms dažām nedēļām paziņoja, ka jūras kara spēki ar jaunu tehnisko aparātu konstatējuši, ka agrāk par (Krievu) zemūdenēm uzskatīti objekti tomēr bijušas... ūdeles. Uz agrākās informācijas pamata Bilts bija rakstījis prezidentam Jelcinam vēstuli, un, lai arī piesardzīgi un korekti, tomēr kritizējās Krieviju.

Prejmerministrs Ingvars Karlsons pārmeta Biltam vieglprātību, bet Bilts sevi ļoti aizstāvēja. Ne viens, ne otrs no abiem kungiem neizcēlās ar savām labākajām īpašībām šajā polemikā. No Baltijas valstu viedokļa ir interesantāk aplūkot sadursmes otrajā galvenajā frontē, proti, ar Zviedrijas drošības politikas galveno doktrīnu saistītāja.

Ilgajā aukstā kara laikā Zviedrija piekopa neitralitātes politiku, ko iemiesoja tāda «pamatformulējuma», kas ar laiku sastinga dogmā, proti, kā politika «ārpus militārajām aliansēm miera laikā, ar mērķi būt neitrālai kara gadījumā». Pēc vēsturiskajām pārmaiņām sakarā ar Varšavas pakta, PSRS un komunisma sabrukumu radās akūta nepieciešamība veicu un galīgi nodilušos formulējumu pielāgot jaunajai realitātei.

Tas arī notika. 1992.gada aprīlī Rīksdags, saņemis piekrišanu no visām partijām, izņemot bijušo kompartiju, mikstināja un precizēja iepriekšējo formulējumu: «Zviedrija paliek ārpus militārajām aliansēm, lai saglabātu iespēju būt neitrālai gadījumā, ja izceļas karš Zviedrijas tuvumā.» Tātad neitralitāte vairs nav «automātiska», bet pastāv kā iespēja. Acimredzot sociāldemokrāti no sākuma neieauguma, ka starp šiem abiem formulējumiem pastāv būtiska atšķirība: jo, kad Bilts savā plašajā runā Ārpolitiskajā institūtā Latvijas Republikas 75.gadadienas priekšvakarā (jau sesto reizi) atkārtoja, ka viņš «neuzskata neitralitāti kā ticamu izvēli Zviedrijai gadījumā, ja Krievija uzbruktu kādai no Balti-

jas valstīm», sociāldemokrāti beidzot atpapas.

Ingvars Karlsons ar putām uz lūpām un svētā sašutumā pārmeta Biltam, ka viņš «privatizē» drošības politiku un pats uz savu roku «mainot neitralitātes politiku». Baltijas valstis izraisot cerības par tiesu Zviedrijas militāro palīdzību krīzes gadījumā.

Tas, protams, ir blēpās. Pastāv vairākas iespējas starp striktu neitralitāti un regulāru militāru «iejaukšanos». Bilts pamatā runāja par iespēju Zviedriju sevi deklarēt kā «nekarajošu zemi». Tas dod lielākas iespējas palīdzēt apdraudētajai valstij materiāli, ļauj dot patvērumu un darbības iespējas trimdas valdībai un, kā tas notika Somijas karā 1939.—1940.gadā, sūtīt brīvprātīgos.

Vienā no pirmajām intervijām ar Ingvaru Karlsonu pēc viņa atgriešanās premjerministra amatā arī izskanēja, ka Zviedrija tagad būšot «neitrāla» attiecībā ar Baltijas valstīm. Pēc trauksmes signāliem no Baltijas valstīm valdība savā valdības deklarācijā tomēr nonāca pie formulējuma, ka Zviedrija nevar būt vienaldzīga attiecībā pret draudiem Igaunijas, Latvijas un Lietuvas neatkarībai.

Pēdējā laikā tomēr kaislības atkal sākušas bangot. Sociāldemokrāti ielīdzda pārējas partijas uz pārrunām par drošības politiku, lai rastu jaunu kopīgu «pamatformulējumu». Tika pausts uzskats, ka 1992.gadā pieņemtais formulējums esot nepietiekami precīzs, jo atstāj pārāk plašas interpretācijas iespējas. Šis sarunas nedeva panākumus, un valdība bija spiesta pat uz savu roku «izcept» formulējumu aizvadītās trešdienas lielajam gadsākārējam ārpolitiskajam debatēm Rīksdagā.

Te nu valdība, kas pārmet iepriekšējā formulējuma lielu neskaidribu, rada šādu risinājumu: vispirms tika atkārtots 1992.gada formulējums, kas arī bija neizbēgami, ņemot vērā, ka to var mainīt tikai ar jaunu Rīksdaga lēmumu. Pēc tā piekabināja konstatējumu, ka Zviedrijas politikai ir jābūt «neredzamai» un ka tā nedrīkst citās valstīs izraisīt ilūzijas par iespējamu zviedru militāru palīdzību. Šādi it kā skaidrības labad valdība mēģināja bidēt un stāpīt jauno formulējumu vecajā virzienā. Tas neklūva skaidrāks, bet vājāks gan. Ja Zviedrija Bilts valdības laikā maksimāli mēģināja izmantot savas iespējas, kas jau tā nav lielās, lai atvēsinātu potenciālos karstgalvīgos krievu agresorus, tad tagadējā pedantiski cenšas drupināt katru iespēju šajā virzienā...

— Neraidiet šo signālu Baltijas valstīm — un sarkanbrūnajām Krievijas aprindām, kas vienmēr apsvērs savas iespējas, — Bilts teica debatēs Rīksdagā. Tomēr signāls diemžēl ir raidīts. Tas, protams, nenozīmē, ka Zviedrija ir mainījusi savu principiāli labvēlīgo nostāju attiecībā pret Baltijas valstīm. Vienam tomēr noliegt: rodas iespāids, ka jaunā Zviedrijas valdība ir mazliet atgriezusies un vēsāka nekā iepriekšējā.

Tas ir tikai mianses. Bet mianses nelaimīgā kārtā vienu otru reizi var izradīt diezgan liktenīgas...

*N.Lapulkins — Upsala Nya Tidnings politiskais komentētājs

Pensija aiziešanas vecums

Valsts	Vīriešiem	Sievietēm
Dānija	67	67
Francija	60	60
Vācija	65	65
Zviedrija	65	65
ASV	65	65
Itālija	60	55
Lielbritānija	65	60
Polija	65	60
Japāna	60	60
Jauzēlande	60	60
Norvēģija	67	67
Austrālija	65	60
Kanāda	65	65
Somija	65	65
Šveice	65	62

Cik gadus iedzīvotāji vidēji vēl dzīvo, ja ir sasnieguši 60 un 65 gadu vecumu

Valsts	Ja sasniegti 60 gadi	Ja sasniegti 65 gadi
Austrija	20,2	15,0
Kanāda	15,6	11,3
Francija	18,9	13,8
Vācija	20,3	14,9
Zviedrija	22,9	18,0
ASV	16,6	12,3
Venecuēla	5,6	3,6
Armēnija	11,0	6,9
Čehija	16,9	11,8
Igaunija	17,2	11,9
Ungārija	19,3	13,5
Latvija	17,9	12,4
Lietuva	16,2	11,1
Polija	14,8	10,0
Krievija	16,5	11,4

BEBRS NORD

FEBRUĀRIS - MARTS
IZDEVĪGU PIRKUMU LAIKS!

TELEVIZORI

- PHILIPS 21 GX 1560 (53 cm) - 287 Ls
- TOSHIBA 2140 RS (53 cm) - 267 Ls
- TOSHIBA 2100 TS (53 cm, teleteksts) - 285 Ls
- TOSHIBA 2500 TS (64 cm, teleteksts) - 365 Ls
- TOSHIBA 2812 DS (71 cm, teleteksts) - 528 Ls
- TOSHIBA 2927 DF (74 cm, teleteksts) - 699 Ls

VIDEOMAGNETOFONI

- PHILIPS VR 254 (2 v. galviņas) - 169 Ls
- PHILIPS VR 454 (4 v. galviņas) - 199 Ls

GARANTIJAS SAISTĪBAS - 1 GADS.
PĒCGARANTIJAS ATKALPOŠANA,
KREDĪTU NOFORMĒŠANA UN
SPECIĀLAS CENAS DĪLERIEM.

Rīga, Brīvības iela 100, TEL. 270145, 276337

AGA

AGA ir starptautiskā rūpniecisko un medicīnisko gāzu ražotājfirma - viens no pasaules līderiem šajā jomā. Firmas filiāles un korporācijas, kas atrodas 30 Eiropas valstīs, ASV un Latīņamerikā, strādā vairāk kā 15000 cilvēku. Latvijā AGA strādā trešo gadu un kā nozīmīgākos klientus var minēt Rīgas slimnīcas, pārtikas, metalapstrādes un celtniecības uzņēmumus, kā arī restorānus un bārus.

Paplašinot savu darbību, mēs izsludinām konkursu uz **GALVENĀ GRĀMATVEŽA VIETNIEKA** amatu

Prasības:

- augstākā izglītība
- atbilstoša darba pieredze
- angļu valodas priekšzināšanas
- īermapas darbā ar personālo datoru

Piedāvājam:

- labu atalgojumu atbilstoši Jūsu kvalifikācijai
- iespējas pilnveidoties profesionālajā sfērā
- perspektīvas karjeras izaugšmei
- uzticamas, stabilas firmas tradīcijas, gandrīz 100 gadu darba pieredzi.

CV un fotogrāfiju atsūtiet pa pastu (ar norādi "AGA") vai ierodieties personīgi līdz 10.martam Rīgas Mēnēdzeru Skolā. Adrese: Elizabetes iela 45/47, Rīga LV 1010 • tālr.: 331813 • Pieņemšanas laiks: otrdien 10.00 - 14.00 ceturtdien 14.00 - 18.00

VĒSTULES

Blēži dzīvo savās pilīs, bet tauta maksā

7.februāra *Dienā* Indulis Bērziņš taisnojas, ka neesot pensionārs saucis par slinkpienu. Jā, 50 gadus tika daudz darīts, lai mēs par tādām kļūtām, bet neklūvam. Starp jaunākajiem slinkpiem ir krietni vairāk nekā starp mums, pensionāriem. Pat 70 gadu vecumā reti kāds tur rokas klēpi bez darba, taču ar tām vairs pieelpināt klāt ko iztikai gan grūti.

Jūs visi, Bērziņa kungs, ar zobiem un nagiem turaties pie saviem siltajiem krēsliem. Ja tie tādi nebūtu, jūs dotu vietu citiem, lai viņi mēģina vilkt to grūtumu.

Jūs savā rakstā pārfrāzējāt vecu anekdoti — par astes ciršanu. Pa gabaliņam to asti sunītim cērt *Latvijas ceļinieki*: tautai gluži nomirt neļauj, bet dzīvot arī ne. Jūs latviešu tautu pa *Latvijas ceļu vedat bez pārsešanās tieši uz elli* — no budžeta maksājāt blēžu izsaimniekotus miljonus, bet viņi savās pilīs dzīvo tālāk. Kas tie par likumiem?

Grupa pensionāru 7 paraksti

Nevajag uzskatīt, ka tauta neko nesaprot!

Biju aktīvs Tautas frontes Ciravas nodaļas dibinātājs un vadītājs. Pašreiz esmu I grupas invalīds ar stipri ierobežotām pārvietošanās spējām. Presē un politikā sekoju regulāri. *Dienā* abonēju no izdošanas sākuma.

Pēdējā laikā mani aizvairo no pārsteidz jūsu komentētāja Aivara Ozoliņa publikācijas. Izlasot viņa pēdējo komentāru 17.februāra *Dienā*, tā vien gribas pārfrāzēt skaļo sūtkā šādi: «Man rūp bankīeru interese un blēžu liktenis...» Vai tasām komentētājiem visus *Dienas* lasītājus uzskata par mulķiem? Kādu kriminālkodeksa likuma pārkāpumu izdarījis iekšlietu ministrs, apcietinot *Lainbankas* darboņus? Kas devis tiesības žurnālistam, kā arī Saeimai nodarboties ar tiesas darbiem pret iekšlietu ministru? Paldies Dievam, ka vismaz Saeima publiski atzina, ka notikusi nelietderīga laika izmantošana nevajadzīgām diskusijām.

Saeima balstās uz Satversmi, bet kādēļ to izkroploja? Vai tad Satversmē bija noteiktas kvotas partijai, kura piedalās vēlēšanās? Kas to izdarīja? Un kam tas izdevīgi? Kādēļ Saeima neuzklausa tautas balsi, neļaujot tai izvirzīt populārus un godīgus cilvēkus? Acimredzot arī tas ir izdevīgi tiem, kas negrib zaudēt savus sēdekļus Saeimā.

Kādēļ neviens neuztraucas par 17.februāra *TV Panorāmā* izteikto *Lainbankas* atbildīgā darbinieka paziņojumu, ka, ja valdība nesniegšot finansiālu atbalstu, aizkavēšoties pensiju izmaksas krievu militāristiem? Kā to saprast? Vai valdības paziņojums, ka naudu pensijām pārskaita Maskava, ir meli? Varbūt tā ir izsaimniekota, un tādēļ prasa atbalstu?

Neviens nav pacenties nosodīt Saeimas deputātu Tomiņu, kurā izdarības ASV ir nodarījušas kaunu Latvijas prestižam. Vai tad neviens nav pacenties salīdzināt Tomiņa safabricētos melus ar ASV oficiālo iestāžu paziņojumiem? Turklāt izrādās, ka Tomiņa privāto vizīti ASV finansē Saeima uz mūsu nodokļu maksātāju rēķina.

Kādēļ neviens neuztraucas par līdzekļu izšķiešanu mūsu 70 cilvēku lielajai delegācijai uz Strasbūru? Pat pasaulē bijusi pārsteigta par tik plašu delegācijas sastāvu.

Un vēl, ieklausoties Kiršteina, Grinblata un Lamberga runās, tā vien gribas pajautāt: kas tad bija tie, kuri bija pret Latvijas neatkarības atjaunošanu, motivējot, ka nav beigies okupācija? Kas bija pret Latvijas pasēm? Kas novilcināja Pilsonības likumu? Paskatīsimies, kas sekos tālāk.

A.Rudzītis

2000

EUROPAS UN AMERIKAS MĒBEĻU FIRMU RAŽOJUMI.

Mēbeļu dizains un montāža
→ viss jūsu mājai un virtuvei, birojā, kā arī viesnīcām, bāriem, kafējnicām, veikalēm.

EUROPA MÖBEL

Veikals salons

LV 1005, RĪGA, GANĪBU DAMBIS 24a.

T A L R . 3 8 2 2 5 5

UZBĒKISTAN airways

anxur-rīga

Burvīgās austrumu nakts...

Tikai divi reklāmas avioreisi ar Eiropas aerobusu A-310. AR CENU ATLAIDĒMI!

TAIZEME \$ 850 — no 13. līdz 23.martam (Bangkoka—Pataja).

- Lidojums Rīga—Bangkoka—Rīga,
- divvietīgi numuri 4 zvaigžņu viesnīcās,
- autobuss,
- apdrošināšana,
- vīzas,
- atlaides bērniem līdz 12 gadiem,
- papildu ekskursiju programma.

MALAIZIJA—SINGAPŪRA \$ 970 — no 23. līdz 31.martam (Kualalumpura, Portdiksona, Singapūra).

- Lidojums Rīga—Kualalumpura—Rīga,
- divvietīgi numuri 4 zvaigžņu viesnīcās,
- autobuss,
- ekskursiju programma,
- apdrošināšana,
- vīzas.

Dokumentus pieņem līdz 3.martam. Adrese: Rīga, Pils iela 14. Tālr. 224727, 222919.

PĀRDOŠ VĀZ 2101, cena \$ 600, fotoaparātu *Rebue Flex* (Japāna) ar Stata objektīvu, zenītu vīni; ZOOM 28—70; 70—210, cena Ls 120. Tālr. 221085 (dienā), 963541 (vakaros).

Diena

Galvenā redaktore **Sarmīte Ēlerte**
Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga, PDP, LV-1963. **Tālrunis 220019.**
Iznāk kopš 1990.gada 23.novembra.

Galvenās redaktores pirmās vietnieks Pauls Raudseps	228826
Ziņas — Māra Mīkelsone, Vīcija Valdmene	322411
Ārējās ziņas — Ilmārs Broks, Inga Mukāne	223653
Rīga, Jūrmalā — Līksma Bebre	212170
Novados — Daiga Grāvelsina	212170
Komentāri — Kaspars Kauliņš	322995
Iekšējās — Dace Smildziņa	213089
Kultūra — Māra Mišņa	213089
Afisa — Lilita Bamberlovska	221053
Sports — Arturs Vaiders	222679
Lietīškam cilvēkam, Business — Valdis Jalinskis	322292
Saeima, Ministru kabineta — Valda Poljakova	211319
Mājai un ģimenei — Tekla Šaitere	213907
Stils — Dita Rītima	323562
TV Diena — Solvita Smīļe	323538
Sestdienas pielikums — Andrejs Kaufmanis	323538
Fotokorespondenti — Aija Brencē	210837
Maketēšana, korektūra — Ilze Livmane	323436
Makliniece — Aija Austruma	323436
Reklāma/sludinājumi (Pils ielā 12)	221133
Abonēšanas centrs Diena (Lāčplēša ielā 1)	333136, 331358

Datorsalikums. Ofsetiespiedums. 4 uzsk. iespiedloksnes. Iespiests a/s *Preses nams* tipogrāfijā Balasta dambī 3. Konta nr. 2010009119 Rīgas Komerbankā.

Izdāvējis — a/s *Diena*. Reģistrācijas apliecības nr. 1046. Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas. The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day), 12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia. Metiens latviešu izdevumā 59 030, krievu — 17 090. © Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienu* obligāti.

Pastāvīgais indekss 68116.
Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā, tos nerēcenzē un atpakaļ neizsūdz.

LATAS LIETA

ĀTA Lata dokumenti liecina: Lata aizdevusi naudu valdībai

Joprojām pienāk pretrunīga informācija par valūtas pārskaitījumiem valdības valūtas kontos Briselē

Akvilina Liepiņa

Diena jau informēja, ka redakcijas rīcībā nonākuši dokumenti, kas liecina, ka 1992.gada 17.septembrī ārējās tirdzniecības apvienība (ĀTA) Lata iemaksājusi Latvijas Republikas valūtas kontā 500 000 dolāru. Finanšu ministrs Andris Piebalgs 23.februāra sarunā ar Dienu neapšaubīja publicēto. 24.februārī tika publicētas ekspremjera Ivara Godmaņa atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem par šo naudas pārskaitījumu. Viņš noliedza, ka Lata būtu aizdevusi naudu Latvijas valdībai, un apgalvoja, ka patiesībā šis pusmiljons dolāru bija parāds valdībai, ko Lata nebija laikā samaksājusi. Tajā pašā dienā arī A.Piebalgs Finanšu ministrijas rīkotajā preses konferencē atzina, ka I.Godmanim ir taisnība un ka naudas pārskaitīšana bijusi likumīga.

Bet ja nu bija divi maksājumi?

24.februāra vakarā Dienas rīcībā tika nodots vēl kāds dokuments, kas it kā jau skaidrā situācijā uzvarēja jaunās šaubas. Tajā lasāms, ka 1992.gada 28.augustā ārējās tirdzniecības apvienības (ĀTA) Lata ģenerāldirektore Edite Jansone griezusies pie lauksaimniecības ministru Daini Ģeģera ar vēstuli, kurā teikts: «Pamatoties uz Republikas (Latvijas Republika — red.) valdības lēmumu par valūtas aizņēmumu no valsts uzņēmumiem un organizācijām valdības neatliekamajam maksājumu kārtosānai, lūdzu atļauju pārskaitīt no ārējās tirdzniecības apvienības Lata līdzekļiem firmā Bartertrade AB Zviedrijā 500 000 ASV dolāru Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Latvijas Bankas reķinā.»

D.Ģeģers piekrišanu devis, un 28.augustā Lata lūdz partnerfirmu Zviedrijā Bartertrade AB, kuras kontā glabājās Lata valūtas līdzekļi, pārskaitīt 500 000 dolāru uz Briseli. Diemžēl Dienai pagaidām nav precīzas informācijas par aizdevuma pārskaitījuma veikšanas laiku. Pēc Finanšu ministrijas ziņām, parāda iemaksa notikusi 17.septembrī. Tātad, ja runa ir par vienu un to

pašu maksājumu, tad iznāk, ka zviedru partneriem un bankai vajadzējis divdesmit dienas, lai veiktu šo operāciju. Taču tiklab varēja būt veikti divi dažādi maksājumi. Atšķiršas arī konta numuri, kas uzrādīti vienam un otram dokumentam, taču jāņem vērā, ka šie dokumenti ir ļoti lakoniski un, perfekti nepārzinot situāciju, to komentēšanā var arī pieļaut kļūdas.

Diemžēl Dienai neizdevās saziņāties ar eksministru D.Ģeģeru, bet E.Jansone, kā prese jau informēja, atrodas apcietinājumā, tāpēc viņas skaidrojums pagaidām nav pieejams. Ekspremjers Ivars Godmanis neatcerējās, ka valdība būtu aizņēmusies no ĀTA Lata naudu, bet tālāk finanšu ministrs Elmārs Silīns atminējās, ka kaut kāda nauda no valsts uzņēmumiem tajā laikā tikusi vākta, taču, vai to skaitā bijusi arī Lata, droši pateikt nevarēja.

Diena noskaidroja, ka 1992.gadā bija valdības iekšējais aizņēmums 12 miljonu dolāru apmērā, kas tika iekļauts valdības palīdzības fondā pārtikas rezervju iepirkšanai. Šis fonds tika veidots pēc tam, kad 31.jūlijā MP pieņēma lēmumu «Par nepārtrauktu lauksaimniecības ražošanas un pārtikas tirgus nodro-

šināšanu». Fonda veidošana iesauktās lielākie valūtas pelnītāji — Latvijas kuģniecība, Ventspils nafta, taču, kā teica I.Godmanis, nauda netika vienkārši paņemta — šo uzņēmumu attiecības ar valdību tika reglamentētas ar līgumu. Dienai pagaidām nav izdevies iegūt informāciju ne Ministru kabinetā, ne arī Finanšu ministrijā, ka šāds līgums būtu slēgts ar ĀTA Lata, par to nekas nav zināms arī Lata Internationāl administratoram A.Platacim.

Parādnieks aizdod naudu aizdevējam

Protams, palūgšanās uz valsts sviru atmiņu nav labākais patiesības izdibināšanas veids. Visdrošākie liecinieki ir dokumenti, taču šoreiz tie ir pretrunīgi, turklāt, kā teica tagadējais finanšu ministrs Andris Piebalgs, šajā lietā dokumentu ir pārsteidzoši maz.

Vislielākā ērība ir pati aizdevuma atļaujas prasīšana. Ja pieņem, ka saskaņā ar E.Jansones minēto Ministru padomes lēmumu Lata bija iekļauta to valsts uzņēmumu skaitā, kam vajadzēja palīdzēt valdībai ar naudu, un nav saprotams, kāpēc šim nolūkam tika izraudzīta Lata, — tā, spriežot pēc LR Galvenās valsts finanšu inspekcijas pārbaudes materiāliem, tajā laikā valdībai jau bija parādā vairāk nekā 1,7 miljonus dolāru. Tātad šajā situācijā vajadzētu no ĀTA Lata vienkārši piedzīt parādu, kā to pieprasīja finanšu inspekcija. Taču, ja šie 500 000 dolāru ir tas pats ĀTA Lata parāds maksājums, tikai ne kāpēc nodēvēts par aizdevumu valdībai, tad nav saprotams, kāpēc valsts uzņēmuma vadībai pirms norēķināšanās ar valsti vēl īpaši būtu jālūdz ministra piekrišana. Parāda nomaksa ne tikai nav nepieciešama ministra atļauja — tas ir pienākums, kas jāpil-

na bez atgādājuma. Bet atgādājums jau bija izteikts: šajā pašā laikā ĀTA Lata tika pabeigta Galvenās valsts finanšu inspekcijas pārbaude, kuras rezultātā tika 27.augusta ziņojums valdībai, un tajā īpaši bija norādīts, ka Lata nav izpildījusi saistības ar valdību un ka tās parāds jau pārsniedz 1,7 miljonus dolāru. Pēc Finanšu ministrijas ziņām, 1992.gadā ĀTA Lata nomaksājusi tikai 850 000 dolāru un parāds pārceļojis arī uz nākamo gadu. Šo summu veidoja dažādi maksājumi, tostarp arī valdībai atdotamā tiesa par realizētajām valsts pārtikas rezervēm. Pēdējais Finanšu inspekcijas noteiktais parāda dzēšanas termiņš bija 1992.gada 15.decembris.

Finanšu ministrijas preses sekretārs Valdis Freidenfelds radušos situāciju nosauca par divdomīgu. Arī viņam bija grūti izskaidrot, kāpēc Lata arhīvā glabātie dokumenti runā vienu valodu, bet Finanšu ministrijas rīcībā esošie — pavisam ko citu. Viena no versijām — ĀTA Lata vadība, vēlēdamās parādīt savu bilanci labvēlīgākā gaismā, nekā tā bija patiesībā, šīs summas izmaksu savos dokumentos ierakstījusi nevis kā parādu, bet gan kā aizdevumu. Nauda būtu jāpārskaita abos gadījumos, tikai, nokristojot to par aizdevumu, kontrolējošām instancēm varētu radīt maldīgu priekšstatu, it kā šī nauda joprojām būtu palikusi firmas aktīvā. Protams, ja finansiālā situācija neuzlabojas, varētu rasties problēmas ar šīs summas «norakstīšanu», taču, kā mēdz teikt, labs grāmatvedis sarkanu ierakstu vienmēr prātis pataisīt par melnu, un Lata līdz šim nav sūdzējusies, ka tai būtu slikti speciālisti. Uz šādām domām vedina arī tas, ka Lata dokumenti, kas runā par aizdevumu, un Finanšu ministrijas dokumenti par parāda no-

maksu attiecas uz vienu un to pašu naudas summu. Lata International valsts administrators Ainārs Platācis tomēr uzskata, ka diez vai šoreiz tas bijis vienkārši ĀTA Lata skrīveru meistarstīks, — šādi versijai pagaidām neesot izdevies uziet pierādījumus.

Par Briseles kontu noslēpumu nav

Lata dokumentos nesakaidrības laikā radušās bez iemesla: jo vairāk samudzināta dokumentācija, jo grūtāk noskaidrot patiesību par Lata miljonu likteni. Kopš par Lata darījumiem sāka interesēties likumības sargāšanas iestādes, bija pietiekami daudz laika, lai nevēlamos dokumentus izņemtu no arhīva. Nesakārtota grāmatvedības uzskaitē bija viens no iemesliem, kāpēc Galvenā valsts finanšu inspekcija uzskatīja, ka pienācis laiks izskaidrot jautājumu par Jansones atbilstību ienemamajam amatam, un 1993.gada janvārī par to ziņoja valdībai.

ĀTA Lata un arī Finanšu ministrijas dokumentos vienā jautājumā tomēr ir pilnīga vienprātība: 500 000 dolāru pārskaitījums 17.septembrī patiešām nonācis LR valdības kontā Briselē. Kā Dienu informēja Finanšu ministrijas

Valsts kases departamenta galvenais ekonomists Laimonis Tolēns, līdz 1994.gada jūlijam LR valsts budžeta valūtas līdzekļi galvenokārt glabājās Briselē, valdības kontos. Šie konti tika atvērti pēc tam, kad 1991.gada vasarā PSRS Ārējā ekonomiskā banka iesaldēja LR valūtas līdzekļus. Tā tika atrasta iespēja paglābt no aresta valūtu, kas dažādu maksājumu veidā ienāca valsts budžetā. Valūtas izlietojums tika stingri kontrolēts, Augstākajā padomē bija apstiprināta gan valūtas budžeta ieņēmumu, gan izdevumu daļa, tāpat kā tas notika ar nacionālo valūtu. Lielākie maksājumi, kas tika izdarīti no valūtas budžeta, bija par degvielu (Somijai 12 miljonu dolāru), gandrīz 16 miljoni aizgāja Valdības palīdzības fondā, LR pašmēr, LR naudas izgatavošanai, 900 tūkstoši iztērēti vēstniecību uzturēšanai, lielas summas piešķirtas medikamentu iegādei, Nacionālajai bibliotēkai, Nacionālajam operas un baleta teātrim. 1993.gadā jau bija kopbudžets un valūta vairs atsevišķi netika nodalīta — visi naudas līdzekļi gāja caur kopējo budžeta kontu. Briseles konti saglabājis vēl līdz 1994.gada vasarai, kad beidzās termiņš depozīta noguldījumu pēdējai. Atlikumi tika pārskaitīti uz Lat-

Rietumu Banka - success forever

Steidzīgi maksājumi Krievijā 1-3 dienu laikā

RUR konvertācija - 1 dienas laikā
Maskava, Kajņingrada, Sankt-Pēterburga - 0,8-1,6%

Bezskaidras naudas pārvēršana skaidrā naudā:
Maskava - 1%, Sankt-Pēterburga - 1,5%, Kajņingrada - 1,5%

Rietumu Banka
7 VESETAS STREET, RIGA, LV-1013, LATVIA
PHONE 377110, 372010, FAX 372897, TELEX 161234 RIETS LV
Visu veidu "miksto" valūtu konvertācija BKV un citās "mikstās" valūtās

viņu un nonāca Vācijas—Latvijas bankā un Depozītu bankā. Tolēna kungs pastāstīja, ka bijis diezgan saņemti rīkoties ar valūtas līdzekļiem, kamēr tie glabājās Briselē: Finanšu ministrijai iekreiz, kad bija nepieciešams kādu summu no šiem kontiem izmaksāt, bija jārakstā vēstules valdības pilnvarotai personai Briselē.

Pēc tiem dokumentiem, kas ir Tolēna kunga rīcībā, redzams, ka ĀTA Lata maksājumi nosaukti par valūtas norēķinām ar valsts budžetu (aizdevumu atmaksa). Šis iekavas likts aizdevums ir valsts pārtikas rezerves, kuru realizēšana bija uzticēta ĀTA Lata. Tā kā Lata maksājumi nonāca kopējā valūtas «katlā», nav iespējams noskaidrot, kādām vajadzībām tieši šī nauda tika izlietota.

TELEFONAKCIJA

Uzņēmumi jāprivatizē ar visiem cilvēkiem

Sarma Kočāne

Jautājumi Valsts darba inspekcijas direktoram Jānim Bērziņam par likumdošanas ieviešanu pārsvarā tika uzdoti krievu valodā, acimredzot visvairāk darba likumdošanas problēmu ir tieši nelatviešiem.

Jānis Bērziņš. Foto — Uldis Briedis, Diena

Kas notiek, ja cilvēks ir atbrīvots no uzņēmuma, kur ir pirkusi kooperatoru? Darba grāmatnā rakstīts, ka darbinieks pārcēlts uz jauno uzņēmumu (kas faktiski ir tas pats veicis), taču kooperatori pasaka, ka viņiem cilvēks nav vajadzīgs, un darba grāmatnā nav ieraksta ne par pieņemšanu darbā, ne par atbrīvošanu no darba.

Ja firmai tikai mainījies īpašnieks, visi firmas darbinieki bija jāpieņem atpakaļ. Jaunie īpašnieki ir pārkāpuši likumu. Kas tā ir par iestādi?

Bijusi Sauriešu sakņu bāze. Mūsu inspektori šo jautājumu kontrolēs.

Mana meita strādāja Radiotehnikā. Par diviem mēnešiem viņai algu samaksāja, bet pēc tam vairs ne, tad viņa aizgāja no darba. Iesniežam prasību tiesā. Tiesa nosprieda, ka uzņēmumam ir jāmaksā, bet no tā jau nekas nemainījas. Tiesu izpildītājs saka — tieciet paši galā.

Radiotehniku mums bieži nākas apciemot. Tiesa gan ir augstākā instance, pēc tās mēs vairs ierakstus nevaram. Es zvanīšu uz tiesu, ar to tomēr jānodarbojas tiesu izpildītājam. Kur tieši jūsu meita strādāja?

Apsardze. Jā, tieši ar Radiotehnikas apsardzi esam bieži skaidrojušies. Ja jūsu meita aizgājusi no darba, viņai iekavēta algu noteikti bija jāsaņem.

Es nezinu, kas vispār tagad var palīdzēt cilvēkiem, kuru darba devēji neievēro likumdošanu. Agrāk bija arodbrīdības. Mani atbrīvoja no darba pēc darba likumdošanas kodeksa 33.1. panta 2.punkta štatū smazināšanas dēļ. Es esmu invalīds ar ilgu darba stažu, esmu pilsonis, nokārtoju valodas eksāmenu. Strādāju akciju sabiedrībā Zunda. Arodbrīdība piekrita manai atbrīvošanai, bet tā bija tikai formalitāte.

Man jādēvē visi jūsu dokumenti. Atnāciet pie manis Valdemāra ielā 38, 313. kabinetā. Mans pieņemšanas laiks ir pirmdienās no pulksten 13 līdz 17.

Es zvanu no Jelgavas. Kā pareizi izrēķināt atvaļinājuma naudu cilvēkam, kas nav strādājis pēdējos divus mēnešus? Nestrādāja tādēļ, ka nebija darba.

Ja darba devējs viņam maksājis par dikstāvi, kā tam būtu jābūt, tad jāreķina no šīs maksas. Ja ne, jāreķina no pēdējiem diviem mēnešiem, kad strādājis.

Kas cilvēkam būtu jāievēro, stājoties darbā, lai darba devējs viņu neapmulkotu?

Noteikti jāsatāda darba līgums divos eksemplāros. Tur jāparedz vismaz minimālā darba alga. Arī visi īpašie nosacījumi, piemēram, ja cilvēks strādā ar saviem materiāliem vai savu automašīnu — jāparedz samaksa, maksa par degvielu, remontiem un tamlīdzīgi. Jāparedz materiālu atbildība. Ja kāitijs darba apstākļi jāmaksā lielās sociālās nodoklis. Darba devēja interese ir saskaņot jautājumus par iekšējās kārtības noteikumu ieviešanu. Darba devējam vajadzētu apņemties nodrošināt iespējas veikt darbu. Var vienoties par darba algas izmaksās kārtību. Jāfiksē, uz kādu laiku līgums tiek noslēgts.

Uzņēmumu privatizē, bet man līdz pensijai palicis pusotra gada.

Visi darbinieki tiek pārcelti darbā uz jauno iestādi. Pēc tam var skatīties tālāk, kas ar viņiem notiks.

Tātad uzreiz mani nevar atbrīvot? Likumīgi tas nebūs. Kur jūs strādājat?

Paga, paga, vēl jau mani neatīd!

Vai 2.grupas invalīdi un pensionāri var strādāt bez valodas eksāmena nokārtošanas?

Par to jums būtu jāinteresējas valodas inspekcijā.

Kādas ir algas ierēdņu kandidātiem?

To nosaka īpašs Ministru kabineta lēmums.

Vai politiski represētu pensionāru var atlaist štatu samazināšanas dēļ?

Darba likumdošanas kodekss šai kategorijai nav paredzējis atvieglojumus.

Mani atbrīvoja no darba septembrī, no oktobra esmu bezdarbniece, bet iestāde nav maksājusi sociālo nodokli, tāpēc nevaru saņemt pabalstu. Es strādāju Saldus MRS, kad mani atbrīvoja, tā jau bija akciju sabiedrība, taču darba grāmatnā tas nebija ierakstīts.

Pirmais iestādes pielautais pārkaups ir tas, ka darbinieki nav pārvēsti uz jauno iestādi. Cik ilgi nav maksāts sociālās nodoklis? No 1992.gada.

Es palīgu Kurzemes reģionālās valsts darba inspekcijas vadītāja tikties ar jums un runāšu ar Saldus sociālās apdrošināšanas nodaļu.

Mana darba vieta joprojām saglabāta, tikai tajā strādā cits cilvēks.

Tad gan nekā.

Vai tiem, kas ir dēvēti atvaļinājumā, darba devēja tiek saglabāta?

Protams.

Bet ja mani tagad brīdina par štatu samazināšanu?

Jūs varēs brīdīt tikai tad, kad jūs atgriezīsieties darbā. Un tad jūs vēl mēnesi varēsiet strādāt. Nekādā gadījumā nepārskatiet nekādus brīdinājumus, ja jums tos atved uz māju, kamēr vēl neesat sākusī strādāt!

Vai darba līgums jāslēdz arī tad, ja mani pieņem darbā uz pārbaudes laiku?

Protams. Tajā jābūt precīzi norādītam pārbaudes laika termiņam.

Vai uzņēmumam, kurā strādā vairāk nekā piecpadsmit cilvēki, obligāti nepieciešama darba strīdu komisija?

Jā.

Kas to nosaka? LRAP prezidija lēmums. Arī tiesa kādreiz saka — izskatiet šo jautājumu darba strīdu komisijā!

Vai šai komisijai vajag arī veidlapas un zīmogu? Un vai tā jāreģistrē?

Es zvanu no Latvijas gāzes. Kāds ir jūsu viedoklis — kā var ievērot darba likumdošanas prasības, ar tās lēmumu jātaisa darba cilvēks, kas atlaists par disciplīnas pārkāpumiem vai alkohola lietošanu, bet viņa vietā jau pienemts cits? Viņu nevar atbrīvot bez arodkomitejas piekrišanas, taču atbrīvotais jātaisa darba nekavējoties. Divi uz vienu vietu arī nevar būt. Es domāju — vajadzētu noteikt, ka šajā gadījumā cilvēku var atbrīvot nekavējoties.

Tas ir vērtīgs ierosinājums. Pašlaik tiek sagatavots izmaiņas darba likumdošanas kodekss. Vai jūs esat jurists? Vai negribat nākt strādāt pie mums?

Laikam ... negribu gan.

Valsts darba inspekcijas telefoni:

Direktors — 292846
Bistamo iekārtu daļa — 292745
Darba tiesību daļa — 369610
Higiēnas daļa — 369601
Normatīvu un informācijas daļa — 369672

Rīgas reģionālās VDI vadītājs — 369604
Kurzemes un Zemgales sektors — 369627
Latgales un Vidzemes sektors — 369682
Ziemeļu un Centra sektors — 369693
Rīgas rajona un Jūrmalas sektors — 369684

Austrumvidzemes reģionālā VDI
Gulbene — 23503, 23172
Madona — 22736

Dienvid reģionālā VDI
Ogre — 24191

Kurzemes reģionālā VDI
Liepāja — 27443, 28703
Ventspils — 22065

Latgales reģionālā VDI
Daugavpils — 23396
Rēzekne — 25159

Zemgales reģionālā VDI
Jelgava — 40507
Tukums — 22464

Ziemeļvidzemes reģionālā VDI
Valmiera — 24284
Limbaži — 22059

hp HEWLETT PACKARD DeskJet 320

Panem sev līdz visas dabas krāsas

- Tintes strūkles drukāšanas tehnoloģija;
- Papīra formāts A4;
- Izšķirtspēja:
  - 600x300 dpi (melnbalts, LO);
  - 300x300 dpi (krāsains, LO);
  - 150x300 dpi (melnbalts&krāsains, Draft).
- Ātrums:
  - Melnbalts - 2 ppm (LO);
  - - 3 ppm (Draft);
  - Krāsains - 4-7 ppm.
- Printera valoda:
  - Hewlett Packard PCL 3 with extensions.
  - Interfeiss - «Centronics parallel»;
  - Barošanas avots:
    - Baterijas;
    - 220V, 50Hz;
    - HP garantija;
    - Cena tikai 229 Ls.

DELVA DATORSALONS
Tērbatas 28. Tālr.217669

SPĒĻU ZĀLE

Apollo

RĪGĀ, A. ČAKA IELĀ 75

Šī talona uzrādītājam 1 lats spēles uzskāšanai kazino katru dienu no plkst. 18.00 līdz 22.00 LAIPNI LŪGTI!

Londona — mācību un ekskursiju programma skolēniem — ar autobusu, lidmašīnu uz 4, 8, 13, 14, 20 dienām 11.05., 08.06., 03.08.

Prāga—Karloviivari—Krkova — ar autobusu 6—7 dienas. Norēmējam izbraukšanas dokumentus uz Angliju, Krieviju, Vāciju, Baltkrieviju.

Skolas ielā 11, 503.istaba. **Tāl. 217768.**

TŪRISMA FIRMA SMILGA PIEDĀVA CEĻOJUMUS UZ:

- Antaniju (Turcija). Atpūta pie Vidusjūras, izklaides un ekskursijas.
- Griekiju. Atpūta un ekskursijas.

NOFORMĒJAM VĪZAS uz Vāciju, Krieviju, Baltkrieviju, Ukrainu, Izraēlu, Griekiju.

— REGULĀRI BRAUCIENI uz Vāciju un Griekiju.

— BIĻĒTES uz kuģiem pa Baltijas jūru.

Rīga, Brīvības iela 57.
Tāl. 297931, 297926 (no plkst. 9 līdz 18, sestdienās no plkst. 10 līdz 15).

UZŅĒMUMUS, spējīgu ražot augstas kvalitātes MAZĀS ARHITEKTŪRAS FORMAS (materiāls — stikls, metāls, plastikāts).

LŪDZ PIETIEKTIJS pa tālr. 212868 laikā no 1. līdz 10.martam (darbdienās no plkst. 14 līdz 17).

Aicina darbā konkursa kārtībā nekustamā īpašuma tirdzniecības aģentus (2 vietas).

Vēlama augstākā tehniskā izglītība, praktiskā darba pieredze, komunikabilitāte, spēja radoši un patstāvīgi strādāt, valsts valodas prasme obligāta.

Pieteikumus ar ziņām par sevi lūdzam nosūtīt, vai iesniegt personīgi līdz š. g. 8. martam: firmā "ANNO".

Rīgā, Vesetas ielā 11, LV-1013, tālr. 378785.

RELAX TOUR

... dzīve ir skaista tāpēc, ka var ceļot.

Jūs iecienītais maršruts **8 DIENAS ITĀLIJA** atsāksies 29.04.95. un turpmāk katru sestdienu.

CEĻOJUMA MARŠRŪTS:
Rīga—Vīne—Venēcija—Gargano—Kapri—Pompeja—Roma—Vatikāns—Florence—Bratislava—Rīga.
Ceļazīmes cena: Ls 285.

13 dienu ceļojums uz Taizemli **BANGKOKA—PATAJĀ.** Zelta Budas tempļi, Karaļa pils, krokodilu audzētava, korāļu sala u.c.
Izlietojums: 16.03.95. (FINNAIR).
Dokumenti pieņemšana līdz 2.03.95.

4 dienas **PARIZĒ**
25.03., 29.04., 20.05.95.

15 dienu ceļojums **UZ SPĀNIJU.**
Ceļojuma maršruts:
Rīga—Barselona—Alikante—Sevija—Kordova—Toledo—Madride—Strasbūra—Rīga.
Ceļazīmes cena: Ls 380.
1.04., 6.05.95.

Mūsu adrese: Gertrūdes iela 50.
Tāl. 275400, 272175.

ZĪMOGI un SPIEDOGI

Reljefa zīmogi
Vizītkartes
Veidlapas
Nozīmes

«INIK»

Baložu 26 t. 614043
Valņa 23, t. 226515
veik. «STĀTUSS»

no ASV - vīriešu, sieviešu, bērnu un sporta.

Dodam precīzai realizācijai pret naudas kļu (minimālā partija 20 - 30 pāri).

SECOND HAND apģērbs

no ASV (pakās ap 50 kg).

Adrese: Dzērbenes ielā 14.
Tālr. 558280 ; 558136
automātiskais atbildētājs
558540
fakss 3712-280244

SIA Pakalpojumu birojs sniedz šādus pakalpojumu veidus:

- kopēšanas-pavairošanas darbi,
- iesiešana ar plastikas spirālēm,
- termosiešana,
- laminēšana,
- durvju polsterēšana,
- trošveida aizkaru stīgas izgatavošana un iestiprināšana,
- parketa darbi (tīrīšana, slīpēšana, lakošana),
- mēbeļu salikšana,
- durvju nostiprināšana,
- logu un vitrīnu mazgāšana,
- elektrodarbi.

Brīvības ielā 71.
Darba laiks katru dienu no plkst. 8 līdz 19, brīvdiena - svētdiena.
Tālr. 273709, 278529.

VĪRIEŠU APĀVI

2000 PĀRI TĪESTNO VĀCU RAŽOTĀJĀ ISTA ĀDA

1995. GADA MODELI MINIMĀLĀ PARTIJĀ - 1 IEPAKOJUMS

PARAUGUS VAR APSKATĪT FIRMĀ "INTER LEEDER RĪGĀ"
Buļļu ielā 72, tālr. 426037

SĪVĪEŠU APĀVI

2000 PĀRI TĪESTNO VĀCU RAŽOTĀJĀ ISTA ĀDA

1995. GADA MODELI MINIMĀLĀ PARTIJĀ - 1 IEPAKOJUMS

PARAUGUS VAR APSKATĪT FIRMĀ "INTER LEEDER RĪGĀ"
Buļļu ielā 72, tālr. 426037

LUKOIL

Baltija R

PĀRDOD MAZUM-UN VAIRUM-TIRDZniecībā

BENZĪNU, DĪZEL-UN KURINAMO DEGVIELU.

PĀRDOD MAZUTU M-100.

TEICAMA KVALITĀTE, VISELĀSTĪGĀKĀS CENAS. ZVANĪT JAU ŠODIEN! JŪS BŪSĪET APmierināti!

Tālr. 360858, 360712.
Mob. tālr. 8-2337702.
Adrese: Rīgā, Valdemāra ielā 149, 6.st.

FRANKFURTE LONDONA AMSTERDAMA TALLINA

ĒRTA SATIKSME AR EIROPU UN ASV

LABAS CENAS UN TEICAMS SERVISS

UN KRAVU PĀRVADĀJUMI

BALTIC INTERNATIONAL AIRLINES

RĪGA, PILS LAUKUMS 4. TĀLRUNI: 225021, 327296
TĀLRUNIS KRAVU PĀRVADĀJUMIEM: 207299

ELOR

OBJEKTU APSARDZE, PIESLĒDZOT CENTRĀLAI PULTIJ.

OPERATĪVA REAGĒŠANA UZBRUKUMA GADĪJUMĀ.

SIGNALIZĀCIJAS IEKĀRTU UZSTĀDĪŠANA.

TAS VISS PAR LS 30 MĒNESĪ. JŪRMALĀ LĒTĀK.

TĀLR. 293939, 241228.
TĀLR. JŪRMALĀ 61322, 61320.

FIRMA MEDAP PIEDĀVĀ:

- vienreizējās lietošanas šīrces (visi izmēri), cena Ls 0,03-0,06;
- kirurgiskos cimdus (sterīlos), kirurgiskos cimdus (nesterīlos);
- dažādu laboratorijas stikla traukus,
- aptiekas svarus un atsvarus,
- jaunpiedzimšu svarus,
- dažādu medicīnas instrumentus, tai skaitā zobārstniecības,
- ginekologu un zobārstu elektrokoagulācijas aparātus,
- pārmēģinājamo reanimācijas komplektu *Multihelp*,
- 1 reflektora operācijas bezēnu lampu SBPA-15,
- amalgāmas maisītājus,
- smilšu izpūtējus (ar smiltīm),
- kompresoru DK-50.

Adrese: Rīgā, Brīvības ielā 132.
Tālr. 364751, 364933.

BONUS TRUST

Akciju pārdošana un akciju pakešu formēšana:

"Latvian Supermarket Company" 2. emisija (Latvija)
"Bonus Incorporated" 3.-6. emisija (Latvija)
"Автомобильный Всероссийский Альянс" 2. emisija (Krievija)
"Тверьуниверсалбанк" 4. emisija (Krievija)

Katra "LSC" un "Bonus" 21. akcija par brīvu; Pērkot 10 "Bonus" akcijas, tiek dāvināta "Bonus Card" kredītkarte; "LSC" akcijas iespējams apmaksāt pa daļām; Akcijas var iegādāties par privatizācijas sertifikātiem.

"Bonus Trust" adrese:
Rīgā, Raiņa bulv. 25, 6. stāvs,
tālr. uzziņām 223613, 210238
Rīgā, Dzirnava ielā 33, 6. stāvs,
tālr. uzziņām 331173

KATRAM SAVS PORTFELIS

IZSTĀDE

Divām Ilzēm jaunas kleitas

Galerijā Kolonna Ilzes Egles un Ilzes Mežsargas izstāde *Tērpi un tekstils* no 21. februāra līdz 4. martam

Ieva Rupenheite

I.Mežsarga Kleitina — pelēka, jaka — melnzāļa

I.Egle. Apmetnis, izmantoti trikotāžas atgriezumi mierīgos toņos

Mazajā telpā, kas varonīgi nes galerijas vārdu, ieraugāma tekstiliju, kas šoreiz funkcionē arī kā tērpi, izstāde. Tekstilmāksliniecēm Ilzei Eglei un Ilzei Mežsargai tā nav pirmā kopīgā izstāde, iepriekšēja notika Jūrmalā, Majoros. Tajā piedalījās vēl viena jauna māksliniece Terēze Gruntmane ar eļļas glezniecību. Kopš pagājušās izstādes kaut kas jau mainījies — Ilze Mežsarga palikusi uzticama savai izvēlētajai tērpu darināšanas tehnikai, tikai pelēksārtie toņi mainīti pret smaragdzaļajiem un rūsiem. Savukārt, Ilze Egle no zīda kreklis apgleznošanas pārgājusi uz trikotāžas apmetņu šūdināšanu.

Izstāde ir plīvojoša. Divās rindās izvietoti abu tekstilmāksliniecību darbi it kā plīvinās jau pilnīgi no teikti samānāmā pavasara vējā. Egles daudzkrāsainie, ielāpveidīgie trikotāžas apmetņi un Mežsargas nopietnie un trakulīgie tērpi, šķiet, tie piestāvēti labai raganai. Ilze Egle arī ir iemēģinājusi roku svīteru adīšanā, bet tie šķiet stivi kā krēma rozēs, protams, to nosaka arī materiāla izvēle.

Vienai Ilzei izdevies sarakstīt pat divas valodās ziņas par savu radošo biogrāfiju, bet otrai ne, tālab var teikt tik vienu, ka abas studē maģistratūrā LMA tekstilmākslas nodalē. Izstādē darbi ir nopērkami (turklāt cenas ir pieņemamas) turklāt, tās ir unikāla tērpa īpašnieka tiesības. Ir vērts padomāt un apskatīties.

LATVIJAS PRECE

Aurora palikusi bez vārda

Aiva Kalve

Izvēloties veikalā zeķubiksēs, sievietei vērtē —
✓ ikdienai vai svētku reizei tās pirkšu,
✓ vai zeķubikšu krāsa atbilst manai gaumei, raksturam, tērpiem, modes tendencēm,
✓ cenu. Zeķubiksēm jābūt pietiekami lētām, lai nebūtu žēl izmest, kad tām noiris valdziņš.

Mūsu sieviešu gaume atšķiras, piemēram, no vācu sieviešu gaumes. Mēs negribam vilkt kājās pelēkas zeķubiksēs, bet Vācijas tirgū tā ir viena no pieprasītākajām krāsām, vizuāli 40% sieviešu Vācijā pieprasa tikai tās. Taču vācietes drosmīgāk valkā spilgtu krāsu zeķubiksēs (20 — 30 dažādu toņu gammā), latvietēm patīk brūnās no gaišāka līdz tumšākam tonim. Par kvalitatīvām zeķubiksēm uzskata tās, kuras, pat piecas reizes mazgājot, nezaudē krāsu. Kā rāda pieredze, lētās, tirgū nopērkamās no Lietuvas «importētās» zeķubiksēs izšķīst un izbalē ātrāk.

Gados vecākas, konservatīvās un praktiskās kundzes labprāt pirkto kokvilnas zeķes. Diemžēl ne vienmēr veikalos tās var nopirkt. Ārzmēs tādā mautā neražo. Tātad atbilde jāmeklē pie pašmāju zeķu ražotājiem.

Bija laiks, kad zeķu fabriku Aurora dēvēja par vienu no mūsu vieglās rūpniecības flagmaņiem. Lai akciju sabiedrība Aurora vispār «elpotu», ik mēnesi jāpārdod produkcija par 500 tūkstošiem latu. Reķiniet pašil Zeķubiksēs veikalā maksā ap 40 santīmu, firmas veikalā to cenas ir, sākot no 27 santīmiem.

Iznāk, ka tikai tad, ja Latvijā dzīvotie vienīgi simtkāji, zeķubiksēs varētu ražot un pārdot ar pilnu jaudu. Tāpēc vienīgā izeja — ražotājiem jāmeklē pircēji ārpus Latvijas. Uz Krieviju sūtīt zeķu un zeķubikšu krāvu ir sarežģīti un ekonomiski neizdevīgi. Pirms diviem gadiem Aurora sāka sadarboties ar kādu Vācijas firmu. Turp šogad jānosūta 44 miljoni pāru. Bērnu un vīriešu zeķes labprāt iepērk arī Skandināvijas valstīs.

To pašu precī, ko eksportē, pārdod arī Latvijā. Un te nu tas suns ir aprakts — mēs, piemēram, *Saktā* pērkot lētās zeķubiksēs skaistā noformējumā ar sapaņainu nosaukumu *Sibilla*, priecājamies, ka uz kārbīņas rakstīts latviski, bet brīnāmies, kā nav ražotājas firmas nosaukuma. Izrādās, pasaulei tas nav vajadzīgs un tādā *Aurora* nevienš ne zina, ne pazīst. Pagaidām *Aurora* ir tikai bezvārda darba spēks. Ražotājfirmu vidū *Aurora* bija jāiztur konkurence ar Portugāli un Itāliju. Portugāles firma bankrotēja, nu atlicis tikai apsteigt itāļus. Ja būs augstas klases šujmašīnas un adāmašīnas, tad to varēs un tiks ražotas arī zeķubiksēs ar likuru, kas piešķir tām spidumu un izturību.

Kokvilnas sieviešu zeķēm pircējas ir tikai Latvijā. Gadā var pārdot ne vairāk kā 200 tūkstošus zeķu pāru. Tāpēc arī gados vecākas kundzes bieži vien nevar atrast sev tik ierastās pavisam vienkāršās zeķes.

Auroras noliktavās tās ir, vajag tikai ieinteresētus tirgotājus. Taču *Aurora* ir rūgtā pieredze, privātajiem veikalniem vairs netiek dota prece ar atliktu maksājumu. Bērnu kokvilnas (un ar jauktu sastāvu — 60% kokvilnas 40% — sintētikas) zeķubiksēs *Aurora* ražo dažādās krāsās, un pieprasījums tiek arī apmierināts. Šķiet, arī vīrieši nevar sūdzēties, ka viņiem trūktu ko vilkt kājas.

Latvijā ir 11 *Auroras* firmas veikalni. Taču vislētākais ir pie akciju sabiedrības *Aurora*. Firmas veikalā Mazajā Nometņu ielā ir viszēlākais uzdevums — 8%, citur tas ir 10%. Veikals nav liels, un var gadīties, ka jāstāv rindā, taču tas atmaksājas. **Jaunums šopavasar** — būs daudz un dažādu sieviešu pusgaro zeķu spilgtās krāsās. Taču firmas veikalā tās nopērkamas jau tagad (no Ls 0,06 līdz 0,30 atkarībā no materiāla un kvalitātes), vīriešu zeķes maksā no Ls 0,21 līdz 0,77, bērnu zeķes maksā, sākot no Ls 0,18.

GRĀMATA

Rijas pirmais apzeltītais grauds

D.Lesinga. *Piektais bērns*. Rīga, 1995, 125 lpp.

Ingu Josts, speciāli Dienai

DORISA LESINGA PIEKTAIS BĒRNS

Angļu rakstniece Dorisa Lesingas darbs *Piektais bērns*, kas parādījies grāmatveikalu plauktos, pelnījis literatūras mīļotāju ievēribu.

Sis ir pirmais Lesingas romāns, kas iznācis Latvijā, un apgāds *Rija* veiksmīgi izvēlējies darbu, kas iepazīstina lasītājus ar šo slavenu rakstnieci. Grāmata nav bieza, turklāt to var uzskatīt par savdabīgu, fantastisku psiholoģisku trilleri — tāpat tai vajadzētu piesaistīt to auditorijas daļu, kas literatūrā meklē izklaidēšanos. Savas autobiogrāfijas pirmajā sējumā, kas pagājušā gada rudenī iznāca Anglijā, Lesinga stāsta par divaini spilgtajām, mokošajām atmiņām, kas saistās ar viņas dzīves pirmajiem gadiem (rakstniece dzimusi 1919.gadā Persijā, kur tolaik strādāja viņas tēvs), par savas agrnās bērnības lietuvēniem. Viņa raksta: «Tas bija ļoti mulsinošas izjūtas. Apzinos, ka, aprakstot tās, nonāktu kādas jaunas apmāto sugas uzmanības degpuļiņš. Sie ļautīni nekavējoties pasludinās, ka esmu piedzīvojis seksuālu uzmačību, taču es esmu pilnīgi pārliecināta, ka tas tā nav. Un tomēr — ar mani notika kaut kas briesmīgs. Bērnu var šausmināt gluži nemanāmas lietas.» So epizodi citēju tāpēc, ka arī *Piektajā bērņā* valdošā gaisotne līdzinās nakts murgam. Jo paši šausmīgi to dara aprakstīto notikumu tīcāmība — tik viegli iedomāties sevi šī angļu pāra Herietas un Devida Lovetu vietā.

Romāna gaišā, optimistiskā, sadzīvīkā ekspozīcija šķan kā himna tradicionālai ģimenei ar bērnu pilnu māju. Turklāt Herietai un Devidam tā nav nekāda sapaņaina dziedāšana — tā ir viņu izvēlēta dzīve. Cits pēc cita piedzīmst četri bērni. Lovetu mājā mūdziens viešos tuvi un ļoti radi, te visa plašā dzimta svin Ziemassvētkus un Lieldienas. Nekas neliecina par nelaimes tuvošanos, un tāpēc likteņa pavērsiens izrādās jo sāpīgāks. Turklāt Lovetu laists nav vis naids, mārķotikas vai kāds mistisks dēmons, šis ģimenes biedrs ir zīdains — piektais bērns. Herietai un Devidam jāpieņem lēmumi, kas ir pretunā ar viņu būtību, tomēr tas izrādās vienīgais veids, kā izmisīgi

mēģināt saglabāt brūkošos sapaņus. Tāpat kā grieķu traģēdijās, arī *Piektajā bērņā* cilvēks izrādās bezspēcīgs debesu priekšā.

«Mūs soda», Herieta saka Devidam. «Par ko?» atjautā vīrs. «Par to, ka mēs gribējām būt laimīgi. Mēs uzskatījām, ka tādi būsim. Laimīgi tāpēc, ka mēs tā bijām nolēmuši.» Un, kad citreiz tik mierīgs, mīlošs, piedodošais Devids metas pretzbrukumā, sarkastiski vaicādams, kas tad viņus vajā — vai atbriecīgie dievi un kāpēc gan lai debesu iemītnieki to darītu —, Herieta mierīgi paraksta spriedumu: «Bet kas mēs tādi esam, lai izlemtu, ka viss notiks tā, kā mēs to vēlamies, pēc mūsu prāta?»

Diemžēl arī šajā medus mucā ir ielijusi darvas karote — oriģināla tīrās, mazliet atturīgas valodas latviešu versija (tulkojotā Dagnija Dreika, redaktore Lūcija Rambeka) brīžam mulsina ar pārčuluva burtiskumu, pat neveiklību, jo «psiholoģiskajai kondīcijai», «draudzenei, ar kuru kopā ziedi», «rūpniecības ķūmiķim», «jaukās nomales jaukumiem», bezgalīgiem «viņiem/ām/iem», «angļu sabiedrības cilvēkpaņvejiem» tādas teicamas profesionāles varēja samēklēt krieviņiem rotākus risinājumus. Jādomā, nozīmē šādas valodas dangas ir vēlme pēc iespējas ātrāk iepriecināt lasītāju. Un, lai nu kurš, bet Dorisa Lesinga noteikti bija pelnījusi kriptiņu vairāk rūpības.

ATPŪTA

Krustvārdu mīkla

Harijs Kalniņš

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48

Horizontāli. 1.Ļoti bīstama akūta infekcijas slimība. 6.Apģērba gabals. 9.Mācība par cilvēka ķermeņa kopšanas līdzekļiem un metožu. 11.Zema barjera gar skatuves grīdas malu. 12.Aknu šūnu sekrets. 13.Ostas pilsēta Amerikas dienvidos. 14.Laundabīga dievība budisma mitoloģijā. 17.Saurs gaismas kūlis. 20.Sīļķveidīgo kārtas zivis. 22.Spēcīgi attīstīts zobs (dzīvniekiem). 23.Teritorija, kurā grupas tur dzīvniekus brīvdabā apstākļos. 24.No teikta domu, jūtu ievirze. 25.Elektromāšinas nekustīgā daļa. 27.Karapulk dievs ebreju mitoloģijā. 29.Lzprāt, izgudrot. 30.Spraugas. 31.Augstu stumbru un sakņu perifērās daļas līdz kambijam. 34.Bezrūpīgi plāpāt. 37.Studenta ieskašu grāmatīņa, aplicība. 38.Rotālieta. 39.Latviešu tēlnieks (dz.1915.g.). 40.Izjaucamu savienojumu elements. 41.Nacionālā teātra aktieris (1910—1976). 42.Zemes garozas virsējā kārtā.

Vertikāli. 1.Francūz rakstnieks (1885—1967). 2.Neliels ūdenskritums. 3.Skaļi. 4.Placentas. 5.Despo. 6.Ķēdes. 7.Vieglis sāls pavasara un rudens nakts. 8.Ar elpošanu saistītas raudas. 10.Priekšmeti diega uztīšanai. 15.Militāras personas, kas veic dažādu komandieru uzdevumus. 16.Viena no metriski vienādajām daļām takti. 18.Kādas kriminālistikas nozares speciālists. 19.Divpalātu parlaments Austroungārijā. 20.Ass. 21.Tematiski apvienotas teksta daļas. 26.Kūrortis. 28.Nekustīgas pamatnes, uz kurām uzmontē mašīnas. 29.Saskaršanās, salaiduma vieta. 31.Kulta kalpotājs islāmā. 32.Vairāku vienlaicīgu šāvienu kopums. 33.Sitiens, ar ko rāda pāri galvai lidojošu bumbu pretinieka laukumā. 34.Neliels. 35.Sens strinkšķināmais stīgu instruments. 36.Isa uzruza svinības.

SHARP

BIROJA TEHNIKA

AKĻU SABIEDRĪBA SP SPT

SHARP PRODUKCIJAS OFICIĀLAIS IZPILNĪTĀJS LATVIJĀ

SALONS: RĪGĀ, JAUNIELĀ 14, TĀLR. 213509

Margarita Kalmikova un Valerijs Kalmikovs...

Uldis Baušķenieks, speciāli Dienai

...nosaukti par labākajiem Latvijas peldētājiem aizvadītās nedēļas nogalē Tallinā notikušajā VI Baltijas peldēšanas čempionātā. Viņi saņēma speciālvēstuli. Bet Arturs Jakovļevs sevi apliecināja par aizvadītās sešgades spēcīgāko tauriņstila peldētāju Baltijas valstīs un reizē ar zelta medaļu saņēma savas komandas biedru ilgstošus aplausus un siltus rokaspiedienus. Ja Margarita Kalmikova, Valerijs Kalmikovs un Arturs Jakovļevs savus sāncensius visos septiņos peldējumos uzvarēja pārliecinoši, tad Kristam Ločmelim čempiona nosaukumu nācās izcīnīt «sakostiem zobiem», jo viņa pārsvars pār saviem konkurentu Tomasu Tobulēviču no Lietuvas 50 m brīvā stila distancē bija tikai 0,09, bet 200 m brīvā stila par 0,01 sekundē. Savukārt Tobulēvičs 100 m distancē «piešāva» roku finišā sieni par 0,29 agrāk nekā mūsu Kristis. Desmito zelta medaļu Latvijai izpeldēja Ilze Ristere 200 m tauriņstila. Veiksmīgi Latvijas vīriešu komandai (Eriks Ciguzis, Valerijs Kalmikovs, Arturs Jakovļevs un Kristis Ločmelis) bija arī 4x100 kombinētās stafetes peldējums — 3:59,72. Pārspēja Lietuva (4:01,61) un Igaunija (4:08,90). Nākamais Baltijas čempionāts notiks 1996.gadā Rīgā.

Triskrējā Baltijas čempione Margarita Kalmikova. Foto — Tomass Arings

1995.gada Baltijas čempionu goda saraksts

50 m brīvā stila	Dita Želviene	Lietuva	27,15
	Kristis Ločmelis	Latvija	24,90
100 m brīvā stila	Dita Želviene	Lietuva	58,89
	Tomass Tobulēvičs	Lietuva	54,45
200 m brīvā stila	Eva Vuorio	Somija	2:12,67
	Kristis Ločmelis	Latvija	2:00,84
400 m brīvā stila	Eva Vuorio	Somija	4:37,33
	Giedrijs Rafanavičs	Lietuva	4:22,83
100 m brasā	Margarita Kalmikova	Latvija	1:15,44
	Nerjus Beiga	Lietuva	1:06,43
200 m brasā	Margarita Kalmikova	Latvija	2:45,56
	Valerijs Kalmikovs	Latvija	2:23,41
100 m tauriņstila	Austra Masjutaitė	Lietuva	1:08,89
	Arturs Jakovļevs	Latvija	58,50
200 m tauriņstila	Ilze Ristere	Latvija	2:34,46
	Mindaugs Bruzis	Lietuva	2:08,58
100 m uz muguras	Gitāna Mališauskaite	Lietuva	1:09,62
	Mindaugs Špoks	Lietuva	58,32
200 m uz muguras	Gitāna Mališauskaite	Lietuva	2:29,51
	Darjus Grigoļonis	Lietuva	2:11,90
200 m kompleks	Margarita Kalmikova	Latvija	2:31,27
	Valerijs Kalmikovs	Latvija	2:12,30
400 m kompleks	Kaisa Tānoverē	Igaunija	5:36,68
	Valerijs Kalmikovs	Latvija	4:54,80

«Spirināšanās» šoreiz neiznāca

Jānis Kalve, speciāli Dienai

Piektdienas vakarā ASK sporta zālē treniņspēle tika Latvijas un Lietuvas vīriešu izlases handbolā, bet aptuveni pirms nedēļas mūsu izlases vecākais treneris Andris Ulāns izteicās, ka šoreiz gan viņi «paspirinātosies preti» un nebūsot tā, kā pirmajā abu valstu izlašu tikšanās reizē Lietuvā. «Spirināšanās» Ulāna komandai gan varēja sanākt diezgan vāja. Izlases sastāvā nestartēja līnijas spēlētājs Dumariāns, kam kādu laiku jāatturas no aktīvas sportošanas kuņģa čūlas dēļ, un iespējams, ka viņš netiks arī uz mačiem ar Portugāles izlasi. Uz spēlētāju soliņa neredzēja arī līgas rezultatīvāko spēlētāju Edgaru Švanku.

Tikai pirmās mača minūtes Latvijas izlase kaut cik «spirinājās» pretī lietuviešiem. Mūsējiem vienīgo reizi izvirzījās vadībā 3:2, bet tad notika kas negaidīts — rezultāts pēkšņi izauga līdz 3:8. Tukšo brīdi mūsējiem pārtrauca Labanovskis, kam uz līnijas nācās izturēt dubultu slodzi. Labanovskim palīgā uz īsu brīdi treneris laida Trifonovu, bet tas neko neglāba. Galvenās kļūdas mūsējiem bija saspēle. Viena pēc otras. Neaizsargātība šķita arī lietuviešu vārtsargam Savonis. Kamēr mūsējie centās saskaņot spēli, kaimiņvalstīs izlase palielināja vārtu starpību. No 6:10 rezultāts kļuva 6:16 puslaika beigās. Pēc pārtraukuma Latvijas izlases treneris Šavējs vērtos nomainīja pret Putru, kas demonstrēja lielisku spēli un atvairīja pat divus 7 m soda sitienu, bet laukumā neļāva ilgi uzturēties Pilskalnam, kas apliecināja savu meistarību ar vairākiem gūtiem vārtiem. Pārmetumus izpelnījās Ku-

čāns. Pieradis pie individuālas spēles, viņš vairākkārt «ātrajos» neatdeva laiku bumbu. Bet pārmetus vārtu arī citiem mūsu izlases spēlētājiem. Komandas saskaņota spēle nebija jūtama, lai gan otrajā puslaika grūto vārtu skaits abām komandām bija vienāds — 15:15. Mača gala rezultāts 21:33. Pēc spēles Andris Ulāns atzina, ka galvenā spēlētāju sagatavošana tomēr notiek klubos. Rezultatīvākie bija Pilskalns 7, Ušcins 5/2, Dimpers 4, Kučāns 3. Lietuvas izlase labi visvairāk vārtus guva Daugļa 6, Čerņavskis 5, Pauļuks 4/2 un Bugis 4. Otrdien mūsu izlase dosies tālā ceļā uz Portugāli. Cerams, ka tālās zemēs Latvijas handbolistiem veiksmes būs.

Sestdien un svētdien virslīgas meistarsacīkstēs notika vairākas spēles. *Ogre/Vārpa* — *Ludzas* PSK 32:30 (18:16). *Ogre*: Siliņš 13/6, Bērziņš 8/1, Ludza: Onufrijs 8/2, Jakovļevs 8/1, Mišans 4. *Meteors* — *RVR/UV Centrs* 23:36 (8:19). *Meteors*: Purviņš 8, Pilskalns, Korzāns un Griķis — pa 3. *RVR*: Melderis 9, Smagars 8, Labanovskis 7. *RTU* — *RoSK/ASK* 8:44. *RoSK*: Ravinskis 17/3, Ušcins 6/1. *RTU*: Rusmanis 3. *LSPA* — *Meteors* 33:37 (16:19). *Meteors*: Pilskalns un Purviņš — pa 10. *Sveķelis* 5/2. *LSPA*: J. Abrams 12, Kučāns 9/3, K. Abrams 6. *HK Barons* — *Dobele/Spodribe* 14:34 (7:14). *Dobele*: Jansons 8/2, Savickis 6, Latīšs 5, Trifonovs 5/1. *JSK Celmieks* — *RVR/UV Centrs* 21:32 (6:12). *RVR*: Grēvelis 7, Geisters 5/1. *JSK Celmieks*: Blome 8/2. *RoSK/ASK* — *Dobele/Spodribe* 32:25 (14:15). *RoSK*: Ravinskis 8, Švank 8, Dimpers 7. *Dāmas*: *Arno* — *BTB Ludza* 25:42 (10:20). *Ludza*: Berezina 12/4, Iluta Stepkāne 10, Ineta Stepkāne 8, Zveņģeva 5. *Arno*: Šimkova 6/1, Čubarova 6. *LSPA* — *HK Vārpa* 11:38 (4:19). *Vārpa*: Bensone 10/1, Steinberga 8, Katiševa 5. *LSPA*: Zorgenberga 4/2.

SPORTS

Vieta tetovējumam vēl brīva

Guntis Keisels

Valerijs Kalmikovs. Dzimis 1973.gada 4.martā Rīgā. LSPA II kursa students. Ar peldēšanu nodarbojas divpadsmito gadu. Pirmā vienīgā treneris — māte Jelena Solovjova. Specializācija — kompleksais peldējums un brass. Lielākie panākumi: 75 (9) reizes bijis Latvijas čempions, vairākos Pasaules kausa izcīņas posmos izcīnījis 4.vietu, 1994.gada pasaules čempionātā 400 m distancē — 23.vietā.

Pasaules peldētāju rangu tabulā pērn tavs rezultāts deva vietu tikai piektā desmita beigās. Toties pavisam nesen dzirdējam patīkamas ziņas par taviem panākumiem Somijā, Zviedrijā, Francijā un Vācijā, kur regulāri iekļuvi labāko sešniekā Pasaules kausa izcīņas posmos. Kas noticis: esi krasi uzlabojis rezultātus, vai Pasaules kauss tādi šīs mači vien ir un vislabākie tajos nepiedalās?

Par šo sacensību līmeni liecina fakts, ka manās disciplīnās katrā posmā startēja četri, pieci pasaules čempionāta finālpeldētāju dalībnieki, bet pēc pieteikumu uzraudzītajiem rezultātiem mana vieta bija tikai pirmā desmita beigās. Tomēr baseinā allaž izdevās apsteigt dažus konkurentus, kas rangu tabulā bija augstāk par mani, savukārt no atpūlicējiem garām nepalaidu nevienam. Mālmē 400 m distancē biju ļoti tuvu 3.vietai, arī rezultāts bija labs. Vēl neesmu redzējis jauno rangu tabulu, bet, manuprāt, šogad tajā esmu pakāpies par kādam divdesmit vietām augstāk. Tā izpaužas rudenī paveiktais darbs. Turklāt pasaules peldēšanas sabiedrība vairs neļūts kā iesācējs. 1992.gadā, kad pirmo reizi piedalījās plašos starptautiskos mačos, pirms starta sirds daudzās kā negudra, un satraukums, protams, traucēja arī ūdenī. Bet tagad esmu ieguvis. Vispār man patīk sabiedrība, iepazīšanās ar jauniešiem draugiem no dažādām valstīm.

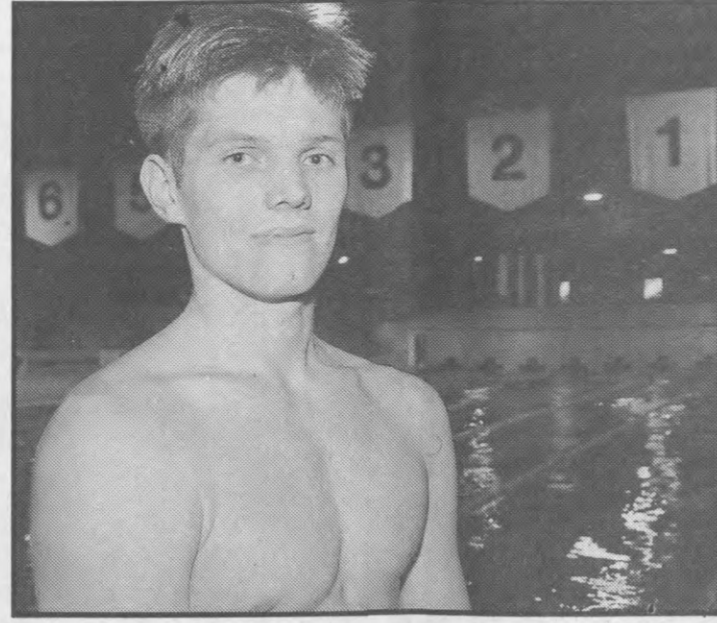
Labākos panākumus — 4.vieta Somijā un Zviedrijā, 6.vieta Vācijā — šoreiz guvi 400 m distancē, kurā uzstādīji jaunu Latvijas rekordu. Vai tieši ar to saistī lielākās cerības?

Man nav iebildumu arī pret 200 m peldējumu. Tiesa, pats jūtu, ka neesmu labs sprinteris. Izturība ir, bet ātruma reizēm nepietiek. Tā, piemēram, komplekso peldējumu favorīts vācietis Kristiāns Kellers 100 m tauriņstila veic 54 sekundēs, bet es — par trim sekundēm lēnāk.

Cik sekundes tev pagaidām vēl šķir no visaugstākā ranga maču līderiem?

200 m distancē trīs ceturks, 400 m — sešas septiņas.

Vai ceri likvidēt šo starpību? Protams, jo zinu, kā to var izdarīt! Tā, piemēram, pagaidām man ļoti slīkti padodas tā distancē daļa, kas jāpeld uz muguras. Tehniskā brāķa tik daudz, ka dažs ārzemnieks skāji brīnās: «Kā tu ar tik rup-

Valerijs Kalmikovs gaida sponsorus. Foto — Raitis Puriņš, Diena

Jām kļūdam tomēr pamanies ātri peldēt? Acimredzot ūdenī man pietrūkst pacietības, lai visas kustības izdarītu pareizi. Daru tā, kā vieglāk, tāpēc zaudēju ātrumu. Esam apredzinājuši: likvidējot tikai šo trūkumu vien, iso distancē varu veikt par divām, bet garo par četrām sekundēm ātrāk.

Latvija nav peldēšanas lielvalsts. Vai mūsu apstākļos tāds progress maz ir iespējams?

Lai rezultāti uzlabotos straujāk, man ļoti nepieciešami stipri treniņpartneri. Ziemeļvalstīs labākie peldētāji šo problēmu risina, braukādami cits pie cita ciemos un trenēdamies kopā. Viņi aicinājuši arī mani, taču par visu — dzīvošanu, baseinu utt. — būtu jāmaksā pašam. To es nevaru atļauties, tāpēc tagad skatos uz otru pusi — Ukrainu, Krieviju. Starp citu, mans Latvijas rekords kompleksajā peldējumā patlaban ir labāks par Krievijas rekordu.

Kas tev patlaban sponsorē? Vecmāmiņa.

Vai tad viņa ir liela mēroga biznesmene?

Nē, tā gluži nav. Taču viņa ļoti aktīvi meklē naudu, lai es varētu aizbraukt uz kārtējām sacensībām. Palīdz arī citi radi, draugi. Tas panem daudz nervu enerģijas. Bieži vien pat dienu pirms izbraukšanas neesmu drošs par to, vai tomēr nevajadzēs palikt mājās. Taču tā ir vienīgā iespēja izlauzties pasaulē, jo ar Peldēšanas federācijas dotu naudu pietika, lai aizbrauktu uz pusotru PK posmu. Tas nav pārmetums, bet tāda ir realitāte.

Lielais sports patiesi ir dārgs priekšs. Vai peldētāji kaut ko izvērtē var arī apelnīt?

Pēdējā Pasaules kausa izcīņas posmā baseina malā bija novietots automobiļa Opel visjaunākais modelis, un par tā īpašnieku kļuva sportists, kas šajās sacensībās sasniedza

visaugstvērtīgāko rezultātu (ciņa bija ļoti dramatiska un galu galā paveicās austrāliecie). Pirmo trīs vietu ieguvēji katrā posmā saņem vērtīgas balvas, bet labākajiem kopvērtējuma pienākams arī naudas prēmija. Tā, piemēram, slavenais Aleksandrs Popovs nopelnīja aptuveni 30 000 dolāru. Es kopvērtējumā ierindojos 10.vietā. Ja būtu startējis Honkongas posmā, iespējams, būtu sestais. Taču ceturtais, sestais vai desmitais — būtībā tas ir pilnīgi vienlaiks, jo prēmiju saņem tikai pirmie trīs.

Vai ceri būt starp šiem laimīgajiem?

Ceru, taču saprotu, ka sportā brīnumi nenotiek. Jā, Popovs šodien ir pirmā lieluma zvaigzne, un daudzu sacensību rīkotāji ir ar mieru uz sava rēķina uzņemt visu Krievijas izlasi, lai tikai supersprinteris piekristu startēt. Tas Krievijas peldētājiem ļauj ietaupīt daudz naudas, taču jāatceras, ka savulaik Popova un citu slavenību sagatavošanā tika ieguldīti ļoti lieli līdzekļi.

Lielo ziemas sacensību laiks jau beidzies. Ko darīsi turpmāk?

Gada svarīgākās sacensības būs Eiropas čempionāts, kas notiks augustā. Vēlos piedalīties arī Universiādē. Pirms tam jūnijā dažādās Eiropas valstīs notiks interesanta maču sērija, kurā allaž piedalās pasaules labākie peldētāji, ir solīds balvu fonds un tiek sasniegts ne viens vien pasaules rekords.

Bobsleisti savu sponsoritāšu nosaukumus uzkrāso uz boba, basketbolisti uz futbolisti uzraksta uz kreklīdiem. Bet kā tu vari popularizēt savus labvēļus?

Visvisādi. Attiecīgās firmas nosaukumu var uzrakstīt uz treniņtērpa, uz peldbikšiem, uz peldceļures, uz gumijas, kas satur peldbrīles. Un galu galā to var uzteļot uz miesas.

Pārdaugava patīkami pārsteidz

Armands Beizters, speciāli Dienai

SHL čempionāts hokejā *Pārdaugava* — *Kristal* (Elektrostroļa) 5:3 (0:1, 3:0, 2:2).

Pārdaugava: Klodāns, Skrastīns — Sorokins, Tambijevs — Semjonovs — Ignatovičs, Čepiļs — Šiškovičs, Tomans — Hromčenkovs — Macijevskis, Ozoliņš — Roštoks, Parhomenko — Senjins — Niživijs, Rodins — Astasenko, Filatovs — Saliņenko — Kulibaba, Mironovs.

Vārtus guva: Semjonovs 2, Tomans, Macijevskis, Ignatovičs, Versņins, Nikanorovs, Sidlarovs.

Pārdaugavas rindās pēc ilgākas slimības atgriezies Ozoliņš. Pirmajā periodā nekas neliecināja par rīdzinieku pretendēšanu uz uzvaru. Perioda vidū, kad Čepiļs pie zilas līnijas apstādīnāja Sidlarovu, rīpa nonāca pie Versņina, kas vienatnē izģāja pret Klodānu, un vārtsargam

nācās kapitulēt. Līdz ar otrs trešdaļas sākumu iniciatīvu pārņēma mājinieki. 41 sekundē tāls Semjonova šķēliens sasniedza mērķi. Arī pirmās maņas otrā parādīšanās laukumā ceturtais minūte beidzās ar vārtu guvumu. Atkal veiksmes uzsmaidīja centrā uzbrucējam. Perioda vidū savā progresējošo meistarību apliecināja Tomans, kas lauku ma stūri apspēja tiesnesi un izslidoja vārtu priekšā, no kurienes izdarīja metienu no nūjā neērtais puses. Trešā perioda sākumā viesi vārtus atguva. Taču tad sekoja tāls Čepļa šķēliens vārtu virzienā, ko pieļāboja Macijevskis. Tad beidzot sācās īsts atklāts spēļu panēmieniem bagāts hokejs. Rokas izvicināja Parhomenko ar Hamrakuovu, kas savulaik spēlēja mūsu

kādreizējās otrās meistarkomandas *RASMS Energo* sastāvā. Pēc brīža viens pie Klodāna vārtiem atradās Sidlarovs, kas rezultāta starpību samazina līdz minimumam. Atkal uzliesmo neliels kaušanās, kurā Semjonovam nākas palauzties, ar *elektrostrojiet* Kroškinu. Tāpat kā pirmajā reizē, abus vainiekus tiesnesis norādīja uz 2+2 minūtem. Kad līdz mača beigām palika septiņas minūtes, punktu spēlei pielika Ignatovičs, kas izmantoja teicamu Senina piespēli. Šogad tik daudz rīpu vēl nebija manīšs sāncensu vārtos. Bet vispār tas ir rekords atkārtoties, ko novēmbri arī *Himik* vārtos rīpa pabija piecas reizes. Atliek vienīgi novēlēt *Pārdaugavai* turpināt uzvaru sēriju arī rit, kad plkst 15 Sporta pili viesosies «padomju spēri».

Traumu laiks beidzas

Guntis Keisels

Latvijas volejbola ligas turnīra trešā aplā pēdējā kārtā *Vildoga* un *RDC* vienību mača liderkomanda, šķiet, pirmo reizi savā pastāvēšanas laikā spēlēja ar diviem cēļiem. Tiesa, šo eksperimentu nebija rosinājis jaunrades dzirksts — traumu dēļ joprojām nevar spēlēt Birjukovs un Aukmanis, nevesels jūtās arī Jurēns, kam turklāt vakarā vēl vajadzēja piedalīties pirmās ligas spēlē. Tāpēc treneris G.Freidenfelds kopā ar Mihelsonu, Krastiņu, Grinfeldu un Ozoliņu laukumā sūtīja juniorus Zili un Krūmiņu. Pirmajos divos setos *RDC* vienība acīgi izmantoja ik brīdi, kad līderi un favorīti laukumā apstādījās par to. Pirmajā setu no 1:8 *RDC* pat panāca 11:11, tomēr seta galotnē veiksmē aktīvi *Vildogas* pusē. Turklāt, acīgi turēdamies pie noteikumu burtu, savu profesionālo meistarību apliecināja mača ties-

nesis E.Griķis. Otrajā setā *Vildogai* grūtību bija mazāk, bet trešajā tādu nebija tikpat kā nemaz.

Kamēr *Būvnieks* ciniņās Ozolniekos, *Daugavas* sporta nama tribīnēs bija sastopams viceliderkomandas pamatsastāvs spēlētājs Oļegs Gubarevs, tā uzsverdam savu vēlēšanos turpmāk spēlēt citā komandā (šogad gan to piepildīt neizdosies, jo pārejas termiņi nokavēti). *Būvnieka* treneris V.Larionovs apstiprināja, ka komandai esot finansiālas problēmas, tomēr citi spēlētāji joprojām ticot kluba vadības solījumiem un mukt negatavojoties. Pēc slimības ierindā jau atgriezies komandas kapteinis Aleksandrs Semetovs, kas kopā ar Normundu Veinbergu un Jāni Bērziņu bijis viens no galvenajiem panākuma kaldinātajiem Ozolniekos. *Būvnieks* uzvarējis ar 3:1 (15:10, 11:15, 15:10). Jānim Plavinskim pēc slo-

taču driz ierindā būšot arī viņš.

Vēl pēdējā kārtā pamatsastāva spēlētāju traumu novājinātā vienība *DauER* tikai ar 3:1 (15:8, 15:10, 10:15, 15:12) pārspēja *RAU*. Taču gan daugavpiliešu, gan arī *Vildogas* labākie spēki līdz izšķirošajam mačiem atgriezīšoties ierindā.

Pirmā posma noslēguma tabula:
Vildoga 21—0 63:4
Būvnieks 18—3 56:21
DauER 14—7 47:27
SK Ozolnieki 11—10 42:34
RDC 9—12 31:43
SK Rīga 7—14 29:51
Policijas CSK 3—18 18:57
RAU 1—20 12:61

Tagad kārtā *play-off* mačiem. Ceturtdaļiņā termiņus ietekmējis valsts vienības došanās uz draudzības mačiem Krievijā, kā arī policistu brauciens uz Austrāliju. *Vildoga* ar *RAU* spēlēs 4. un 5.martā, *Būvnieks* ar *Policijas CSK* — 14. un 15.martā. Bet interesantākās cīņas gaidāmas 10. un 11. martā, kad spēlēs *DauER* — *SK Rīga*, kā arī *SK Ozolnieki* — *RDC*.

Transeast Airlines

AVIOPASAŽIERU IEVĒRĪBAI!

AVIOKOMPĀNIJA TRANSEAST AIRLINES VEIC REGULĀRUS REISUS uz Dienvidvidziedriju (Jončepingu) ar komfortablu lidmašīnu JAK-40.

> RĪGA—JONČEPINGA—RĪGA

	pirmdienā	trešdienā	piektdienā
Rīga	8.30	15.15	15.15
Jončepinga	9.00	15.45	15.45
Jončepinga	9.40	16.15	16.15
Rīga	12.05	18.40	18.40

AVIOKOMPĀNIJA ATKLĀJ JAUNUS REGULĀRUS REISUS:

> RĪGA—BILLUNDA (DĀNIJA)—RĪGA

no 1.marta otrdienās, ceturtdienās (izlido no Rīgas plkst. 8.30), svētdienās (plkst.15.15).

INFORMĀCIJA
Tālrunis: 207771, fakss 207772. Kasēs: tālr. 201613. Lidostā Rīga par tālr. 207136. K.Barona ielā 7/9. tālr.285901, Basteja bulv.10, tālr. 221814. Sargātos nprāpīs vietējos laikus. • Piedāvājam plašu tarifu izvēli. • Turistu grupām — atlaides. PĒC JESU VEĒŠANAS mēs varam veikt lidmašīnu arī uz citām Eiropas un NVS valstīm.

MAINA 1 istabas dzīvokli bez ērtībām Kipsalā pret 1 vai 2 istabu dzīvokli ar ērtībām (ar piemaksu). IRE 2 istabu dzīvokli ar ērtībām. Vēlams mēbelētu. Tālrunis: 332889 (no 9—18, Visvaldis).

MONO-AM

Jūs esat augstākās kvalitātes cienīgi!

ALKOHOLISKIE DZĒRIENI (vairāk nekā 300 nosaukumu)

Firmas **SCHWEPPE** bezalkoholiskie dzērieni (toniks, soda u.c.) Minerālūdens Firmas **SPORTFIT** sulās **Alus GUINNESS** un **BECK'S**

Piedāvājam firmas **WRIGLEY'S** kosmētisko gumiju

Pasūtījumi pa telefonu un piegāde ar mūsu transportu

VAIRUMTIRDZniecības VEIKALI
Lubānas ielā 84/86. Tālrunis: 1-7139 768, 1-7139 821
Brūņinieku ielā 29/31. Tālrunis: 276 320, 272 838

KRĀSOJAM AUTO

LATERNA

Jaunā vācu krāsošanas kamera. **Standex** krāsas. Tālrunis: 392615.

SAULES BANKA

Smilšu ielā 16, Rīga, LV-1873. Tālrunis/fakss: 225369, 224541

Rīga, Smilšu ielā 16

BEZMAKSAS LATU KONTU APKALPOŠANA

NECKERMANN

KATALOGS «PAVASARIS-VASARA»

MŪSU PASŪTĪJUMU PIENĒMŠANAS PUNKTI:

- RĪGA, Matīsa ielā 25 (veikals "Bērnu Pasaule"), Nīcāles ielā 2 (veikals "Minska"), Audēju ielā 16 (universālveikals "Centrs")
- DAUGAVPILĒ, Cietokšņa ielā 43 • RĒZEKNĒ, Brīvības ielā 14a • LIEPĀJĀ, Graudu ielā 43 • JELGAVĀ, Kr.Barona ielā 3 • VENTSPILĒ, Andreja ielā 5 • VALMIERĀ, Rīgas ielā 19
- LUDZĀ, Latgales ielā, 128 • TUKUMĀ, Brīvības laukums 12 • BAUSKĀ, Pioniera ielā 1, Pliņdoņa ielā 5
- GULBENĒ, Bērzu ielā 19 • VĀLKĀ, Rīgas ielā 22

LONGINES

THE LEGEND LIVES ON

Longines starptautiskā atzišana!

Pulksteni Longine Conquest kolekcija ir pazīstama visā pasaulē. Šos elegantos un precīzos pulksteņus raksturo ievērojams ievērojams un izpildītājs.

Šī lielā un daudzveidīgā kolekcija izceļas ar izcilinārtu dizainu un, protams, ar augstu ražošanas tehnoloģiju.

Conquest Futurity (mūžīgais kalendārs). Šie ir pirmie Longines pulksteņi ar pastāvīgi pāreju datumu. Šie pulksteņi iegādājies katru mēnesi, kurā ir 31, 30 vai 28 dienas. Un pat 29 dienas garā gada februārī.

Conquest VHP - Very High Precision (īpaši augsta precizitāte). Pulksteni VHP apgādāti ar termokompensācijas kvarca mehānismu. Tie ir 10 reizes precīzāki, nekā tradicionālie kvarca pulksteņi; +/- viena minūte 5 gados.

Visu pulksteņu modeļu kvarca mehānisms aizsargāts ar safīra kristāla stiklu, kurš ir īpaši skrāpējumizturīgs. Tā visu saskrāpēt var vienīgi ar diamantu. Pulksteni Conquest ir izdardroši un izturīgi, izturējot dziļāku līdz 30m.

Korpusa un rokassprādznes noformēšanā tiek izmantoti 18 karātu zelts, oksīdēti un pulēti tēraudi.

Longine Conquest - vienreizēji pulksteņi!

Longine Conquest gaid

Kā haizivis sadēga Kalgari liesmās

Ivo Jirgens, Dienas korespondents Sanhose

Sanhose, 24.februāris. Nacionālā hokeja līga. *Sharks* — *Flames* (Kalgari) 0:3 (0:1, 0:1, 0:1).

1.periods: 4:32 Fleri (Reihels, Hoslijs) 0:1. Noraidījumi: 0:18 Krūzs, 4:23 Nortons, 9:0 Dalens (5 min.).

2.periods: 35:48 Reihels (Titovs, Sterns) 0:2.

3.periods: 57:47 Fleri.

Metieni uz vārtiem: 17 (3,3,11) — 28 (8,12,8).

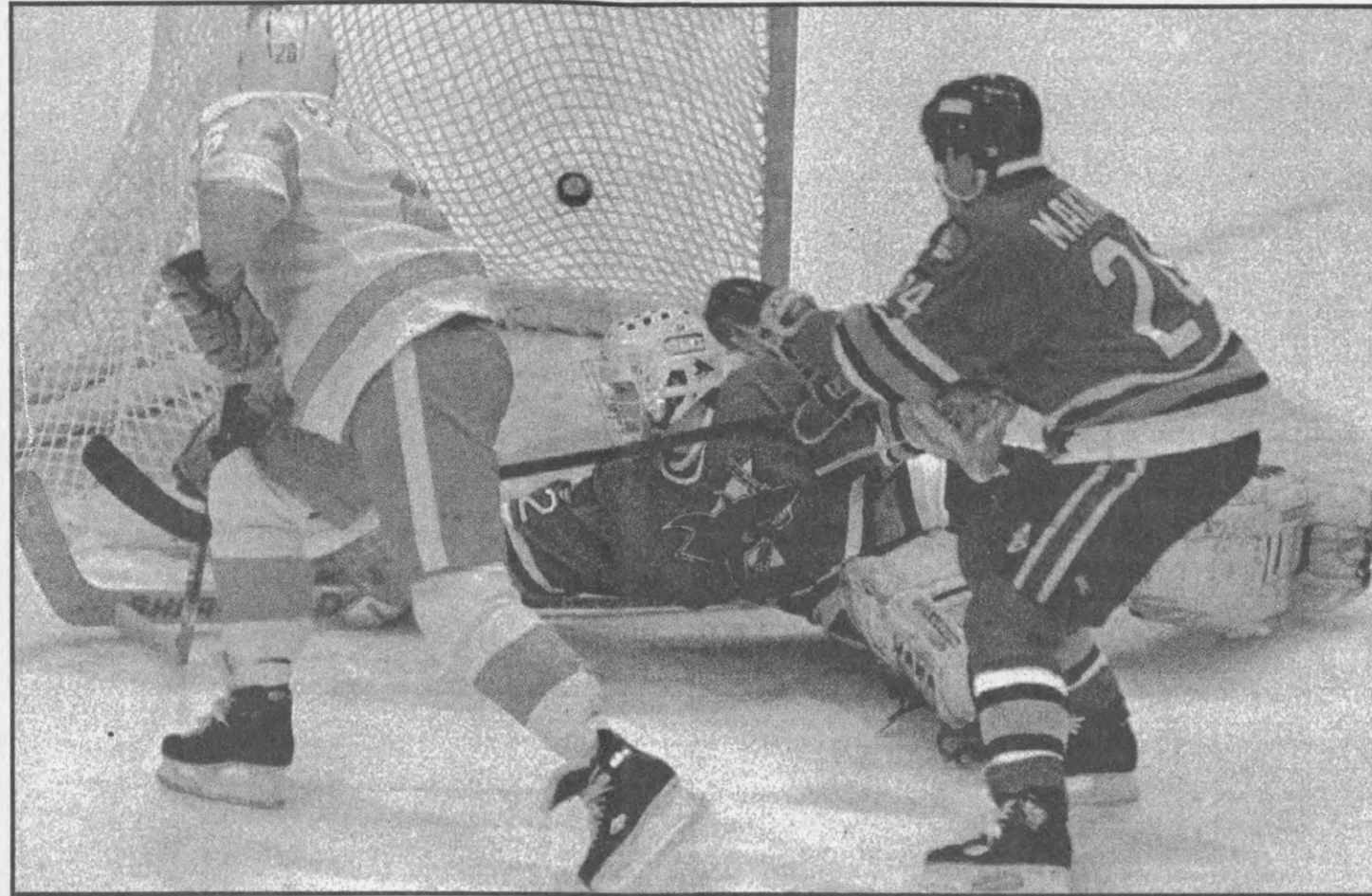
Labākie spēlētāji: Kids, Fleri, Reihels (visi — Kalgari).
17 190 skatītāji.

tra liniju. Kad beidzot spēle atgriezās Kida vārtu tuvumā, Dalens no mugurpusē «ielīmē» borta Petriku un kā pēc labi padarīta darba aiziet atpūsties... uz piecām minūtēm. Pretēji gaidāmajam šīs minūtes faktiski bija vienīgais brīdis pirmajā trešdaļā, par ko haizivis būtu pelnījušas uzvaru. Ļoti organizēti nospēja aizsargi, pāris reizes fantastisks bija Artūrs, izpelnoties simtprocentīgi pārpildīto tribiņu skandēto *Erbi* un uzrakstus *Like Wall* un *Great Save*. Kad Dalens atkal ir atgriezies laukumā, mājnieki nedaudz aktīvākas uzbrukumā, taču līdz kārtīgam metienam tā arī nenonāk.

Līdzīgā garā spēle rit arī pēc pārtraukuma. Kids pie darba nonāk reizi, turklāt ne grūtākajās situācijās — pateicoties savu aizsargu pūlēm. Savukārt Irbem darba ir vairāk nekā gana. Blakusstāvošais *Sharks* treneris Drū Remenda, nepārtūkai nervozi graužot popkorni, saviem aizsargiem velta vispēcīgāko angļu valodas teicienu, kas savā daiļskanībā kulmināciju sasniedz četras minūtes pirms trešdaļas beigām. Titova piespēli no laukuma stūra vārtu priekšā pieļau vienatnē palikušais Reihels — 0:2.

Diezgan viegli iedomāties, ko otrajā pārtraukumā ģērbtuvē teica gan Remenda, gan Kevinas Konstantins, gan pārējie kluba vadības pārstāvji. *Sharks* tūlīt pat metas uzbrukumā, un Ozoliņš pārbauda garlaicības mocītā Kida modribu jau pāris sekundes pēc pirmā iemetiena. Divu trešdaļu metienu «normu» (6) mājnieki sasniedz jau pirmās sešās minūtēs. Kad divas minūtes nepelna Krūzs, laukuma vidū ir pāris sekundes pēc pirmā iemetiena. Divu trešdaļu metienu «normu» (6) mājnieki sasniedz jau pirmās sešās minūtēs. Kad divas minūtes nepelna Krūzs, laukuma vidū ir pāris sekundes pēc pirmā iemetiena. Divu trešdaļu metienu «normu» (6) mājnieki sasniedz jau pirmās sešās minūtēs.

Jau 18 sekundes pēc spēles sākuma haizivis iegūst skaitlisko pārsvaru, taču Trevors Kids Flames vārtos tā arī netiek traucēts ne reizi. Kartējais apliecinājums *Sharks* nesējai realizēt viena spēlētāja pārsvaru — šāda izdevība palaiša secen jau 29 reizes pēc kārtas, kas ir jauns un kampaunils kluba rekords. Pēc šā rādītāja Sanhose ir pēdējā vietā ligā. Toties to, kā vajag spēlēt vairākumā, parāda viesi. Nepaieņ ne desmit sekundes pēc Nortona noraidījuma, kad Hoslijs, Reihels un Fleri izspēlē vienkrās kombināciju *Sharks* zonā un pēdējais gūst savu 11.vārtus sezonā, raidot ripu no vārtu priekšas starp Irbes kājsgariem. Pēc vārtu gūvuma Kalgari hokejistu pārsvars kļūst vēl daudz no spriedzošāks. Pāris minūtes viesi pilnībā kontrolē laukuma vīdu un neļauj mājniekiem tikt tālāk par cen-

Ari Sergejs Makarovs nespēja palīdzēt ar ripa lido Artūra Irbes sargātajos vārtos.

ja taktiski pareizi, kaut arī tas prasīja daudz spēku. *Sharks* — tā ir nākotnes komanda. Tur ir tik daudz jaunu spēlētāju, ka istos rezultātus varēs prasīt tikai pēc pāris gadiem.

Kevinas Konstantins. «Protams, spēle par pirmo vietu grupā būtu jāizveida pavisam savādāk nekā šodien. Mums bija pietiekami daudz izdevību metieniem, bet mēs tās palaidām garām, kas ir tipiski mūsu komandai. Ar vairākuma esot. Jau pusotra gada es cenšos ieskaidrot, ka ir jāmet uz vārtiem, taču pagaidām vēlīgi».

Artūrs Irbe. «Zaudējuma kādu konkrēti vainot nav korekti. Liekas, ka tā celonis ir meklējams ne tikai laukumā. Es jūtu, ka komanda vairs nav tās dzirksts, kas bija pagājušajā gadā».

Vai tas nevarētu būt lokauta sekas?
Nē. Sezonu sākām ļoti labi — sešas spēles piecas uzvaras. Taču vē-

lāk kaut kas notika. Protams, lokauts nav palicis bez sekām. Esam zaudējuši gan naudu, gan lieliskās attiecības ar kluba vadību, taču tā nav galvenā nelaieme. Acimredzot vajag visam klubam sēsties pie galdā un pārrunāt lietas, par kurām atklātībā negribas izteikties.

Vēl par lokautu. Vai tagad, sezonas laikā, ir jūtamas pārmaiņas dažādu komandu spēlētāju vīdū?

Būtībā jau nē. Tas vienkārši bija brīdis, kad mēs visi bijām vienoti kopīgo interešu vārdā. Taču spēļu laikā pār to aizmirsts — kautiņu skaits tāpēc tagad nav mazāks.

Kādas ir tavas attiecības ar otu kluba vārtsgarū?

Ar Veidu Flehertiju kopā spēlējām Kanzassitijas *Blades* sastāvā. Tādēļ viens otu labi pazīstam un palīdzam viens otram. Faktiski ne ar vienu citu vārtsgarū man attiecības nav bijušas tik labas. Tā ir, ja tā var teikt, veselīga konkurence.

24.februāris. Lightning — *Penguins* 4:2 (1:0, 2:0, 1:2). Bredlijs 4, 5, Savārs 3, 4; Sandstrēms 8, Kallens 6.

Rangers — *Whalers* 1:2 (0:1, 0:0, 1:1). Kovalovs 4; Sandersons 8, Renheims 3.

Stars — *Canucks* 3:3 (2:0, 0:3, 1:0). Evesons 2, Donellijs 2, Geigners 4; Beraneks 6, Burē 7, Lindens 8.

Jets — *Mighty Ducks* 4:2 (3:0, 1:2, 0:0). Zamnovs 8, Kvintāls 2, Sēlāne 10, Tkačuks 9; Semjonovs 3, Lebo 2.

25.februāris. Whalers — *Sabres* 1:3 (0:1, 1:1, 0:1). Odē 6; Mogilnijs 5, 6, Kronis 7.

Senators — *Panthers* 1:4 (1:1, 0:1, 0:2). Hafmens 1; Lindsejs 2, Kudelskijs 3, Ficdžerālds 2, Hjūdzs 3.

Canadiens — *Flyers* 0:7 (0:0, 0:2, 0:5). Leklērs 7, 8, 9, Podesins 1, Dainis 1, Dežarālds 1, Julins 3.

Nordiques — *Bruius* 1:1 (0:0, 1:1, 0:0). Sakčis 8, Rolofs 1.

Islanders — *Penguins* 3:1 (2:1, 1:0, 0:0). Ferraro 10, Maklins 3, Tomass 4; Sandstrēms 9.

Devils — *Capitals* 3:3 (0:0, 1:0, 2:3). Gveris 4, Maklins 6, Karpenters 3; Millers 3, Bondra 7, Hanters 2.

Maple Leafs — *Jets* 5:2 (2:0, 1:1, 2:1).

Ridlijs 5, Elets 4, 5, Sundins 10, Istvuds 5; Senons 5, Tkačuks 10.

Red Wings — *Blues* 2:3 (1:3, 1:0, 0:0). Džonsons 2, Sisareli 8; Andersons 2, Holders 3, Karbono 3.

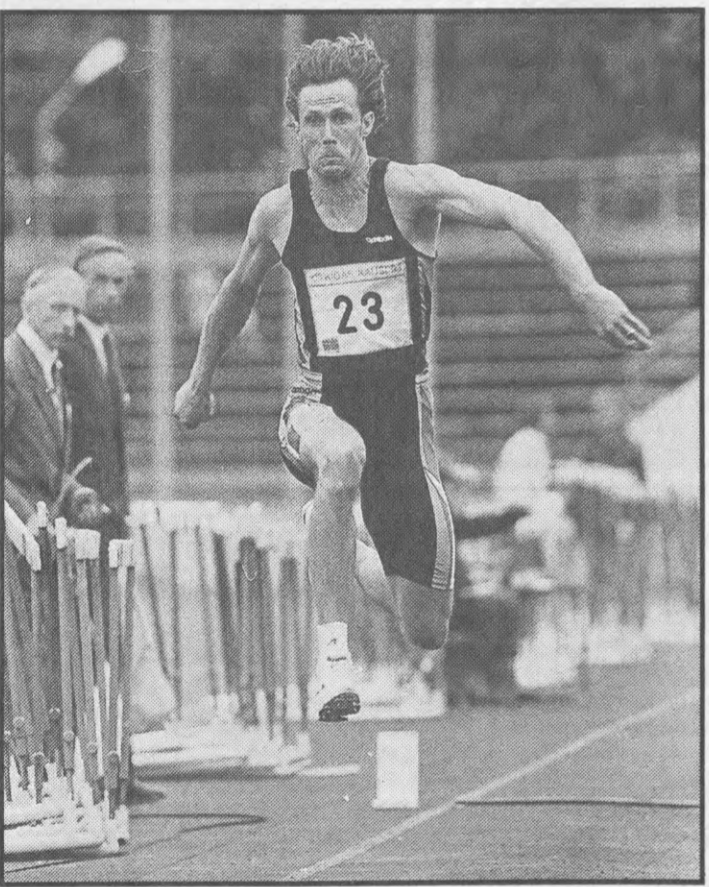
Oilers — *Kings* 3:4 (0:1, 2:0, 1:3). Ernots 6, Mārsāns 8, Nilsons 1; Langs 3, Konasers 2, Tokets 9, Kvins 3. Pirmos vārtus pēc atgriešanās NHL guvis 38 gadu vecais zviedris Kents Nilsons.

Rietumu zona

Centrālā grupa	Red Wings	Blues	Blackhawks	Maple Leafs	Jets	Stars	Klusa okeāna grupa	Flames	Sharks	Oilers	Canucks	Kings	Mighty Ducks
18 121 5	68—38 25	17 111 5	66—49 23	16 101 5	61—36 21	20 9 3 8	57—57 21	18 6 3 9	55—64 15	16 4 3 9	42—48 11	17 8 3 6	53—40 19
17 7 2 8	37—50 16	18 7 2 9	46—59 16	16 4 2 6	49—56 14	17 5 4 8	50—62 14	16 5 1 10	35—60 11	Tiesības spēlēt Stenlija kausa izcīnīgus katras zonas astonas labākās komandas neatkarīgi no tā, kādu vietu tās būs ieņēmušas savā grupā.♦			

Bružiks Birmingemā trešais

Starptautiskā vieglatlētikas sacensības Birmingemā trissolēkšanā trešo vietu ar 16,89 m izcīnīja Māris Bružiks. Ar 17,22 m uzvarēja kubietis Jelvis Kvesada, otrs ar 17,00 m palika Braiens Velmans no Bermudu salām. Tikpat tālu, cik Māris aizlēca arī Vasilijš Sokovs.♦

Māris Bružiks arī ziemā ir pasaules elite. Foto — Zigismunds Zālmanis, Kodak—Auslat

Kazanovs blakus uzvarētājam

Vieglatlētikas sacensības Birmingemā 600 m/b Igors Kazanovs bija blakus celiņā ar uzvarētāju angļu Toniju Dzeretu (7,44). Diemžēl Igors aizkavējās startā un finišā Džaretam zaudēja sekundes 25 simtdaļas un palika sestais. No otras vietas (rumānis Džordžs Boroji) Kazanovs atpalika par 0,05 sekundēm.♦

Murjānietes pievil treneri

Latvijas dāmu volejbola čempionātā beigušās ceturtdaļfinālā spēles. Pirms turnīra komandas *Vilodoga-Murjāni* treneris Ilmārs Pūliņš cerēja, ka valsts junioru izlases kodols šais meistarsacīkstēs izcīnīs vismaz ceturto vietu. Diemžēl jaunās murjānietes nepieplidāja trenera cerības, dienu pirms sava zetonvākara zaudēdams DPU komandai ar 0:3 (9, 11, 12), bet dienu pēc tā — ar 2:3. *Vel Inkomī* — Kuldīga 3:0 (11, 3, 10) un 3:0 (10, 7, 6), *Poligrāfists/US* — RTU/LSPA 3:0 (12, 4, 7). Pusfinālā *Ķīmiķis* spēlēs ar *Poligrāfists/US*, bet *Inkomī* ar *OPU*.♦

Lideri uzvar bez grūtībām

Latvijas čempionātā hokejā virslīgā: *Essamika* — *NIK's Juniors* 12:3 (3:0, 5:1, 4:2) (pa diviem vārtiem guva esamikiēši Grundmanis, Abols, Zalkovskis un juniors R.Nikitins), *NIK's Brīh* — *Latvijas zelts* 15:9 (5:1, 5:4, 5:3) (pa trimjiem vārtiem guva brīhists S.Nikitins un Ankudinovs no *Latvijas zelta*).♦

Šoreiz lietuvieši nebija uzvarami

Andris Staģis, speciāli Dienai no Panevėžas

Pirms 68 gadiem Varšavā Latvijas vieglatlētu nacionālā izlase pirmo reizi sacentās valstsacīkstē ar Polijas un Igaunijas izlasi. Kopš 1927.gada mūsdienu tādā macā bijis jau vairāk par simtu — 117. Pirmā Panevėžā visu triju Baltijas valstu vieglatlētu pirmo reizi sacentās M.Raizgiene (Lietuva) — 15,87 m. Kristīne svētdien startēja vēl trešo reizi — 60 m barjerskrējienā, esot piektajā — 9,07. Pārliecinoši uzvarēja cita daudzdzīve — R.Nazaroviene no Lietuvas — 8,37 sek. Beidzot pirmo uzvaru svinēja arī igauņi — M.Metsala bija ātrākais 1500 m skrējienā — 3:51,66. Savu Latvijas meistarsacīkstēs sāko finiša dueli turpināja G.Fogels un A.Proščenko — šoreiz gan cīnoties tikai par ceturto vietu. Ari šoreiz ātrāks bija Ģirts (3:56,27), apsteidzot sāncensi par 0,1 sek. Šajā pašā distancē sievietēm pirmā bija slavenā lietuviete R.Čistjakova — 4:20,53, un spēcīgajā konkurencē visai droši jutās arī mūsu juniore J.Čelnova. Sisziemas grūto un mērķtiecīgo treniņu alga bija trešā vieta ar jaunu personisko rekordu — 4:26,69.

Sacensību pirmā diena noslēdzās ar augstlēcēju spēkosanos. Viņiem, uzvarot igauņim A.Vēremā (2,16 m), droši un veiksmīgi lēca arī P.Valdmanis — 2,13 m. Mazliet vilāmies Latvijas čempionā R.Dziķā — viņam tikai 2,05 m. Savu zaudējumu (1,87 m) lietuviešu lēcēja, Helsinku Eiropas bronzas medaļas laureāte N.Zilinskiene (1,90 m) ļoti pārdzīvotā V.Gotovska. Patiesībā Vaļai vajadzētu būt apmierinātai — uzvara un otrā vieta, 12 p. komandas pūrā ar ne peljām rezultātiem! Vēl priekšā starts Kuopio un Barselonā — tur vēl iespēja paspēt ar kaut ko augstvērtīgāku.

Otrā diena sākās ar divām mūsējo dubultuzvarām. V.Solovjovs 60 m barjersprintā (8,24 sek), par 0,04 sek. apsteidza R.Blūmu un kopā ar I.Kazanovu pārstāvēs Baltiju lielajā Kuopio mačā. S.Inšakovs (21,89) un I.Soiķlīns (22,22) uzvarēja katrs savā 200 m skrējienā. Abi — arī Baltijas izlase. Savukārt sievietēm Ljēkabsonē (25,08) — tikai trešā. Ar jaunu Lietuvas rekordu (24,05) uzvarēja A.Visockaite. Vēl vienu jaunu Lietuvas rekordu — trīssoļlēkšanā (17,03 m) uzstādīja A.Raizģis.

tomēr bija viņa debija izskatīgajā sarkanbaltarkanajā izlases treniņtērpi. «Divi zaķi» vienlaikus bija jāšauj K.Suharevskai. Kā jau daudzdzīveciņā — jāgrūž lode (12,20 m — 4.v.) un jāleč tālumā (5,70). Individuāli M.Lavrinoviča aizlēca pat tālāk — 5,87 m. Lodi vistālāk aizgrūda M.Raizgiene (Lietuva) — 15,87 m. Kristīne svētdien startēja vēl trešo reizi — 60 m barjerskrējienā, esot piektajā — 9,07. Pārliecinoši uzvarēja cita daudzdzīve — R.Nazaroviene no Lietuvas — 8,37 sek. Beidzot pirmo uzvaru svinēja arī igauņi — M.Metsala bija ātrākais 1500 m skrējienā — 3:51,66. Savu Latvijas meistarsacīkstēs sāko finiša dueli turpināja G.Fogels un A.Proščenko — šoreiz gan cīnoties tikai par ceturto vietu. Ari šoreiz ātrāks bija Ģirts (3:56,27), apsteidzot sāncensi par 0,1 sek. Šajā pašā distancē sievietēm pirmā bija slavenā lietuviete R.Čistjakova — 4:20,53, un spēcīgajā konkurencē visai droši jutās arī mūsu juniore J.Čelnova. Sisziemas grūto un mērķtiecīgo treniņu alga bija trešā vieta ar jaunu personisko rekordu — 4:26,69.

Sacensību pirmā diena noslēdzās ar augstlēcēju spēkosanos. Viņiem, uzvarot igauņim A.Vēremā (2,16 m), droši un veiksmīgi lēca arī P.Valdmanis — 2,13 m. Mazliet vilāmies Latvijas čempionā R.Dziķā — viņam tikai 2,05 m. Savu zaudējumu (1,87 m) lietuviešu lēcēja, Helsinku Eiropas bronzas medaļas laureāte N.Zilinskiene (1,90 m) ļoti pārdzīvotā V.Gotovska. Patiesībā Vaļai vajadzētu būt apmierinātai — uzvara un otrā vieta, 12 p. komandas pūrā ar ne peljām rezultātiem! Vēl priekšā starts Kuopio un Barselonā — tur vēl iespēja paspēt ar kaut ko augstvērtīgāku.

Otrā diena sākās ar divām mūsējo dubultuzvarām. V.Solovjovs 60 m barjersprintā (8,24 sek), par 0,04 sek. apsteidza R.Blūmu un kopā ar I.Kazanovu pārstāvēs Baltiju lielajā Kuopio mačā. S.Inšakovs (21,89) un I.Soiķlīns (22,22) uzvarēja katrs savā 200 m skrējienā. Abi — arī Baltijas izlase. Savukārt sievietēm Ljēkabsonē (25,08) — tikai trešā. Ar jaunu Lietuvas rekordu (24,05) uzvarēja A.Visockaite. Vēl vienu jaunu Lietuvas rekordu — trīssoļlēkšanā (17,03 m) uzstādīja A.Raizģis.

V.Solovjovs — trešais (14,90 m), bet nacionālās izlases debitants, daugavpilietis R.Razumovskis (14,36 m) — piektais. Sievietēm visai negaidīti ceļazīni uz Kuopio nopelnīja M.Lavrinoviča. Ar 12,70 m tālu lēcieni viņa bija otrā aiz igauņietes V.Naeris (13,25 m). Ari trešā — lietuviete G.Sproģe — 12,60 m. Pārliecinoši uzvara kārtlēcēšanā A.Matusēvičova — 5,20. Diemžēl izpalika dubultpanākums, jo A.Dapiļovs ar 4,80 m — trešais.

Ari par svētdienas startiem tikai atzinīgi vārdi jāvelta L.Strekalovska treniņtērpi skrējienam. Vispirms jauninājā O.Setrova ar personiskā rekordu rezultātu (2:17,02) piekāpās tikai abām lietuvietēm skrējienam — uzvarēja I.Krakovjaka (2:10,60). Pēc tam J.Čelnova kā ēna visu distanci sekoja R.Čistjakovai — finiša gan zaudējot (9:15,8), toties ar jaunu, teicamu personisko rekordu — 9:23,0. Kā balva — arī brauciens uz Somiju. E.Tēbēlis (1:56,80) neveiksmīgā taktiskā cīņā 800 m distancēs finišā par 0,14 sek. palaida sev priekšā mājnieku R.Vasiļausku. Grūtāk gāja mūsu duetam 3000 m distancē G.Fogelim (8:38,0) un M.Alksnim (8:38,7) — izskatījās, ka pūšiem vēl pietrūkst meistarības. Uzvarētājs D.Virbickis (Lietuva) finišēja par 8:33,4 un bijušais valcēniņš P.Loskutovs (Igaunija) vēl pēc 0,9 sek.

Mačs noslēdzās ar ļoti emocionālajiem 4 x 200 m stafesu skrējieniem. Ja Latvijas meitenes (I.Ōzoliņa, A.Holste, A.Liepkalne, L.Jēkabsonē) arī Lietuvas (1:41,0) un Igaunijas tikai trešās (1:45,1), tad viri (M.Zigmunds, J.Titovs, I.Sviķlīns, S.Inšakovs) guva skaistu, bet skaita astoto visas komandas uzvaru — 1:30,1. Abi stafesu komandu rezultāti faktiski ir arī jauni Latvijas rekordī tiepās. 25 disciplīnu konkurencē Lietuvai 1.vieta ar 221p. (14 uzvaras), 2.vieta Latvijā — 177 p. (8 uzvaras, 8 — otras, 8 trešās un diemžēl arī septiņas pēdējās — sestās vietas).

Mūsu izlase par labākajiem atzina S.Inšakovu un V.Gotovski. Ceļazīmes braucienam uz Kuopio bez I.Kazanova vēl nopelnīja S.Inšakovs, I.Sviķlīns, E.Tēbēlis, V.Solovjovs, A.Matusēvičs, G.Einbergs, L.Jēkabsonē, J.Čelnova, V.Gotovska un M.Lavrinoviča. Labu veiksmi♦

Šakils repo un grūstās

Nacionālā basketbola asociācija, 24.febr. Bullets — *Hawks* 92:107. Smits 27, Bleilokss 25.

Bullets sestais zaudējums pēc kārtas. Mūķis Bleilokss uzstādīja sezonā iemesto trīspunktnieku rekordū. Viņa kontā jau ir 122 precīzi tālmētieņi, bet *play-off* vēl tālu.

Nets — *Mavericks* 114:104. Koulmens 23, Morris 20, Valters un Džiljams — pa 17, Masbērn 32.

Jau pirmajā ceturtdaļā izjukla Dalasa kluba punktu gūšanas tandēms Džamals Masbērn un Džims Džeksons, jo Džeksons guva traumā.

Magic — *Celtics* 129:103. N.Andersons un E.Hārdvejs par 27: Radža 21.

Jau pirmajā ceturtdaļā tika noraidīts Šakils O'Nils (par Erika Montrosa grūšanu). Pirmā puslaika otrajā pusē desmit minūšu laikā *Magic* no 19:25 paņāca 52:32.

Heat — *Bulls* 91:83. Raiss 24, Owens 21, Pipens 22.

Heat savā laukumā nebija uzvarējuši *Bulls* grūstīt divus gadus.

Bucks — *Pacers* 86:98. Deiviss 21, B.Skots 17, Markovs 21, G.Robinsons 18.

Bucks piektais zaudējums pēc kārtas šo komandu savstarpējās spēlēs.

Spurs — *Pistons* 114:97. D.Robinsons 37, Eliots 24; Dumarss 34, Hjūstons 18.

Deniss Rodmens kārtējo reizi salāja vairāk par 20 (šoreiz 21) atļēsošajām bumbām.

SuperSonics — *Nuggets* 90:86. Sremfs 22, R.Viljams 17, Raufs 16.

Nuggets trenera Bernija Bikerstafa pirmās zaudējums.

Lakers — *Hornets* 95:93 (papildlaika). Pliers 27, Divacs 25, 24 at. b., Kempbls 18; Mūrnings 27, L.Džonsons 22. Izšķirošo grozu 2,8 sekundes pirms papildlaika beigām guva Eldens Kempbls.

Suns — *Clippers* 118:106. Bārkūijs 25, Tisdeils 18.

Trail Blazers — *Jazz*. Striklens 30, Porters 22, Kersijs 18; K.Melouns 26.

25.febr. Cavaliers — *Nets* 105:102. Ferijs 24, Kempbls 23; Morris 30, Dž.Viljams 20.

Rockets — *Warriors* 112:105. Olaidžūvons 38, 15 at. b., Horijs 16; Spriels 30, T.Hārdvejs 24.

Clippers — *Lakers* 83:81. Vouts 27, Marejs 17; Divacs 20, van Eksels 16.

Pēdējās desmit šo komandu spēlēs *Lakers* cieta otro neveiksmi. Pēdējās 12 sekundēs viņiem bija trīs iespējas rezultātu izlīdzināt, bet visi metieni bija neprecīzi.

Bullets — *Kings* 102:98. Vēbers 25, Činījs 18; Rīmondss 32.

Pirmo reizi pēdējās astoņās spēlēs *Bullets* sasniedza 100 punktu robežu.♦

Nacionālā basketbola asociācija, 24.febr. Bullets — *Hawks* 92:107. Smits 27, Bleilokss 25.

Bullets sestais zaudējums pēc kārtas. Mūķis Bleilokss uzstādīja sezonā iemesto trīspunktnieku rekordū. Viņa kontā jau ir 122 precīzi tālmētieņi, bet *play-off* vēl tālu.

Nets — *Mavericks* 114:104. Koulmens 23, Morris 20, Valters un Džiljams — pa 17, Masbērn 32.

Jau pirmajā ceturtdaļā izjukla Dalasa kluba punktu gūšanas tandēms Džamals Masbērn un Džims Džeksons, jo Džeksons guva traumā.

Magic — *Celtics* 129:103. N.Andersons un E.Hārdvejs par 27: Radža 21.

Jau pirmajā ceturtdaļā tika noraidīts Šakils O'Nils (par Erika Montrosa grūšanu). Pirmā puslaika otrajā pusē desmit minūšu laikā *Magic* no 19:25 paņāca 52:32.

Heat — *Bulls* 91:83. Raiss 24, Owens 21, Pipens 22.

Heat savā laukumā nebija uzvarējuši *Bulls* grūstīt divus gadus.

Bucks — *Pacers* 86:98. Deiviss 21, B.Skots 17, Markovs 21, G.Robinsons 18.

Bucks piektais zaudējums pēc kārtas šo komandu savstarpējās spēlēs.

Spurs — *Pistons* 114:97. D.Robinsons 37, Eliots 24; Dumarss 34, Hjūstons 18.

Deniss Rodmens kārtējo reizi salāja vairāk par 20 (šoreiz 21) atļēsošajām bumbām.

SuperSonics — *Nuggets* 90:86. Sremfs 22, R.Viljams 17, Raufs 16.

Nuggets trenera Bernija Bikerstafa pirmās zaudējums.

Lakers — *Hornets* 95:93 (papildlaika). Pliers 27, Divacs 25, 24 at. b., Kempbls 18; Mūrnings 27, L.Džonsons 22. Izšķirošo grozu 2,8 sekundes pirms papildlaika beigām guva Eldens Kempbls.

Suns — *Clippers* 118:106. Bārkūijs 25, Tisdeils 18.

Trail Blazers — *Jazz*. Striklens 30, Porters 22, Kersijs 18; K.Melouns 26.

25.febr. Cavaliers — *Nets* 105:102. Ferijs 24, Kempbls 23; Morris 30, Dž.Viljams 20.

Rockets — *Warriors* 112:105. Olaidžūvons 38, 15 at. b., Horijs 16; Spriels 30, T.Hārdvejs 24.

Clippers — *Lakers* 83:81. Vouts 27, Marejs 17; Divacs 20, van Eksels 16.

Pēdējās desmit šo komandu spēlēs *Lakers* cieta otro neveiksmi. Pēdējās 12 sekundēs viņiem bija trīs iespējas rezultātu izlīdzināt, bet visi metieni bija neprecīzi.

Bullets — *Kings* 102:98. Vēbers 25, Činījs 18; Rīmondss 32.

Pirmo reizi pēdējās astoņās spēlēs *Bullets* sasniedza 100 punktu robežu.♦

Nacionālā basketbola asociācija, 24.febr. Bullets — *Hawks* 92:107. Smits 27, Bleilokss 25.

Bullets sestais zaudējums pēc kārtas. Mūķis Bleilokss uzstādīja sezonā iemesto trīspunktnieku rekordū. Viņa kontā jau ir 122 precīzi tālmētieņi, bet *play-off* vēl tālu.

Nets — *Mavericks* 114:104. Koulmens 23, Morris 20, Valters un Džiljams — pa 17, Masbērn 32.

Jau pirmajā ceturtdaļā izjukla Dalasa kluba punktu gūšanas tandēms Džamals Masbērn un Džims Džeksons, jo Džeksons guva traumā.

Magic — *Celtics* 129:103. N.Andersons un E.Hārdvejs par 27: Radža 21.

Jau pirmajā ceturtdaļā tika noraidīts Šakils O'Nils (par Erika Montrosa grūšanu). Pirmā puslaika otrajā pusē desmit minūšu laikā *Magic* no 19:25 paņāca 52:32.

Heat — *Bulls* 91:83. Raiss 24, Owens 21, Pipens 22.

Heat savā laukumā nebija uzvarējuši *Bulls* grūstīt divus gadus.

Bucks — *Pacers* 86:98. Deiviss 21, B.Skots 17, Markovs 21, G.Robinsons 18.

Bucks piektais zaudējums pēc kārtas šo komandu savstarpējās spēlēs.

Spurs — *Pistons* 114:97. D.Robinsons 37, Eliots 24; Dumarss 34, Hjūstons 18.

Deniss Rodmens kārtējo reizi salāja vairāk par 20 (šoreiz 21) atļēsošajām bumbām.

SuperSonics — *Nuggets* 90:86. Sremfs 22, R.Viljams 17, Raufs 16.

Nuggets trenera Bernija Bikerstafa pirmās zaudējums.

Lakers — *Hornets* 95:93 (papildlaika). Pliers 27, Divacs 25, 24 at. b., Kempbls 18; Mūrnings 27, L.Džonsons 22. Izšķirošo grozu 2,8 sekundes pirms papildlaika beigām guva Eldens Kempbls.

Suns — *Clippers* 118:106. Bārkūijs 25, Tisdeils 18.</

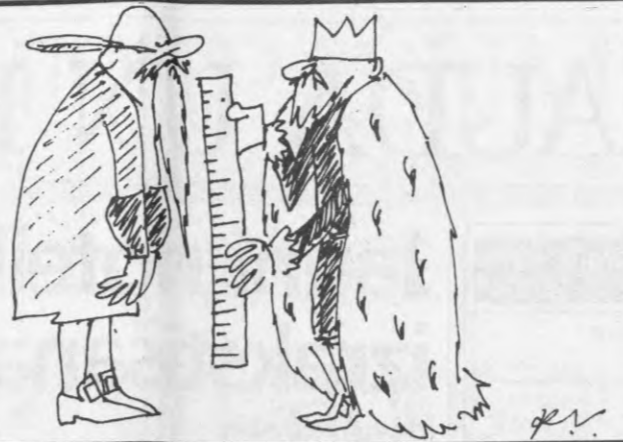
Diena

lietišķam cilvēkam

27. februāris

Grozījumi likumā par civildienestu

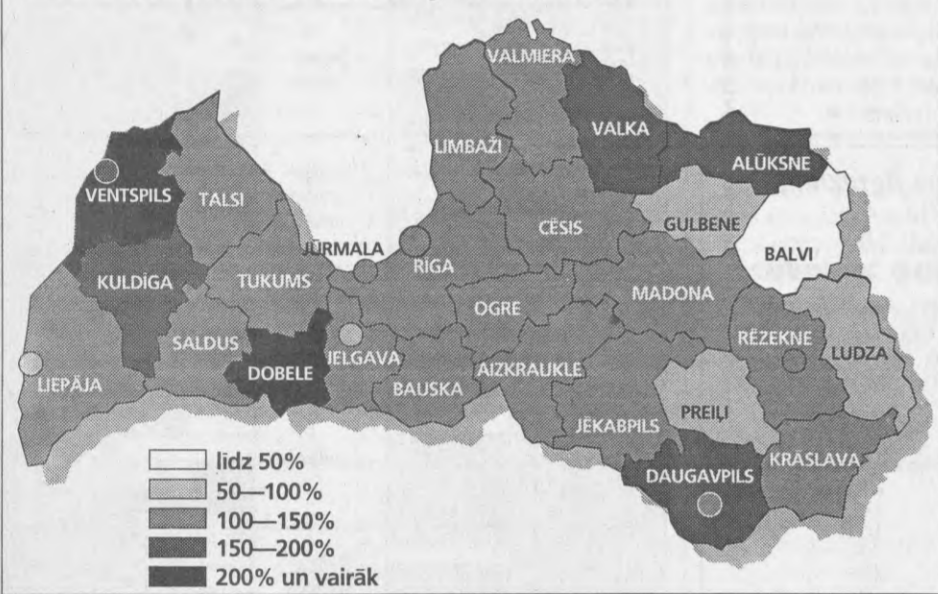
Pēc vienas collas dienests beidzas

Gada laikā rūpniecības ražošanas apjoms faktiski nav samazinājies

1995.gada janvārī nosūtīto Latvijā pašsaražoto preču vērtība attiecībā pret 1994.gada janvārī

(pēc Latvijas Republikas Valsts statistikas komitejas datiem)

Pēc Latvijas Republikas Valsts statistikas komitejas datiem, šā gada janvārī Latvijas rūpniecības ražojumu vērtība salīdzinājumā ar pagājušā gada janvārī ir samazinājusies par 81,5 tūkstošiem latu.

Rūpniecības produkcijas izlaides šā gada janvārī rādītājs, kas sevi ietver pārskata periodā nosūtīto pašsaražoto preču vērtību, no kuras atskaitīti vērtības sastāvā ietvertie nodokļi, kas tieši saistīti ar pārdošanu, ieņēmumi no izpildītiem rūpnieciskā rakstura darbiem, gatavās produkcijas krājumu izmaiņas, nepabeigto ražojumu izmaiņas un pašu vajadzībām ar uzņēmuma spēkiem radīto pamatlīdzekļu vērtība (šis rādītājs ietver visas iekārtas, ko uzņēmums izgatavojis savām vajadzībām, kā arī iekārtu kapitālo remontu un uzlabojumus, kas pagarina esošo pamatlīdzekļu kalpošanas ilgumu vai paaugstina to ražīgumu), ir Ls 82 494 800.

No tā ieguves rūpniecības un karjeru izstrādes apjoms ir palielinājies

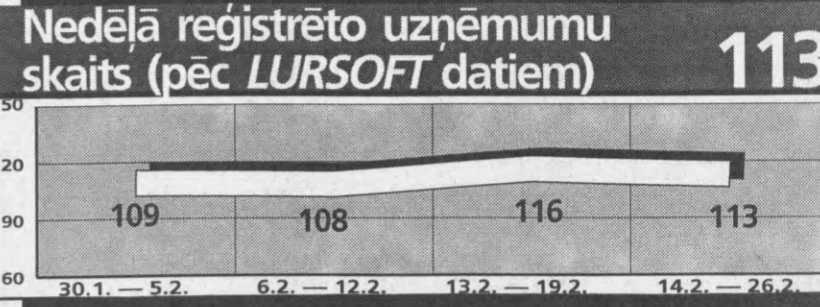
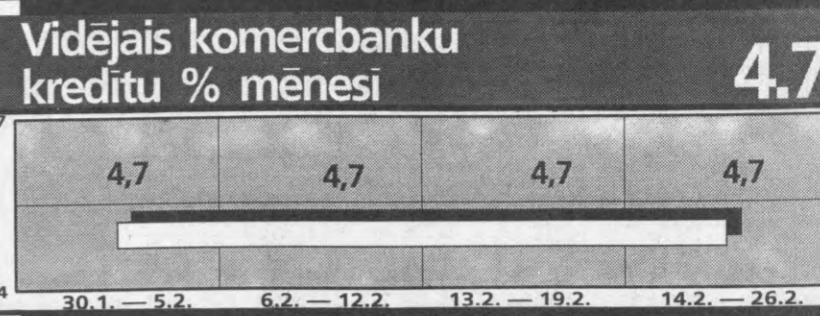
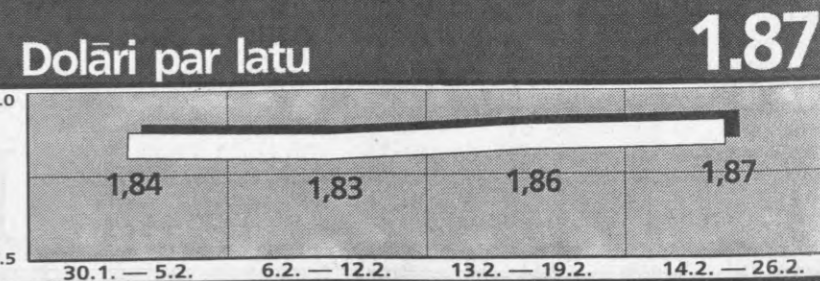
par 146 tūkstošiem latu, apstrādājošās rūpniecības ražošanas apjoms samazinājies par 3021,8 tūkstošiem latu, bet elektroenerģijas, gāzes un ūdens piegāde palielinājusies par 2794,8 tūkstošiem latu.

Rūpnieciskās ražošanas produkcijas fiziskā apjoma indekss šā gada janvārī salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo periodu ir 85,36%.

Šā gada janvārī, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo periodu, vislielākais pašsaražoto preču ražošanas pieaugums ir Ventspils rajona rūpniecības uzņēmumiem. Vienlaikus Ventspils rajonā rūpniecības uzņēmumos strādājošo skaits palielinājies par 17%.

Vislielākais strādājošo skaita pieaugums — par 24% — ir Krāslavas rajonā, kurā gan janvārī pašsaražoto preču vērtība gada laikā nav mainījusies (102%).

Salīdzinājumā ar aizvadītā gada janvārī visvairāk — 36% rūpniecībā nodarbināto Aizkraukles rajona strādnieku zaudējuši darbu.

Ilgtermiņa kredītus var saņemt ne tikai ķīlu zīmēs, bet arī naudā

Valdis Jalinskis

Ilgtermiņa kredītu saņemšana Latvijā pagaidām vēl ir maz izplatīta, turklāt lielākā daļa ilgtermiņa naudas resursu nāk no ārvalstu aizdevumiem. Daudzās Rietumeiropas valstīs ilgtermiņa kredītu saņemšanai plaši izmanto hipotekāro aizdevumu sistēmu. Eiropas Savienības un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstīs darbojas 135 hipotēku bankas, kas emitējušas ķīlu zīmes 400 miljardu ECU kopvērtībā.

Katru mēnesi par hipotekāriem aizdevumiem interesējas līdz 100 cilvēku

Tā kā ķīlu zīmes ir vērtspapīri ar fiksētu ienākumu likmi, atšķirībā no akcijām ķīlu zīmju turētājiem nav speciāli jāseko dažādu uzņēmumu un firmu saimnieciskajam prognozēm peļņas ieguvē, kas jādara akciju turētājiem.

Kā Dienai pastāstīja Latvijas Hipotēku un zemes bankas padomes priekšsēdētājs Arnis Kalniņš, banka 1994. gada jūlijā pēc 54 gadu pārtraukuma Latvijā izlaida ilgtermiņa vērtspapīrus — ķīlu zīmes ar 20% augļu likmi Ls 100 un Ls 1000 nominālā vērtībā.

Ilgtermiņa hipotekāro aizdevumu var saņemt tikai tie, kuru ipašums ir reģistrēts zemesgrāmatā. Aizdevuma lielums ir ierobežots ar 60% no iekārtā nekustamā īpašuma vērtības. Iekārtājamā nekustamā īpašuma novērtējumu veic bankas padomes apstiprinātie taksatori. Bez nekustamā īpašuma garantijas banka pieprasīs arī saimnieciskās darbības plānu, ko pārbauda, ar izbraucot «uz vietas», kā arī ieviecot publiski pieejamās ziņas vietējās pašvaldības par kredīta prasītāja iepriekšējo uzņēmējdarbību. Kā atzina A. Kalniņš, katru mēnesi ar lūgumiem pēc ilgtermiņa aizdevumiem bankā iegriežas 70 — 100 cilvēku, bet tikai nedaudziem ir nopietns saimnieciskās darbības plāns.

Ilgtermiņa aizdevumi par 150 tūkstošiem latu

Pašlaik apgrozībā ir ķīlu zīmes ar 150 000 latu nominālvērtību. Aizdevumu termiņš 3 — 9 gadi. A. Kalniņš: «Tas nav daudz, tomēr jāņem vērā, ka aizdevumu lielumu nosaka arī Latvijas Bankas normatīvi par kredītu lieluma attiecību pret kapitālu, kā arī tas, ka apgrozībā laisto ķīlu zīmju nomi-

Arnis Kalniņš: «Pašlaik ilgtermiņa kredītus izsniedz arī naudā un banka pati uz hipotēkas pamata realizē ķīlu zīmes.» Foto — Vitālijs Stipnieks, A.F.I.

nālvērtība nedrīkst pārsniegt bankas pašu kapitālu vairāk par 30 reizes. Lai gan 1994. gada valsts budžetā Latvijas Hipotēku un zemes bankas pamatkapitāla palielināšanai bija paredzēti divi miljoni latu, tomēr šī nauda tika novirzīta citiem mērķiem un joprojām bankas pamatkapitāls ir 100 000 latu.» Kopā banka izsniegusi aizdevumus par 650 tūkstošiem latu.

Paredzams, ka šā gada beigās hipotekāro aizdevumu apjoms sasniegs ap diviem miljoniem latu. To sekmēs arī arvien pieaugošais zemesgrāmatā reģistrēto nekustamo īpašumu turētāju skaits.

Agrāk banka izsniedza aizdevumus tikai ķīlu zīmēs un pašam aizņēmējam vajadzēja domāt, kam šos vērtspapīrus realizēt. Tagad ilgtermiņa kredītus izsniedz arī naudā un banka pati uz hipotēkas pamata realizē ķīlu zīmes.

Sākumā ķīlu zīmes tika realizētas zemāk par nominālvērtību, tagad pārdošanas kurss jau sasniegjis nominālu un varētu pat pieaugt. Tagad ķīlu zīmju augļu likme ir tuva (vai pat lielāka) vidējam depozitoguldījumu procentam, bet bankas izlaidzamo nākamā sēriju augļu norma pakāpeniski mazināsies, tuvojoties Rietumeiropas valstu hipotekāro kredītiestāžu izlaidzto ķīlu zīmju vidējam ienesīguma līmenim. A. Kalniņš uzskata, ka, lai samazinātu kredīta procentus, valdība varētu noteikt dažas prioritāras tautsaimniecības nozares, projektus, kam daļēji kredīta procentus no dažādiem avotiem caur banku varētu subsidiēt, t.i., ķīlu zīmju īpašniekiem varētu maksāt augstākus procentus nekā kredīta procentus aizdevuma saņēmējam (+ bankas izdevumi), un starpību starp šīm likmēm segtu valsts.

Augļu likme par ķīlu zīmēm — 20%

Banka garantē izmaksāt investoram (ķīlu zīmes īpašniekam) regulāru ienākumu, kas atbilst ķīlu zīmē norādītajai augļu normai procentos (divas reizes gadā pa 10%) no ķīlu zīmes nominālvērtības, un ķīlu zīmes nominālvērtības apmaksu noteiktā termiņā.

Lai aizsargātu ķīlu zīmes īpašnieka ekonomiskās intereses no lata kursa svārstībām, apmaksājot ķīlu zīmes nominālvērtību un tās augļu, banka koriģē maksājumu ar lata kursa izmaiņas koeficientu, kas ir attiecība starp Latvijas Bankas noteikto ECU kursu ķīlu zīmes izlaides dienā un ECU kursu ķīlu zīmes vērtības vai augļu apmaksu pirmajā dienā.

«Uzpumpē» kapitālu, un banka būs liela!

Anita Smolenska

Jebkuras bankas vērtības mērs ir tās pamatkapitāls. Bankas pamatā likta nauda rada priekšstatu par bankas lielumu, un, tā kā vairumam cilvēku daudz labāk patīk sevi apzināties par lielas bankas klientiem vai akcionāriem, tad bankai neatliek nekā cits kā censties, lai skaitliski, kas raksturo kapitālu, būtu lielāks. Mazāk ambiciozi laudis pamatkapitālu drīzāk uzliuko kā drošības garantu, un viņiem ir taisnība, jo pašas bankas kapitāls patiešām ir nopietnāka garantija darījumiem, ko banka veic ar plašākas sabiedrības uzticēto naudu. Ir vēl likuma un uzraudzības iestāžu prasība ievērot dažus šķietami formālus pamatkapitāla rādītājus, un arī tiem patiešām ir viens mērķis — drošība.

Jānis Placis. Foto — Vitālijs Stipnieks, A.F.I.

mit mašīnām vienai pirms kraujas neiedarbojas bremses — viens nositas, deviņi smejas. Franci izklaidējas ar sieviete. No desmit viena ir slima — viens ārstejas, deviņi smejas. Padomju cilvēki stāsta politiskās anekdotes. No tiem desmit viens ir čekists — pēc tam deviņi sēž, viens smejas. Te iznāca padomju variants — finansu problēmas ir visiem, izņemot vienu, kurš par akcijām saņēmis skaidru naudu.

Būtībā kapitāla palielināšanai ir viens avots — jaunradītā vērtība jeb peļņa. Bankai A, ņemot pašas naudu un ieguldot pamatkapitālā, jaunradītā vērtība nepieaug, un tādējādi pēc ekonomiskās būtības banku sistēmas kapitālu palielināt nav iespējams. Par šo naudu, piemēram, 1 miljonu latu, banka A var arī nopirkt bankas B akcijas. No bankas B viedokļa tās kapitāls ir pieaudzis, bet banku sistēmā kopumā kapitāls nav pieaudzis. Tikai tad, kad aizņemtā nauda atgriezīsies bankā A no akcionāra peļņas, varēs teikt, ka banku sistēmas kapitāls ir pieaudzis. Likumā par akciju sabiedrībām, starp citu, ir iestrādāta norma, ka par ieguldījumu kapitālā nav uzskatāma paredzamā peļņa.

Tiek praktizēti arī sarežģītāki varianti. Aizņēmais bankā A, kas nopirka bankas B akcijas, tās iekļā bankā C un par iegūto naudu (1 miljonu) nopērk bankas D akcijas. Formāli banku kapitāls it kā pieaudzis par 2 miljo-

niem latu. Principā šādu procesu var turpināt bezgalīgi, t.i., formāli ieguldot akciju kapitālā reālu naudu, bezgalīgi «uzpumpēt» banku akciju kapitālu, taču faktiski banku kapitāls nepalielinās. Un nāv nozīmīga, kurā bankā kredītu noformē — tajā pašā, kur akcijas pērk, vai kādā citā. Praktē tas viss notiek maskētākā veidā un daudz komplicētāk — caur daudzām saistītām personām, firmām, bankām.

Daži iemanās taisīt arī tādu gājēju kā absolūto fikciju, kad neviens neko neiemaksā un atdot negrasās, jo jau iepriekš paredzēta kombinācija, kas viss būs fikcija. Vienlaikus ar kredītu tiek noformēta akciju apmaksu uz šā kredīta rēķina un, drošs paliek drošs, šis akcijas vērti tiek noformētas par ķīlu šim pašam kredītam. Vienkārši un ģeniāli. Turklāt bankas darbinieki cenšams mums iestāstīt, ka tādi kredīti ir 100% droši, jo to neatdošanas gadījumā banka pārņems iekārtās akcijas. «Uzpumpēts» kapitāls — tas skan vēl labi, bet šajā gadījumā tā vispār nav.

Vai statūtkapitāla palielināšana ar savas vai citas bankas kredītiem ir sodāma rīcība? Arī bankas mums prasa, kurā likumā rakstīts, ka tā nedrīkst. Es parasti atsaucos uz minēto likumu par akciju sabiedrībām. Taču runa nav par likumu, bet ekonomisko būtību — šādā veidā banku kapitāls nepalielinās.

Turpinājums 8.lpp.

DRĪZUMĀ

Valsts izlaidis sešu mēnešu iekšējā aizņēmuma parādzīmes

Baiba Melnace

Rīga, 24.febr. Finanšu ministrija nolēmusi sākt jaunu valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmju emisiju — tās būs pusgada (sešu mēnešu) valsts parādzīmes, preses konferencē piektdien informēja Finanšu ministrijas Vērtspapīru departamenta direktore Maija Kubli.

Pirmā pusgada parādzīmju izsole paredzēta jau 1.martā, tajā tiks piedāvātas parādzīmes par 2 miljoniem latu, un to dzēšanas termiņš būs 1.septembris. Pašlaik, kā ziņāms, Latvijas kredītiestādēm valsts aizņēmuma parādzīmju izsoles tika piedāvāts 28 dienu (vienu mēnešu) un 91 dienas (trīs mēnešu) parādzīmes.

Ari jauno parādzīmju emisiju un iegādi noteiks pēc tiem pašiem noteikumiem un normatīviem kā vienu un trīs mēnešu parādzīmju emisiju, darbosies arī Latvijas Bankas sekundārais parādzīmju tirgus, teica M.Kubli. Pagaidām nav skaidri noteikts, cik bieži pusgada parādzīmes tiks piedāvātas izsolēs, tas būs atkarīgs no valsts aizņēmumu programmas, budžeta deficīta lieluma un kredītiestāžu intereses. Pēdējā laikā vienu un trīs mēnešu parādzīmju piedāvājums izsolēs bija mazāks nekā iepriekšējais pēc tam, iedēļ Finanšu ministrija ir pārliecināta, ka kredītiestāžu interese par jaunajām parādzīmēm būs visai liela.

Pusgada valsts parādzīmju pārdošana notiek vispārējā, teica M.Kubli, un tas ir viens no iekšajiem termiņiem. Sākumā

Latvijā tika ieviestas isāka termiņa parādzīmes, jo finansu sistēma vēl nebija tik stabila kā tagad. Pirmā 28 dienu parādzīmju izsole notika 1993.gada 15.decembrī, un tajā nopirka parādzīmes par 1,6 miljoniem latu (piedāvājums bija par 16 miljoniem latu). Savukārt pirmā 91 dienas parādzīmju izsole notika 1994.gada 11.maijā, tajā no piedāvātajām parādzīmēm par 2,8 miljoniem latu nopirkta gandrīz visas — par 2,7 miljoniem latu. Pēdējā laikā abu veidu parādzīmju pārdošanas diskonta likme nepārtraukti kritās, jo finansu situācija un inflācija Latvijā ir stabila, samazinās arī banku depozītu un kredītu likmes, un banku pieprasījums pēc valsts parādzīmēm kā pēc drošākajiem vērtspapīriem pieaug, pārsniedzot piedāvājumu.

Privatizācijas aģentūra apstiprinājusi institūta Rūpniecprojekts privatizācijas noteikumus

Rīga, 24.febr. (BNS) Latvijas privatizācijas aģentūra (LPA) ir apstiprinājusi Latvijas valsts rūpniecības uzņēmumu projektēšanas institūta Rūpniecprojekts privatizācijas pamatprincipus, sadalot to atsevišķos objektos, BNS informēja LPA ārējo sakaru grupas speciāliste Viviana Brēmere.

Institūta Rūpniecprojekts galveno ēku Rīgā, K.Valdemāra ielā 38, nosacītā cena ir 338 137 latu. Noteikts, ka ēka tiek pārdozta uz nomaksu, maksājot 50% privatizācijas sertifikātos un

50% latos. Paredzēts, ka maksājumi privatizācijas sertifikātos jāveic sešu mēnešu laikā pēc tam, kad noslēgti līgums, savukārt atlikusi maksājumu daļa latos veicama proporcionāli piecu gadu laikā pēc pirkuma līguma noslēgšanas, maksājot par katru mēnesi līdz nākamā mēneša 15.datumam.

Pilnas īpašumtiesības uz objektu pircējs iegūs tikai pēc visu maksājumu nokārtošanas. Savukārt Rūpniecprojekta laboratorijas korpusa Rencēnu

ielā 6 nosacītā cena ir 60 000 latu, un jānorēķinās tikai latos. Kā paskaidroja V.Brēmere, arī šo objektu pārdoz uz nomaksu, izpērkot to trīs gadu laikā. 10% no objekta pārdošanas cenas ir jāsamaksā desmit dienu laikā pēc pirkuma līguma parakstīšanas.

Pilnas īpašuma tiesības pretendents iegūs līguma noslēgšanas brīdī. Pretendentu pieteikšanās termiņš noteikts divas nedēļas pēc sludinājuma publicēšanas laikrakstā *Latvijas Vēstnesis*.

Viens stends Hannoveres izstādē VEF

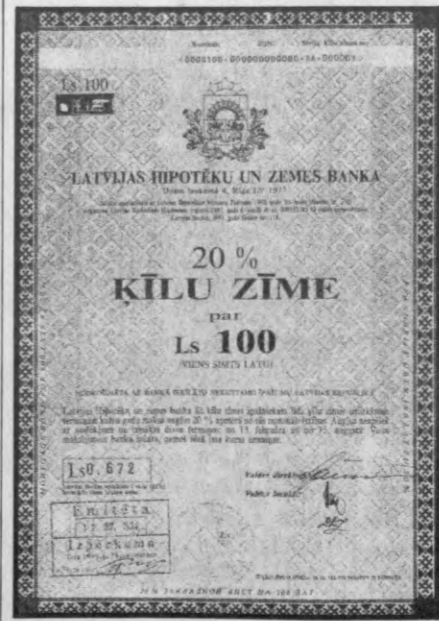
Ēriks Matulis

Rīga, 24.febr. 1994.gada izstrādāto ciparu tehniku akciju sabiedrība VEF prezentēs starptautiskajā Hannoveres izstādē. Izstāde notiks no 8. līdz 15.martam, Dienai teica rūpniecības VEF—KT direktors Andrejs Prokopovičs.

VEF stenda izstādēs ciparu telefonu centrālās Kvantis ar abonementu ietilpību no 50 līdz 10 000 numuriem, lauku centrālās Cirulis ar ietilpību 50 līdz 100 numuriem, operatīvas dispečeru sakaru sistēmas, ciparu centrālās ar ietilpību no

64 līdz 124 numuriem, speciālo dispečeru aparatūru ar ietilpību 64 numuri un jaunus telefonu aparatūras DUO, kas var strādāt frekvenču un impulsu režīmā.

«Mūsu izstrādājumi ir lēti, salīdzinot ar rietumu produkciju, ar kvalitāti tuvojās rietumu līmenim,» teica A.Prokopovičs. VEF kādreiz bija vienīgā institūcija, kas Austrumeiropā nodarbojās ar vienotas telekomunikāciju sistēmas izstrādāšanu visai Austrumeiropai. «Izstādē rādīsims, kas ir sasniegts un kas ir jauns,» sacīja A.Prokopovičs. Speciāli izstādei ir sagatavota filma par VEF tehnoloģisko procesu.

NAUDA UN FINANSES

Baltijas valstu centrālo banku noteiktās valūtas kurss 24.februārī

Valūta	Igaunija (EEK)	Lietuva (liti)	Latvija* (naudas vienības par latu)
1 ATS	1.14	0.38	0.0518
1 AUD	8.76	2.96	0.396
1 BEF	0.39	0.13	0.0177
1 CAD	8.40	2.87	0.385
1 CHF	9.47	3.19	0.429
1 DEM	8.00	2.71	0.365
1 DKK	2.03	0.68	0.0922
1 ECU	15.04	5.07	0.682
1 EEK	1	0.34	0.0456
100 ESP	9.19	3.09	0.414
1 FIM	2.58	0.88	0.118
1 FRF	2.30	0.78	0.1040
1 GBP	18.80	6.37	0.852
100 ITL	0.74	0.25	0.0329
100 JPY	12.22	4.12	0.552
1 LTL	—	1	0.134
1 NLG	7.13	2.42	0.325
1 NOK	1.83	0.62	0.0827
1 SDR	17.66	5.96	0.7997
1 SEK	1.62	0.55	0.0738
1 USD	11.87	4.00	0.536

* LB noteiktie lata kursi attiecībā pret konvertējamām valūtām 27. februārī

Latvijas Bankas bezskaidras naudas pirkšanas un pārdošanas kurss 27.februārī

Valūta	iepirk	pārdod
1 Vācijas marka	0.3612	0.3685
10 Francijas franki	1.0296	1.0504
1 sterlīnu mārciņa	0.8432	0.8602
100 Japānas jēnas	0.5469	0.5579
1 ASV dolārs	0.5304	0.5411

Nekonvertējamo valūtu kurss no 27.februāra līdz 5.martam

Valsts	Bezskaidras naudas vienība	Ls
Baltkrievija	1000	0.0460
Kazahija	1000 tenga	9.01
Azerbaidžāna	1000 manati	0.124
Krievija	1000	0.123
Uzbekija	1 sumas	0.0215
Gruzija	1 000 000	0.413
Armēnija	1000 dramai	1.32
Turkmenija	1000 manats	2.75
Moldova	1 leja	0.122
Tadžikija	1000	0.123
Ukraina	1000 000	4.25

Valūtas attiecība pret ASV dolāru

Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 24.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolāri	1.3539
Austrijas šilīni	10.342
Beļģijas franki	30.37
Brazīlijas reāli	0.8500
Čīles peso	413.07
Cehijas kronas	27.07
Dānijas kronas	5.8272
Dienvietārijas randi	3.6035
Dienvietkorejas voni	788.40
ECU	0.7862
Ekvadoras sukri	2402.50
Eģiptes mārciņas	3.3920
Filipīnu peso	25.42
Francijas franki	5.1375
Griekijas drahtas	232.30
Holandes guldeni	1.6526
Honkongas dolāri	7.7308
Indijas rūpijas	31.340
Indonēzijas rūpijas	2215.50
Irijas mārciņas	0.6322
Izraēlas ņekeli	3.0033
Itālijas liras	1617.60
Japānas jēnas	96.80
Jaunzēlandes dolāri	1.5815
Jordānijas dināri	0.69502
Kanādas dolāri	1.3940
Kolumbijas peso	855.85
Krievijas rubļi	4407.00
Kīnas juani	8.4329
Liānas mārciņas	1640.00
Malaiāzijas ringiti	2.5533
Meksikas peso	5.6300
Norvēģijas kronas	6.4875
Pakistānas rūpijas	30.35
Peru soli	2.220
Polijas zloti	2.42
Portugāles eskudo	152.61
Sauda Arābijas riāli	3.7500
Singapūras dolāri	1.4525
Slovākijas kronas	30.30
Somijas markas	4.5380
Spānijas pesetas	129.05
Sterlīnu mārciņas	0.6279
Sveices franki	1.2505
Taišanas dolāri	26.36
Tāizemes bati	24.93
Turcijas liras	41375.32
Ungārijas foniti	111.92
Urugvajes peso	5.85
Vācijas markas	1.4695
Venecuēlas bolīvari	169.870
Zviedrijas kronas	7.2620

Jauni noteikumi vekseļu izrakstīšanai un apgrozībai

Valdis Jalinskis

Otrdien Ministru kabinets apstiprināja vekseļu izrakstīšanas un apgrozības noteikumus. Šie noteikumi papildinās un precizēs pieņemto vekseļu likumu.

Noteikumos skaidroti gan termiņi, gan vekseļu apgrozības būtība. Atgādinām, ka vekselis ir vērtspapīrs, kas dod tā īpašniekam neapstrīdamas tiesības prasīt no vekseļa devēja vai akceptētāja samaksāt noteiktu naudas summu noteiktā termiņā un vietā. Vekselis var izrakstīt un laist apgrozībā jebkura maksāspējīga fiziska vai juridiska persona. Fiziskām

personām, kas izraksta vekseli, jābūt rīcībspējīgām.

Vekseli var izdot tikai vienai personai, kas ir pirmais vekseļaņēmējs, turklāt vekseli nevar izrakstīt «uzrādītājam».

Vekseli obligāti jānorāda vekseļa izrakstīšanas datums, izrakstīšanas un maksāšanas vieta un laiks.

Vekseļa turētājs var prasīt vekseļa samaksu tikai latos (izņemot tos gadījumus, kad vekseļa devējs vekseli noteicis, ka samaksa izdarāma noteiktā valūtā). Ja vekselis izrakstīts ārvalstu valūtā, tas samaksājams latos pēc vekseli norādītā

kursa, bet, ja tāds vekseli nav norādīts, — pēc samaksas vietas kursa.

Iestājoties vekseļa samaksas termiņam, vekseļa turētājam vekselis jāuzrāda samaksai vekseļa devējam un (vai) citam par vekseļa samaksu atbildīgām personām. Ja vekselis netiek samaksāts noteiktā termiņā, notārs (pagastos un pilsētās, kur nav notāra — pagasta padomes vai pilsētas padomes priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona) izdara protestu. Ja vekselis nav apmaksāts, parāda piedziņu var vērst pret parādnieka kustamo un nekustamo mantu.

Vācijas—Latvijas banka iesaistās ķīlu zīmju tirgū

Valdis Jalinskis

Rīga, 24.febr. (BNS) Kā Diena informēja Vācijas—Latvijas bankas mārketinga daļas vadītāja Krista Grūtāle, Vācijas—Latvijas banka ir pirmā komercbanka, kas iesaistī-

jusies ķīlu zīmju tirgū. Banka piedāvā iegādāties Latvijas Hipotēku un zemes bankas ķīlu zīmes par to nominālvērtību — 1000 latiem. Ķīlu zīmes dod tā īpašniekam garantētu 20%

ienākumu gadā. Kā uzskata banka, pamot vēra apmaksāto ķīlu zīmju nominālvērtību un izmaksājamo procentu piesaisti ECU, ķīlu zīmju valūtas risks ir minimāls.

Deutsche Bank veic Latvenergo darbības novērtējumu

Valdis Jalinskis

Valsts akciju sabiedrība Latvenergo dažos reģionos pašlaik ir monopolists siltumapgādes un elektroenerģijas apgādes jomā. Kā Diena informēja Latvenergo informācijas daļas vadītāja vietnieks Rems Razums, visa siltumapgādes sistēma tagad ir orientēta uz lielu patēriņu, t.i., paredzēta lietu Krievijas energoresursu izmantošanai.

Tukuma rajona valsts uzņēmuma Agroķīmija privatizācijas komisija 1995.gada 13.martā plkst. 10 pārdod izsolē nekustamo mantu:

mehāniskās darbnīcas (972 kv. m) un kantora ēku (648 kv. m) — Ls 34000, lauksaimniecības mašīnu novietni (790 kv. m) — Ls 11000, šķirotā kompleksa minerālmēslu noliktavu — Ls 12460, dēģvielas izsniegšanas un uzglabāšanas noliktavu — Ls 8500, arķveida angāru (450 kv. m) — Ls 7000, caurīdāies kantora ēku (330 kv. m) — Ls 4200, kā arī citas mantas

plkst. 14 pārdod izsolē kustamo mantu:

Apraksts	Plombējuma gads	(cena Ls)
traktorū T-150 K	1983.—1991.g.	125—700
K 701	1989.g.	1000
MTZ 82	1986.g.	400
T 40	1991.g.	400
buldozerus D242G	1985.—1987.g.	300—350
ekskavatoru PEO 1,0 Karpatec E0322 (remontējams)	1989.g.	1000
autogreideri D-399	1986.g.	400
traktoru pašizgāzēju, puspiekabes IPTS (101)	1988.—1990.g.	150—250
organikas izkliedētāju PRT-10	1988.—1991.g.	200—250
mehāniskās agregātu (pārveidoti ar diz. dzin.)	1989.g.	350
a/m Kamaz 5311	1985.—1991.g.	400—1100
a/m Kamaz 55102	1987.—1988.g.	700—1000
a/m GAZ 53 (degv. vedejs, 4640 l)	1987.g.	600
GAZ 66 (ar diz. dzin., furgons)	1981.g.	400
GAZ 52 (furgons)	1979.—1985.g.	350
UAZ 452	1981.g.	250
UAZ 469	1981.g.	300
a/m IZ-2715	1982.—1987.g.	(70—350)
autoceltni AK-75	1970.g.	400
a/m piekabes DARZ-OPS-4	1987.g.	30
GKB 819	1987.g.	200
GKB 819	1982.g.	200
HTV 8528 borta GKB	1987.g.	400
CZAP 8527	1988.g.	500
treileri un citas mantas.	1991.g.	400

Sīkāka informācija un dalībnieku reģistrācija Tukumā, Zemītes ielā 16, v/ū Agroķīmija, tālr. 24235, 29380.

«Uzpumpē» kapitālu, un banka būs liela!

Turpinājums no 7.lpp.

Jūs revīzijas šādus gadījumus atdājat?

Ja, bet ir grūti atklāt kopsakarības, jo šajos darījumos iesaistītas daudzas personas un firmas. Bieži vien bankas atsakās uzrādīt savu akcionāru, t.i., uzņēmumu īpašniekus, vai arī pašas tos nezina. Uzņēmumu reģistrā ir pieejama informācija par a/s dibinātājiem, bet ne par pašreizējiem īpašniekiem. Īpašnieku maiņa jāreģistrē tikai a/s akcionāru reģistrā.

Līdz šā gada 1.janvārim LB pārbaudīja tikai dibinātājus. Ar akciju bankas varēja tirtoties, kā grib, neprasot atļauju LB, un jaunos akcio-

nārus mēs konstatējam tikai *post factum*. No šā gada licencēšanas noteikumos paredzēts: ja akcionāru maiņas rezultātā kāds vēlas iegūt vairāk par 10% balsstiesīgo akciju, tas var notikt tikai ar LB atļauju.

Kā LB reaģē, atdādot ar kredītiem palielinātu pamatkapitālu?

Tā kā no juridiskā viedokļa mums nav pamata teikt, ka akciju emisija nav notikusi, un mēs apzināmies, ka galvenais ir bankas pašu kapitāls (pamatkapitāls, ieskaitot peļņu un zaudējumus), galvenā vērtība tiek pēversta pašu kapitāla reālās vērtības noteikšanai. Protams, banka tiek brīdināta, ka šādi kapitālu reāli paaugstināt nevar, lai gan sabiedrība caur presi jau ir saņēmusi informāciju par bankas kārtējo statūtkapitāla palielinājumu.

Jūs bieži sūtat brīdinājumus bankām, ka jāpalielina pamatkapitāls?

Tā kā līdz 1995.gada pārskata apstiprināšanai banku minimālais kapitāls noteikts 100 000 latu, mums nācies prasīt atjaunot zaudēto apmaksāto kapitālu.

Tam pamatkapitāla rādītājam, kas fiksēts Komercbanku asociācijas sagatavotajās banku reitingu tabulās, ir jēga vienīgi dibināšanas brīdī. Ja bankas ieņēmumi ilgāku laiku nesedz izdevumus, reālais pamatkapitāls sarūk. Daudzās bankās ir šāda situācija, bet avīzēs tik druka sākotnējo kapitālu. Patiesībā tā ir cilvēku mānīšana. Ja parādītu pašu kapitālu, aina Latvijas komercbankās būtu pavisam citāda. Bez bankas ziņas mēs šos rādītājus nedrīkstam publicēt, bet komercbankas saprotami iemeslu dēļ kavejas to darīt. Vienīgā iespēja ir auditoru apstiprināts gada pārskats, kam jābūt iesniegtam LB līdz 31.martam un kas komercbankām ir jāpublicē. Pērn bankas dažkārt avīzēs publicēja nepatiesu informāciju. Kad mēs pārmetām, aizbildinājās ar visādām mulķībām, ka, piemēram, kurjers aiznesis uz redakciju nepa-

reizo bilanci. Šogad būsim daudz stingrāki un sabiedrību dezinformēt neļausim.

Lai gan, sastādīt gada pārskatu, paveras iespēja bilanci «uzspodrināt», ko vietējie zvērināti revidenti nespēj atsīfēt. Šogad LB ir atļāvis veikt gada auditu tikai dažiem pārbaudītiem revidentiem. Pagaidām drošāk ir palauties uz bankām, kurās pārbaudi veic starptautiska auditorfirma.

Mēs izņemjam diezgan bēdīgu ainu. Vai mums ir kāda perfekta banka, kurai nav bijušas problēmas ar pamatkapitālu?

Ir, un ne viena vien, bet es negribētu tās reklamēt.

Esmu dzirdējis viedokli, ka LB prasības ir nepamatoti augstas, ka tās grūti ievērot pat lielākajām komercbankām un tādēļ bankas spiestas izdarīt pārkapumus. Uz kādiem apsvērumiem balstās starp pašu kapitālu un aktīviem noteiktā attiecība 1:10?

Tas ir mīts, ko radijuši bankieri, lai attaisnotu LB normatīvu neievērošanu. LB normatīvu pamatā ir Eiropas savienības direktīvas. Dažos gadījumos LB normatīvi ir daudz liberālāki nekā citur Eiropā, piemēram, ierobežojums kredītu izsniegšanā ar banku saistītai personu grupai. ES direktīvā teikts, ka bankas pašu kapitālu un ieguldījumu riska aktīvos attiecība jābūt ne mazāka kā 8%. Cik man zināms, parasti šis rādītājs ir augstāks. Piemēram, Lielbritānijā pieeja katrai bankai ir individuāla — jo sīkāka un nedrošāka banka, jo lielāks tiek noteikts kapitāla pietiekamības līmenis — no 11% līdz 18%.

Otrs bankjeru radīts mīts — ka Eiropas normatīvi nav piemērojami Latvijā, jo tie ir pārāk stingri mūsu apstākļiem. Manuprāt, ES banku darbības minimālie normatīvi tiešām Latvijā pašreiz nav piemērojami, taču ne tāpēc, ka ir pārāk stingri, bet gan tāpēc, ka pārāk vāji.

UBBR sāk pārdot American Express ceļojuma čekus

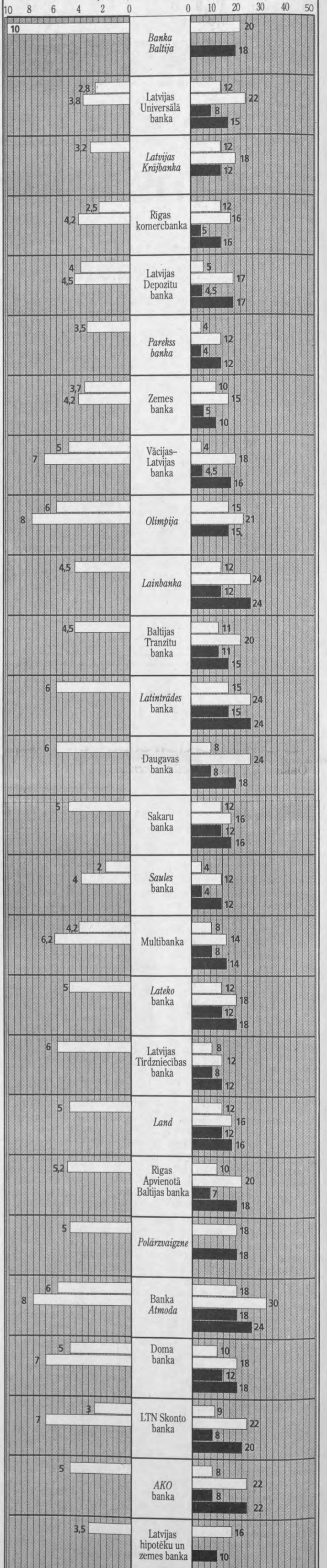
Valdis Jalinskis

Rīga, 24.febr. Kā Diena informēja Union Baltic Bank in Riga (UBBR) attīstības un mārketinga daļas vadītājs Ilmārs Delle, no šā gada 1.marta Union Baltic Bank in Riga klientiem sāk piedāvāt American Express ceļojuma čekus. Ceļojuma čekus klienti var iegādāties trijās valūtās: USD, DEM un GBP. Par pārdotajiem čekiem banka ieturēs 1% komisijas naudu.

Līdz šim banka izsniedza Tho-

mas Cook ceļojuma čekus, kā arī Union Baltic Bank in Riga norēķinu čekus, kas tiek pieņemti uz inkasso jebkura bankā pasaulē, jo ir akceptēti lielākajā ASV bankā — Republic National Bank of New York. Banka pieņem un izsniedz arī skaidru valūtu pret Thomas Cook, American Express un citiem ceļojuma čekiem, par to ieturot 2% komisijas naudu no izsniedzamās summas.

Latvijas komercbanku vidējās kredītkāmes (% mēnesi)

STROJĀNU KUDRAS FABRIKA
pārdod

- ✓ Kūdras briķetes, cena par 1 tonnu 13,50 Ls.
- ✓ Vainumniecēm un pastāvīgajiem klientiem cena par 1 tonnu 12 Ls.
- ✓ Piedāvājam briķešu piegādi ar fabrikas transportu par papildu samaksu.

Uzziņas pa tālruni: RĪZEKNE (244) 58298, 58324

JUVE
BIROJA MĒBELES

Baznīcas iela 4a,
Rīga, LV-1050
Tālr. 221026,
fakss (371) 8821399

ALAN Ltd.
Rīga, Dzirnavu ielā 42, tālrunis 201087, 281689, 287375

ŽALŪZIJAS VERTIKĀLAS HORIZONTĀLAS "RULLI", MARKĪZES, AIZSARGSLĒĢI

A/S LATVIJAS FINIERIS
(Bauskas ielā 59)

darbām kokapstrādes cehā steidzīgi vajadzīgi:

- galdnieki,
- kokapstrādes mašīnstrādnieki,
- pakoņāji.

Izziņas pa tālruni: 627527

Līdzekļi attaisno mērķnamipašums izdevīgā vietā pašā Rīgas centrā -

5 stāvi, kopējā platība 1079 m², zeme 639 m², 9 dzīvokļi, laba satiksme, ērti novietot automašīnas, īpašums reģistrēts Zemesgrāmatā. Aptuvenā cena 350 000 USD. Rīgā, Vesetas ielā 11, tālr. 378785, fakss 379704.

FIRMA TARI
Cientjamie biznesmeņi! Mēs piedāvājam Jums:

- ✓ Kļūst par mūsu pastāvīgajiem klientiem, izmantojot atdāto muitas noliktavu "TARI", kam ir dzelzceļa piebrauktuves un kas veic visa veida muitas pakalpojumus.
- ✓ Minimālos izdevumus.

Nodokļu un nodovu samaksa notiek noliktavā preču saņemšanas laikā. Pastāvīgajiem klientiem iespējams atvieglējumi. Mūsu koordinātes: Kontaktārtūnis: 139710. Adrese: Rīga, Katiņkalna 10, 3. stāvs, 310. istaba.

procenti par depozitnoguldījumiem latos (atkarībā no summas)
procenti par depozitnoguldījumiem dolāros (atkarībā no summas)

TIRGUS UN ĪPAŠUMS

Muitas noliktavas Latvijai varētu kļūt par perspektīvu tautsaimniecības nozari

Jānis Aizpors

Esam jau sapratuši, ka Latvijai ir jākļūst par tranzīta valsti. Taču ar saprātīgu vien nepietiek, tas arī jāveicina, bet diemžēl notikumi uz mūsu robežām, kā arī nenoteiktība tarifu jautājumos neliecina par Latviju kā stabilu un drošu tranzitvalsti.

Viens no pakalpojumu veidiem, ko Latvija sekmīgi varētu attīstīt, ir muitas un konsignācijas noliktavas. Muitas noliktavas ir tā pati valsts ekonomiskā robeža, tikai tā neatrodas uz valsts robežas, bet gan valsts iekšienē. Tās izdevīgi izmanto, jo nav uzreiz uz robežas jānomaksā nodokļi (apgrozījuma un dažām precēm (alkohols, tabaka, degviela) akcīzes nodokļi) un muitas nodevas. To var izdarīt vēlāk, izvedot precis no muitas noliktavas. Nozīmīga muitas noliktavu priekšrocība salīdzinājumā ar muitozānu uz robežām ir tā, ka muitas noliktavā nav jāmaksā muitas nodeva, to var darīt pa daļām, sašķirot un izvedot precis no muitas noliktavas pa daļām. Uz robežas ir jānomaksā visi nodokļi un nodevas uzreiz par visu krāvu. Ar valsts pastāvīgajiem klientiem tiek praktizēta muitas nodevu iekasēšana reizi mēnesī vai arī ceturksnī. Latvijā gan tas nevar tikt praktizēts, jo, kā atzina firmas *Lansmanis un partneri* prezidents Georgs Lansmanis, tad nolikuma par muitas noliktavām izsvītrotos punktos par to saucamo precu muitozānu pēc grafika.

Ir slēgtas un atklātas muitas noliktavas. Slēgtās muitas noliktavas precis uzreiz pats muitas noliktavas īpašnieks. Atklātas muitas noliktavas var izmantot ne tikai tā īpašnieki, bet arī citi klienti.

Konsignācijas noliktavas būtībā ir tās pašas muitas noliktavas. Tās izmanto gadījumos, ja darījumu partneri uzticas viens otram. Tādā gadījumā partneri piegādā precis uz konsignācijas termiņu, piemēram, uz diviem mēnešiem. Divu mēnešu laikā šī prece ir vai nu jārealizē, vai arī nerealizētā daļa jānodod atpakaļ piegādātājam.

Caur Latviju pārsvarā tiek vesti metāli, pārtika un izejvielas

Latvijā lielākā muitas noliktava ir firmai *Lansmanis un partneri*. Tās kopējā platība ir četri hektāri, un tajā izvietotas 14 apsildāmas un parastās noliktavas. 1994.gadā firmas *Lansmanis un partneri* ir snieguši muitas noliktavas pakalpojumus par 179 566 latiem. Firmas prezidents Georgs Lansmanis uzskata, ka 95% no visām ievestajām precēm ir tranzitprecis. Savukārt 90% no šiem 95% ir krāsainie metāli. No Rietumiem uz Krieviju pārsvarā tiek vestas pārtikas precis un alkohols, bet no Krievijas — metāli un izejvielas. Patikami, ka precu sortimentā, kuras tiek vestas tieši uz Latviju, arvien vairāk pieaug izejvielu īpatsvars un samazinās gatavā produkcija. Muitas noliktavās precis var šķirot, dalīt, pārādīt, marķēt, bet ir aizliegts veikt pārstrādi, montāžu u.c.

Rietumu piegādātājiem izdevīgi izmantot Latvijas muitas noliktavas, tādēļ ka Krievijas plašums ļoti ātri var pazaudēt savu precis. Vairākām lielām ārvalstu firmām ir bijuši ga-

dījumi, kad Krievijā pazūd liels daudzums precu konteineru. Tādēļ konteineros precis tiek atgādātas līdz Latvijai, tad sašķirotas, un klienti paši brauc pakal produkcijai. Arī Krievijas piegādātājiem izdevīgi izmantot Latvijas muitas noliktavas, jo atkrīt vairāki dokumentu kārtosanas jautājumi. Viens no iemesliem ir tas, ka liela daļa tā autopaikma mašīnu, kas tiek izmantotas Krievijā, pēc tehniskajiem rādītājiem (paugstināts piesārņojums) netiek ielaists Eiropas savienības valstīs.

Maksa par muitas noliktavu pakalpojumiem ir ļoti dažāda. Pati uzgalabāšana nemaksā pārāk dārgi. Vienas automašīnas kravas uzgalabāšana firmai *Lansmanis un partneri* muitas noliktavā maksā no 3 līdz 5 latiem dienā, bet korporācijas *Grata* firmas *Noliktavu serviss* menedžeris Sergejs Dubnickis par nepamatotu uzskatu izstrādāto muitas nodevu sistēmu. Nav zināms, pēc kādiem principiem nodevas ir noteiktas. S.Dubnickis pastāstīja, ka viņa praksē ir bijis gadījums, kad kāda kundze esot ievadusi kaklasaites un uzrādījusi veikala čekus, ka tās iegādātas par 30 centiem, bet muita paziņojumi, ka šīs kaklasaites maksājot 17 latus un esot jāmaksā pēc šādas cenas. Protams, kaklasaites par tādu cenu palikušas nemuitotas. Šāda nepamatota muitas nodevu noteikšana sadārdzina precis cenu, līdz ar to samazinās pirkspēja un apgrozījums. Rezultātā cieš gan valsts, gan patērētāji. Piegādātājiem ir izdevīgāk ievest precis kontrabandas ceļā. Samazinot šos tarifus, varētu panākt kontrabandas samazināšanos, tādā veidā tiktu papildināti valsts kases ieņēmumi. Ja muitas tarifi būtu pamatoti, cilvēki vairs nebūtu ieinteresēti riskēt un ievest kontrabandas precis.

Likumdošana muitas jautājumos vēl jāpilnveido

Par galvenajām problēmām savā darbībā G.Lansmanis uzskata nepilnības likumdošanā. Vēl līdz šim nav pieņemti daudzi nozīmīgi likumi un noteikumi, kas attiektos uz muitas noliktavām. Latvijā nav pieņemtas Eiropas Savienības konvencijas par muitas noliktavām. G.Lansmanis uzskata, ka nav taisnība tie, kuri uzskata, ka primārais Latvijā ir ražošanas attīstība. Pirmkārt, būtu jāattīsta tirdzniecība un tranzīts. Tādas attīstītas valstis kā Nīderlande, Singapūra, Hongkonga savu ekonomisko uzplaukumu ir sasniegušas, pateicoties galvenokārt tieši šim divām tautsaimniecības nozarēm.

Korporācijas *Grata* firmas *Noliktavu serviss* menedžeris Sergejs Dubnickis par nepamatotu uzskatu izstrādāto muitas nodevu sistēmu. Nav zināms, pēc kādiem principiem nodevas ir noteiktas. S.Dubnickis pastāstīja, ka viņa praksē ir bijis gadījums, kad kāda kundze esot ievadusi kaklasaites un uzrādījusi veikala čekus, ka tās iegādātas par 30 centiem, bet muita paziņojumi, ka šīs kaklasaites maksājot 17 latus un esot jāmaksā pēc šādas cenas. Protams, kaklasaites par tādu cenu palikušas nemuitotas. Šāda nepamatota muitas nodevu noteikšana sadārdzina precis cenu, līdz ar to samazinās pirkspēja un apgrozījums. Rezultātā cieš gan valsts, gan patērētāji. Piegādātājiem ir izdevīgāk ievest precis kontrabandas ceļā. Samazinot šos tarifus, varētu panākt kontrabandas samazināšanos, tādā veidā tiktu papildināti valsts kases ieņēmumi. Ja muitas tarifi būtu pamatoti, cilvēki vairs nebūtu ieinteresēti riskēt un ievest kontrabandas precis.

Rūnāji par kontrabandu, abi muitas noliktavu pārstāji apgalvoja, ka piedāvājumi fiktīvi nokārtot muitas jautājumus ir diezgan bieža parādība. Gan G.Lansmanis, gan S.Dubnickis atzina, ka to var darīt tikai tie, kas nedomā par nākotni. Nākotnē šim darbības veidam nav perspektīvas, jo citur pasaulē sen jau vairs tā nestrādā.

Škoda: jauns veikals un jauns auto

Normunds Avotiņš

Kopš 1992.gada tirdzniecības apjoms starp Latviju un Čehiju ir pieaudzis sešas reizes, un 8% no visas produkcijas, ko Čehija eksportē uz mūsu valsti, ir automobiļi *Škoda*. Oficiālais šīs markas automobiļu importētājs Latvijā ir kopuzņēmums *Ribeksins Baltija*, kura pagājušā gada kontā ir vairāk nekā 200 pārdotu automobiļu, taču pusi no tiem, iegādājušās dažādas organizācijas, piemēram, *Lattetekom*, *Coca-Cola* u.c.

Līdz ar to *Škoda* stabilu ierindoja Latvijā vispirktāko automobiļu piecniekā (runa ir par jauniem automobiļiem), konkurējot ar *VAZ*, *Toyota*, un *Renault*. Pircējiem tika piedāvāts piecdurvis hečbeks *Favorit*, universāls *Forman*, kā arī tā kravas versijas *Pickup* un *Plus*. Vispopulārākie modeļi pērn bijuši *Forman* un *Forman Plus*.

21.februārī *Ribeksins Baltija* ar plašu ceremoniju atvēra jaunu autosalonu Ķengaraga ielā 1, kuru jau iztālēm var pamanīt, braucot pa Maskavas ielu Rumbulas virzienā. Jauko iespaidu, ko rada milzu skatlogi, sniegbalta veikala fasāde un plīvojoši karogi ar *Škoda* simboliku, mazliet bojā "pagātnes paliekas" — ne visai pievilcīgā pārējā nama fasādē un mūžveca transparents "veco" lauku stila, kas vēsta, ka "nacionālo kultūru brīva attīstība ir mūsu spēka avots".

Kā pavēstīja kāds firmas pārstāvis, autosalonu iekārtots diezgan īsā laikā, jo tā būvniecība sāktā tikai pagājušā gada novembrī. Aptuveni pēc mēneša tiks ierīkots arī *Škoda* automobiļu serviss. Taču klātesošos daudz vairāk interesēja kas cits, proti, *Škoda*

Ar šo svinīgo brīdi *Škoda Felicia* sāk savu ceļu pie Latvijas pircējiem. Foto — Raitis Puriņš, Diena

jaunais modelis *Felicia*, kura prezentācija arī bija paredzēta tieši šajā pašā dienā. Tā nu autosalonā viesi varēja aplūkot divas mirdzošas *Felicia*, bet sevišķi ieinteresētās personas — tie izrādījās galvenokārt autožurnālisti — varēja turpat iemēģināt jauno *Škoda* skrējēju.

Felicia nomainis modeļi *Favorit*, šā gada vidū čehi sola arī universāla versiju, kas "aizsūtīs pensiju" modeļi *Forman*.

Felicia neapšaubāmi ir pašlaik labākais Volkswagen aizbildniecības produkts (kā zināms, *Škoda* ietilpst koncernā *Volkswagen Group*). *Automobiļa dizains* tuvojas VW Golf un *Seat Ibiza* līmenim,

salons turpretī atgādina vislētāko VW Polo.

Pašlaik *Felicia* tiek apgādāta tikai ar viena veida dzinēju, tas ir četrcilindru 1,3 l karburatormotors, kura jauda ir 58 ZS. Tā kā tas nevar lepoties ne ar četriem vārstiem uz cilindru, ne ar degvielas iesmidzināšanas sistēmu, dzinēja elastība ir visai vājveida, tomēr pieņemama pilsētas apstākļos.

Automobilis sasniedz ātrumu 100 km/h 15 sekundēs, bet maksimālais ātrums ir 145 km/h. Varsarā varētu sākties *Felicia* izlaide ar 1,6 l dzinēju no VW Golf un 1,9 l dizeldzinēju. Solīts, ka automobiļa cena salīdzinājumā ar pašrei-

Felicia neapšaubāmi ir pašlaik labākais Volkswagen aizbildniecības produkts

zējo paaugstināsies tikai par Ls 500.

Pašlaik *Škoda Felicia* modifikācija *LX* maksā Ls 3980, bet nedaudz labāk aprīkotā *GLX* — Ls 4280. Apsveicami, ka jaunā modeļa cena ir tikai nedaudz augstāka par *Favorit* cenu.

Tuvošanās Eiropas standartiem vērojama arī papildaprīkojuma sarakstā, kur ietilpst drošības spilvens, ABS, gaisa kondicionētājs, spoguļu elektropievads u.c. Tomēr standartaprīkojums, sevišķi *LX* modifikācijai, ir visai nabadzīgs, bet tāpēc arī cena nesasniedz pat 4000 latu. Šogad *Ribeksins Baltija* Latvijā cer pārdot 450 automobiļus.

Cenu atlaides un izpārdošanu organizēšana

Oskars Tušņš, speciāli Dienai

Kopā ar citām pārmaiņām veikalos esam saņēmuši arī patīkamu iespēju dažreiz kādu precis nopirkt lētāk. Taču ir cilvēki, kas principiāli neieperkas veikalos ar atlaidēm, kā arī veikalos, kuru koncepcija neietilpst atlaidēs. Šai pircēju daļai šķiet nepieņemami stāvēt rindās, kas šādos gadījumos ir vērojamas ne tikai Latvijā, bet arī visā pasaulē, un ietaupītā summa ir pārāk niecīga ģimenes budžetam.

Kā iesaistīt raibajā iepirkšanās jūklī pircējus, kuriem atlāide nav pirkšanas iemesls, un kādi ir atlāides plānošanas pamatprincipi un tradīcijas?

Atlāžu plānošana un izpārdošanas ir viens no veikala imidža stūrakmeņiem. Aptaujājot Rīgas veikalus, saņēmu ļoti pretrunīgas atbildes, kuras izdevās iedalīt četrās grupās: 1) atlāides nepieciešamas tikai veikalim, kuros ikdienā ir pārmerģis uzcenojums; 2) atlāides ir uzmanības piesaistīšanas veids, bet pircēja attieksmi pret veikalu tās neveido; 3) atlāides ir veikala stils; 4) atlāžu dēļ cilvēki neieperkas ikdienā, bet gaida kārtējo izpārdošanu. Visos šajos spriedumos ir daļa patiesības, jo ar atlaidēm ir tāpat kā ar tīdeni — tas ir vajadzīgs ar mērķu atkarībā no sezonas, platuma grādīem, kā arī no lietotāju skaita un prasīguma. Par tradīciju kļuvis iepirkšanās un izpārdošanas drudzis pirms Ziemassvētkiem, kad atlāides ir gandrīz visur. Taču arī citās izpārdošanas reizēs, kurām ir šādi iemesli:

1. Sezonas beigās. Šis izpārdošanas diktē nepieciešamība atbrīvot telpas jaunās sezonas precēm un iegūt līdzekļus šo precu iegādei. Tas, kā pircējus uztvers precu pārpalikumu, ir atkarīgs tikai no veikala vadības, jo vajadzēs cīnīties ar uzskatu, ka labas precis pāri nepaliek. Ļoti bieži veikals izvēlas vieglākās pretestības ceļu, nosakot fantastiskus atlāides procentus, kas ir par iemeslu garām rindām, pircēju neapmierinātībai ar pārpalikuma sortimentu un citiem maz nodēriem faktoriem.

2. Sezonas sākums. Tas ir precu izpārdošanas veids, kura mērķis ir piesaistīt pircēju uzmanību precu sortimentam, kvalitātei, pieejamībai (cenām) sakarā ar jaunas sezonas sākumu. No pirmssezonas aktivitātem lielā mērā ir atkarīgs konkurences savstarpējais reitings jeb stāvoklis līdzvērtīgu precu tirgū. Šim nolūkam jau laikus tiek ieviesta informācija speciālos sezonas katalogos, kuros pircējs var salīdzināt precu cenas un jaunievedumus kādā nozarē vai veikālā. Kā iz-

Foto — Uldis Briedis, Diena

devās uzzināt, pirmais šāds žurnāls ar tradicionālu nosaukumu *Sezona* jau aprīlī iznāks arī pie mums. No citām aktivitātem jāatšķir sabiedrības uzmanības pievēršana jaunumiem. Izgudrojumi tiek ilgi un rūpīgi tapuši, lai sezonas sākumā ar lielu blīksni parādītos masu informācijas līdzekļos. Jāatzīst, ka par pirmssezonas izpārdošanām Rīgā atšķirībā no ārzemēm vēl ir maz dzirdēts, jo šie pasākumi prasa sevišķi rūpīgu gatavošanos.

3. Veikala jubilejas. Pie mums par šiem svētkiem veikālā liecina uzraksti uz skatlogiem, reklāmas avīzēs un dažādi pasākumi veikalā vai saistībā ar to. Nevar arī prasīt, lai šis notikums rinātos ar amerikāņu vērtībām, bet ir nosacījums, kas noteikti jāievēro, rīkojot jubilejas pasākumus: tiem ir jābūt svētkiem gan pircējam, gan pārdevējam. Pārdevējs kļūst par namatēvu pat tajos gadījumos, ja tas nenotiek ikdienā. Šo svētku uzdevums ir radīt pircēja lepnumu par piederību veikalam.

4. Valsts un tautas svētki. Tēnu jāsaka, ka pagaidām Latvijā nesmu novērojis izpārdošanas politisku svētku sakarā, bet par godu tautas tradicionālajām svētkiem dienām gan. Ziemassvētki un Jāņu jau paši par sevi ir priekā pilni, tādēļ izpārdošanas rit viegli un bez grūtībām. Zviedrijā dzirdēju sakām, ka Ziemassvētkos veikalos saņem algu par visa gada darbu. Skumīgi ir norādīties uz veikalumiem, kuros, par spīti krāšņajam dekorējumam un ciparīem skatlogā, nav neviena cilvēka. Tas ir tāpēc, ka nav ievēroti nosacījumi, kuri minēti un analīzē *Dienā lietišķam cilvēkam*

20.februāra numurā. Protams, iemeslu izpārdošanas rīkošanai atstāt nav grūti, ja reiz ir radusies tāda nepieciešamība. Daudz sarežģītāk visu organizēt. Lai varētu par to spriest, ielūkosimies ārzemju pieredzē. ASV izpārdošana, tāpat kā visā amerikāņu dzīvē, ir milzīgi raibs pasākums, kurā netiek aizmirsts tā galvenais mērķis — pārdot precis, piesaistot jaunus klientus. Izpārdošanas laikā notiek pārdevēju un pircēju sacensības, piešķirot dažādas balvas un tītulus, tiek pieaicināti aktieri, leļļu teātra un cirka mākslinieki, kā arī daudzas citas ne mazāk interesantas, uztraucošas, pircējus piesaistošas darbības, kuru rezultātā veikalu ar prieku apmeklē arī pircēji ar noraidītiem attieksmi pret cenu atlaidēm. Vārdu sakot, tas ir notikums.

Somijā ievēroju nedaudz savādāk organizētas izpārdošanas. Tas notiek vēl plašākā mērogā, proti, atlāides ir visos veikalos, kas atrodas kādā ielā. Tiek slēgti kustība, daļa precu tiek izvilkti dienas gaismā un tirgošanās iet uz nebedu. Un vēl kāda interesanta nianse. Dažas no parastajiem precēm, piemēram, zeķes, tādā dienā kļūst simtkārt dārgākas, un tie, kas šīs precis iegādājušies, nokļūst visas Somijas avīzēs.

Londonā savukārt ierastā klusuma vietā dzirdamas Stambulas lielā tirgus cieniņš troksnis, kuru nodrošina mūzika, skaļņuri ar veikala precu uzskaitījumu un nepierastie skaļi un uzbāzīgi pārdevēji. Negribu apgalvot, ka izpārdošanas šajās valstīs notiek tikai aprakstītajā veidā, tieši otrādi, tās ir vēl daudzveidīgākas un interesantākas.

VERTIKĀLĀS
auduma

TIKAI PIE MUMS NO PLASTMASAS

VISĀ LATVIJĀ

ŽALŪZIJJAS

LatHaag

PIEGĀDE UN UZSTĀDĪŠANA
Pasūtījumus pieņem: Rīga, Kurzemes prospekts 1a, tālr. 426388

HORIZONTĀLĀS
alūminija

plisēta auduma

TIKAI PIE MUMS AN DEKORATĪVO VĀRNIŅĀ

- Rīga, universālveikals "Centrs", Audēju 18;
- Jēkabpils, "Kameriņi", Akmeņu 15;
- Jūrmala, "VAR", Dzintaru 14;
- Limbaži, "Limbožu universālveikals", Rīgas 7;
- Jelgava, "Eirodizains", Raiņa 6;
- Ulbroka, "Vigo", Inšitūta 36-27;
- Gulbene, "Universālveikals RPB", Kalpaka 62;
- Liepāja, "LRS MG", Kļāpēdas 92;
- Rēzekne, "Svetlana", Stacijas 9;
- Alūksne, "Gundega", Darba 19;
- Daugavpils, "Enektas", Smilšu 92;
- Talsi, "VCL", Kareivju 16-15k;
- Jūrmala, "VAR", Dzintaru 14;
- Ulbroka, "Vigo", Inšitūta 36-27;
- Rēzekne, "Svetlana", Stacijas 9;
- Saldus, "VĪSU", Lielā 6;
- Dobeles, "Kurbads", Dzintaru 1.

DATORTEHNIKA

VAR

Rīga, Baznīcas iela 4a
Tālr. 220405, 212717
fakss 212537

Rīga, Kr. Barona iela 12
Tālr. 287471;

Jelgava, Mātera iela 26a
Tālr. 8-230-27445

Jūrmala, Dzintaru prosp. 14
Tālr. 764330, 753360
fakss 764190
E-mail: VAR@MIL.LV

HP VECTRA DATORĪ — Economy models	
Vectra 486/25 VL2e (SX) M106 486/25 SX, Cache 8 Kb, 4Mb RAM, 106 Mb HDD.	Ls 689,00
Vectra 486/66 VL2e (DX2) M340 486/66 DX2, Cache 8 Kb, 4Mb RAM, 210 Mb HDD	Ls 1.121,00
Albus komplekts ietilpaz: HP Ultra VGA VLB h/w accelerator 1024/768, 512 Kb VRAM, controller 4 Slots, 4 mass-storage slots, 2 serial, 1 parallel port, 3,5" FDD, MS DOS 6.2, Windows 3.1, HP Dashboard, HP Mouse, 14" Ergo Super Display	
Lāzērdrukas HP Laser Jet 4L 300dpi, 4ppm, 1Mb (up to 2Mb), HP PCL 5	Ls 508,00
HP Laser Jet 4Plus 600dpi, 12ppm, 2Mb (up to 34Mb), HP PCL 5	Ls 1.082,00
HP Laser Jet 4V 600dpi, 16ppm, 4Mb, A4/A3 Struktūras drukas	Ls 1.596,00
HP Desk Jet 320 600x300dpi, 3ppm, uzlabojams līdz krāsainajam	Ls 232,00
HP Desk Jet 320 ar automātisko papīra padevi	Ls 261,00
HP Desk Jet 520 600x300dpi, 3ppm, melnbalts	Ls 238,00
HP Desk Jet 560C 600x300, 3ppm, krāsains	Ls 433,00
Komplekta iekļauja printera kabli	

MEGA 486 DX2-66 486DX2-66, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD	
MEGA 486 DX2-66 PCI 486DX2-66, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD	Ls 892,00
MEGA 486 DX4-100VL 486DX4-100, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 540Mb HDD	Ls 834,00
MEGA Pentium P-60 PCI Pentium P-60, Cache 256Kb, 8Mb RAM, 420Mb HDD	Ls 1.089,00

Visas komplekts ietilpaz: 3,5" FDD, 25" HP Port; Mini Tower Case; 1Mb PCI Video card (izņemot MEGA 486 DX2-66 un MEGA 486 DX4-100VL); 1Mb Video Card (VLB); VL I/O, 14" Krāsains Monitors (TATUNG, SVGA, 0,25 mm, MPR II, (LE), Power Management, 101 Tautsvara Klaviatūra, Genius Mouse One ar palikni, 10 gab. 3,5" HD disketes BASF.

*Pēc klienta vēlēšanās iespējamas konfigurācijas izmaiņas.
*Cenas iekļauja apgrozījuma nodoklis.
*Cenas var tikt mainītas bez iepriekšēja brīdinājuma.

SAKARU BANKA

JURIDISKO PERSONU SERTIFIKĀTU KONTI:

atvēršana un apkalpošana, konsultācijas

Rīgā, Elizabetes ielā 41/43, tālr. 287267, 210774, un filiālēs visā Latvijā

RĪGĀ

NOVADOS

Gaisa piesārņojumu Rīgā kontrolē Airoviro sistēma

Dzintra Aboļiņa
Rīga, 24.febr. Rīgas Vides aizsardzības pārvaldes gaisa monitoringa grupa pabeigusi darbu pie datu iegūšanas un aprādes ar Airoviro gaisa piesārņojuma kontroles sistēmu.

Rīgas dome pārdos nekustamo īpašumu

Viena no pārdošanai paredzētajām mājām Kalēju ielā 70. Foto — Uldis Briedis, Diena

Dzintra Aboļiņa
Rīga, 24.febr. Laikrakstos parādījušies sludinājumi, ka pārdošanai tiek piedāvāti daži Rīgas pašvaldības īpašumi, kas tika apstiprināti kā garantija tad, kad tika pēms bankā kredīts, lai samaksātu parādus par apkuri.

Donoru dienas ar loteriju

Sarma Kočāne
Rīga, 26.febr. Labdarības kustība Letija kopā ar Asinsdonoru centru rīko tradicionālo donoru dienu. Tās dalībnieki varēs piedalīties loterijā un iegūt pārtikas produktus un citas vērtīgas balvas.

Rajona valde piekāpjas Modeļu namam

Sarma Kočāne
Rīga, 23. febr. Centra rajona valde pārskatīja līgumu ar valsts akciju sabiedrību Rīgas Modeļu nams. 1994. gada akciju sabiedrība un valde noslēdza pirkšanas un pārdošanas līgumu par ekām Tērbatas ielā 10/12 un Tērbatas ielā 16/18.

Pārtikas kviešu iepirkums no ārzemēm aizvairo graudkopjus

Gaida Liepiņa
Valmiera, 23.febr. Sašutumu un sargātājumu Valmieras puses graudkopjiem ir radījusi zina par daudmo pārtikas kviešu prāvo iepirkumu no ārzemēm pēc tam, kad vietējiem labības audzētājiem divus rudenus pēc kārtas ar ražas realitāti Latvijā bija lielas grūtības.

Zigerista reklamētājs Ventspili sodīts ar 50 latu soda naudu

Jānis Tropš
LNNK. Pilsētas municipālās policijas priekšnieks Jānis Arājs Dienai teica, ka reklāmas neatļautā izvietošana tikusi pārtraukta stundu pēc šā darba sākšanas. «Mēs būtu to izdarījuši vēl ātrāk, taču uzstādītāji sākumā mēģināja maldināt municipālo policiju, apgalvojot, ka atļauja no atbilstošiem Ventspils dienestiem saņemta.»

RĪGAS RAJONĀ

Jāremontē attīrīšanas iekārtas

Sarma Kočāne
Rīga, 24.febr. Rīgas rajona padome šonedēļ veic pārbaudi pašvaldības uzņēmumā Avots, lai noteiktu, kas būtu jādarbojas uzņēmuma darba uzlabošanai.

«Pērnuden 10 tonnas labu pārtikas kviešu nācis aizvest uz Kēkavas putnu fabriku un atdot par 40 latiem tonnā, jo Turība iepirka tikai pavasari kredīto sekas tiesu, bet pārējo ražu pretēji solījumam atteicās pieņemt. Vēl taču valsti neviens nav konkrēti apzinājis, cik labības zemniekiem ir klētis, bet jau secina, ka kviešijāveid,» pūkojas Dikļu pagasta zemnieks Mārtiņš Birzulis.

«Tagad valsts no ārzemēm iepirks labību dārgāk, nekā to rudenī pārdeva Latvijas zemnieki. Šāda acgārnība vēlreiz apstiprina, cik melnīgs ir apgalvojums par tūrgus ekonomiku, kas visu noliksot savās vietās. Patiesībā gan valda patvala pret vietējiem ražotājiem. Patlaban, piemēram, pelņa no 100 hektāriem izaudzētas ražas ļauj nākamajā gadā apstāt vairi tikai 30 hektārus, jo graudu iepirkuma cenas ir nepamatoti zemas salīdzinājumā ar degvielas, minerālmēslu, ķimikāliju un citām izmaksām.»

REGIONĀLĀS ZINĀS

Valka, 28.februāri Valkas kultūras namā notiks Veļgai Krievi veltīts literārs vakars saņēr ar viņas krājuma Sīkspārnis. Rekvizīti, kas sakārtots pēc dzimniecības nāves, izmaksānu. Krājums izdots apgādā Preses nams un šajā sarīkojumā klātesošie varēs iegādāties arī citas Preses nama izdotās grāmatas.

Advertisement for 'AICINĀM PIEDALĪTIES STARPTAUTISKĀJĀS IZSTĀDĒS' (We invite you to participate in the international exhibition). It lists three main sections: 'Mana māja, dzīvoklis un dārzs' (My home, apartment and garden), 'Skola '95 / '96' (School '95 / '96), and 'Preces atpūtai, tūrisma un sportam '95' (Goods for leisure, tourism and sports '95). Each section includes dates, locations, and contact information.

Advertisement for 'Baltijas Tranzītu Banka' (Baltic Transit Bank) and 'BIS' (Bella Information Systems). It offers services like 'uz lizinga noteikumiem' (on leasing terms) and 'datoru sistēmas un lokālos tīklus' (computer systems and local networks). Contact: BTB - 211697, BIS - 283228, 288317.

Advertisement for 'SPECIALIZĒTAIS TIRDZniecības CENTRS' (Specialized Trade Center) 'AUTORIEPAS' (Tires). It features Continental, Michelin, Goodyear, and Barum tires. Location: Rīgā, Bikernieku ielā 24. Phone: 567559, 598095.

Advertisement for 'RĪGAS ZĪMOGU FABRIKA' (Riga Logo Factory). It offers 'ZĪMOGI IESPIEDDARBI' (Logo printing) and 'REKLĀMAS SUVENĪRU APROKĀŠANA' (Logo printing for advertising souvenirs). Location: Rīga, Merķeļa 11. Phone: 211211, 223724.

Advertisement for 'DATORTEHNIKA' (Computer Technology). It offers 'AR GARANTĪJU, PAR MINIMĀLĀM CENĀM' (with warranty, at minimal prices). Location: Rīga, Blaumaņa ielā 38/40. Phone: 287540, 285560.

Advertisement for 'Firma pārdod: krāšņu kurināmo; benzīnu; dīzeļdegvielu.' (Company sells: beautiful fuel; gasoline; diesel fuel). It also advertises 'Firma pārdod: DĪZEĻDEGVIELU.' (Company sells: DIESEL FUEL). Contact: Tāl. 276623.

Advertisement for 'ILUMITEX'. It offers 'Jaunu, modernu, vieglu kopjamu bezsviņņu angļu sienu apdares materiālu daudzveidīgos toņos' (New, modern, lightweight repairable English wall finishing material in various shades). Location: SIA STIEGRA. Phone: 280198, 760041.

Advertisement for 'American' batteries. It features 'Kendall MOTOR OIL' and 'American' batteries. Location: Rīga, 528225; Rezekne (8-246) 32683. Phone: (371) 7820391.

Advertisement for 'KOMERCIFIRMA IEPĒRK UN PIENĒM REALIZĀCIJAI.' (Commercial company for purchase and acceptance for realization). It offers services like 'plastmasas izstrādājumus' (plastic products) and 'saimniecības preces' (household goods). Phone: 334103.

Advertisement for 'lenesīgi un droši!' (cheaply and safely!). It offers 'Individuālie vekseli' (Individual exchange rates) and 'Trasta ligumi' (Trust agreements). Location: Rīga, Elizabetes 23, Tērbatas 10/12, tel. 320350.

Advertisement for 'LABA IZGLĪTĪBA' (Good education). It features 'ATMAKSĀSĪES VIENMĒR!' (Uniform quality) and 'BIZNESĀ INSTITUTE RIMPAK LIVONIJA'. Phone: 628154.

ĀRZEMJU ZIŅAS

32 cilvēki nogalināti nemieros Pakistānā

Karāči, 26.febr. (AP) Sestdien Pakistānas lielākajā pilsētā divās šitū musulmaņu mošejas kāds nezīnāms šāvējs atklāja uguni uz lūdzējiem, nogalinot 20 cilvēkus. Policija ziņo par vēl 12 slepkavībām atsevišķos uzbrukumos visā pilsētas teritorijā, tādējādi nedēļas nogalē kopumā nogalināti 32 cilvēki.

Sestdienas vakarā aptuveni 10 000 šitū bija sapulējušies pilsētas parkā, lai piedalītos upuru bērū ceremonijā. Daudzi no apmeklētājiem bija jauni vīriši, tērpušies maskās, un, atklāti demonstrējami ieročus, zvērēja atbriest nogalinātos. Jau ceļā uz bērū ceremoniju ar akmeņiem tika apmētāti veikalu skatlogi un aizdedzinātas vismaz divas automašīnas. Lai gan bērū procesiju vēroja liels skaits policistu, viņi tomēr nemēģināja aizkavēt vai atbrūņot emocionāli noskaņoto pūli.

Šā mēneša laikā kopumā Karāči nogalināti jau vairāk nekā 150 cilvēki. Tādēļ, neraugoties uz valsts premjeres Benaziras Bhuto nosodījumu šādām slepkavībām, pastāv reālas bažas, ka nemieri varētu izplatīties arī citās Pakistānas pilsētās. Arī policija brīdināja, ka nav izslēgta iespēja, ka tiks veikti pretuzbrukumi sunnītu musulmaņu mošejām. Tādējādi pie abu sektu mošejām ir nolikta apsardze un to apkārtnē paugstinātā gatavībā ir drošības dienesti. B.Bhuto valdība savukārt ir paziņojusi par apņemšanos sākt reliģisko ekstrēmistu grupu sagrāvi, vairāki to vadītāji jau ir apcietināti.

Astondesmit sīvu kauju dienās Krievija nespēj pakļaut Čečeniju

Kaut gan civiliedzīvotāji sākuši atgriezties sagrautajā Groznijā, pēc plkst. 17 uz ielas atgriezties nav ieteicams, jo karavīri šauj bez brīdinājuma. Groznijā atstras divas čečenu masveida apbedījuma vietas, kurās ir ap 100 lieti. Tie galvenokārt ir civiliedzīvotāji, arī sievietes un bērni. Foto — EPA—A.F.I.

Dienas ārzemju ziņu birojs

Groznijs, 26.febr. Savāks cīņas Čečenijā notiek pie stratēģiski svarīgās Argunas pilsētas, kas atrodas ceļā uz Salu un tālāk uz kalnraimjiem Čečenijas dienvidu rajoniem, kur atrodas jau agrāk sagatavoti pretošanās punkti. Čečenijas Informācijas departamenta vadītājs Movlads Udugovs Interfax pastāstījis, ka cīņās par stratēģiski svarīgo augstieni Krievija izmanto artilēriju un aviāciju. Armija vairākkārt nesekmīgi mēģinājusi ienest tiltu pār Argunas upi. Piektdienas naktī ar reaktīvajām iekārtām īpaši spēcīgi apšaudīts čečenu karotāju kontrolētais Groznijas dienvidrietumu priekšpilsētās. Kā Diena ziņoja, armija bloķējusi čečenijas zemessardzes iespējamās atkāpšanās ceļus. No čečenu kontrolētās Černorečes rajona Krievijas bruņotehnika pārdīstota Groznijas virzienā. Zemessardzes štābs pieļauj iespēju, ka armijai būs jāatstāj Grozniju.

Komandieris Aslambeks Islamov Čečenijas karu salīdzina ar PSRS ekspansiju Afganistānā, ziņo Reuters. Par to viņš var priekš, jo karavīri tur divus gadus un saņēmis medaļu par varoņību. «Es būtu melns, ja teiktu, ka iebildu pret karu Afganistānā, kad pats biju tur, jo es to nevarēju. Es biju karavīrs, tāpat kā krievu zēni šeit. Es darīju, kā bija pavēlēts. Es neienīdu afgāņus. Ruņāji ar krievu gūstekņiem šeit un domāju, viņi arī neienīst čečenus. Politiskā opozīcija šeit ir Maskavas marionetes, tāpat kā Nadžibulla (bijušais Afganistānas prezidents) bija padomju marionete. Lielākā līdība ar Afganistānas karu ir tas, ka krievi karo pret civiliedzīvotājiem pilsētās un ciemos. Afganistānā mēs sagrāvām valsti un zaudējām karu. Tas notiks arī ar krieviem Čečenijā.» AFP ziņo, ka svētdien aviācijas uzlidojums Salī nogalināti seši cilvēki, to skaitā 13 un 5 gadus veci bērni.

Komandieris Aslambeks Islamov Čečenijas karu salīdzina ar PSRS ekspansiju Afganistānā, ziņo Reuters. Par to viņš var priekš, jo karavīri tur divus gadus un saņēmis medaļu par varoņību. «Es būtu melns, ja teiktu, ka iebildu pret karu Afganistānā, kad pats biju tur, jo es to nevarēju. Es biju karavīrs, tāpat kā krievu zēni šeit. Es darīju, kā bija pavēlēts. Es neienīdu afgāņus. Ruņāji ar krievu gūstekņiem šeit un domāju, viņi arī neienīst čečenus. Politiskā opozīcija šeit ir Maskavas marionetes, tāpat kā Nadžibulla (bijušais Afganistānas prezidents) bija padomju marionete. Lielākā līdība ar Afganistānas karu ir tas, ka krievi karo pret civiliedzīvotājiem pilsētās un ciemos. Afganistānā mēs sagrāvām valsti un zaudējām karu. Tas notiks arī ar krieviem Čečenijā.» AFP ziņo, ka svētdien aviācijas uzlidojums Salī nogalināti seši cilvēki, to skaitā 13 un 5 gadus veci bērni.

Ģenerālkonsulāta mīnē

No 1.lpp. Tajā pašā laikā Krievijas Ārlietu ministrijas oficiālais pārstāvis Sanktpēterburgā Viktors Lopatņikovs, kas, par spīti vēl nedēļas sākumā Latvijas pusei izteiktajam aizliegumam 25.februārī atvērt jaunās telpas, tomēr pagodināja ar savu klātbūtni atklāšanas ceremoniju, presi stāstīja par acimredzamo Latvijas un Krievijas attiecību uzlabošanu. Tas, ka Latvijas pārstāvniecība šajā pilsētā ir atstāta bez tālruņa, esot vienīgi «tehnisks jautājums», kas, kā ironizē konsulāta darbinieki, gan tiek risināts jau no pagājušā gada oktobra. Vienlaikus viņš atzina, ka šīs ģenerālkonsulāta darbība. Viņa patiesi ir ļoti enerģiska, autoritatīva un visā Pēterburgā pazīstama.» Bet A.Strautmanis atliek vien vīpsnāt: «Tas, ka mani ciena kā personu, nebūt vēl nenozīmē, ka mani ciena kā ģenerālkonsuli.»

Jautājums par tālruni, protams, nokārtosies. Konsuls Juris Balodis saka: «Uzņēmējvalsts, manuprāt, zaudē vairāk nekā mēs. Pirmkārt, informācija par šo attieksmi mazpazīstama, gan tiek risināts jau no pagājušā gada oktobra. Vienlaikus viņš atzina, ka šīs ģenerālkonsulāta darbība. Viņa patiesi ir ļoti enerģiska, autoritatīva un visā Pēterburgā pazīstama.» Bet A.Strautmanis atliek vien vīpsnāt: «Tas, ka mani ciena kā personu, nebūt vēl nenozīmē, ka mani ciena kā ģenerālkonsuli.»

mažam izplatās aiz konsulāta sienām, un, otrkārt, viņiem taču jebkuras nepieciešamības gadījumā nāksies pie mums nākt kājam.» Bet tā nebūt nav vienīgā problēma. Lai arī jaunās telpas ir gandrīz divreiz lielākas par iepriekšējām, tajās atšķirībā no iepriekšējām ir sanitārais mežģelis, kāpņu telpa neatgādina pilsētas atkritumu izgāzumi un izbaudējus šētas runči vismaz pagaidām neizklaidē apmeklētājus ar savām žēlābām, arī tām ir tikai pagaidu statuss.

ABONĒ ŠODIEN - LASI JAU RĪT! ABONĒŠANAS DIENA CENTRS Katru dienu lasu «DIENU!» Jau 7 no rīta! Ziņas ir svaigas tikai līdz brokastlaikam! Abonēšanas centrs garantē — «DIENA» jūsu pastkastītē jau 7 no rīta! Tāl. 270040, Rīga, Lačplēša iela 1

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Izbeigta izmeklēšana

No 1.lpp. Dārijams no Latvijas puses tika segts ar tādas pašas summas vekseliem, kurus bez J.Reisona paraksta ir Latvijas Investīciju bankas prezidente Ilze Jurkāne. Turklāt to reizejais finansu ministrs Elmārs Silīns M.A.S.GmbH izsniedza dokumentu, kas, pēc ekspertu slēdziena, uzskatāms par valdības garantiju vai «kaut ko tai ļoti līdzīgu». Taču šolīte aizdevumi izpalika. Toties 1993.gada pavasarī kļuva zināms, ka pretēji sākotnējai norūnai minētos vekselus piedāvā pārdošanai. Tikai pēdējā brīdī Latvijai izdevās apturēt darījumu, līdz ar to novēršot ieraušānu finansiālā bezdibēni. Jau toreiz daudzi ar šiem notikumiem saistītie momenti šķita divaini un šaubīgi. Taču nozieguma sastāvu Latvijas tiesībsargājošās iestādes tajos neatrada. Pie līdzīga secinājuma tagad acimredzot nonākusi arī Duisburgas prokuratūra. Paliek jautājums: ja ne krimināla rīcība, kas tad? No drošiem avotiem Diena ir ieguvusi informāciju, kas liek domāt, ka M.A.S.GmbH šīs aferas kopsakarā ir bijusi savas veida «greizo spoguļu karavaltsts». Jau 1993.gada maijā Diena ziņoja, ka firmai, kas solījās sagādāt Latvijai 400 miljonu USD aizdevumu, divainā kārtā nav ne sava telefona, ne biroja. Pēc tagad saņemtas informācijas, būtībā M.A.S.GmbH nav bijusi nekas cits kā «faksa aparāts Hugo V. gulamistabā un nesakārtotu papīru kalni dzīvojamajā istabā». Lielā kredīta sarīpētājs izteikot no pensijas, ģimenes ienākumi esot ap 4000 DEM (1440 latu mēnesi). Braucot lietiskās darīšanās, viņš pa laikiem mēdzot pārgulēt savā ne pārāk jaunajā Opel Kadett, lai ietaupītu naudu par viesnīcu. Un tomēr šis Hugo V. 1993.gada 20.maijā pašpārliecināti raksta Dienas korespondentam, ka 1986.gada sākumā viņa firma M.A.S.GmbH likvidēšanas situācijā esot nonākusi tālāb, ka nesot varējusi realizēt vairākus miljonus DEM par dzelzceļa vilcienu eksportu uz Lībanu (!).

No visas pieejamās informācijas kļūst skaidrs, ka Hugo V. pašpārliecinātības pamatā ir bijis pašapmāns. Tāpēc arī viņa spoguļi bija greizi. Taču tie meta tik žilbinošus un vilinošus atspulgos, ka Latvijas puse nemēģināja pamest skatu aiz šiem spoguļiem. Tiesa, M.A.S.GmbH līdzās stāvēja firma Lupa Weight GmbH, kas, ceļot Rīgas udeņu atgriešanās iekārtas, bija ieguvusi savu vārdu Latvijā un šķīta uzticama. Taču, kā Diena ziņoja, šīs firmas likvidēšanu šajā pašā vekselu lieta sakarā ar šo firmu — un ar tiem pašiem rezultātiem.

Gaidas un skauti svin Draudzības dienu

Svētkos Latviešu biedrības namā dejo gaidas un skauti. Foto — Boriss Koļesņikovs, A.F.I.

Dzintra Ābolīņa Rīga, 25.febr. Latvijas gaidu un skautu vienības sestdien Rīgas Latviešu biedrības namā svinēja Draudzības dienu, jo 22.februārī ir šo kustību dibinātāju — lorda Roberta Beidena-Paulei un viņa dzīvesbiedres Olaves dzimšanas diena. Latvijas gaidu priekšnieces amatā izpildītāja vadītāja Līga Driķe Dienai pastāstīja, ka skautu un gaidu kustība sākusies šā gadsimta sākumā Lielbritānijā. Latvija skautu kustība radusies jau 1917.gadā, bet gaidu — 1921.gadā. Padomju laikos skautu un gaidas atklāti darboties nedrīkstējusi, bet līdz ar Latvijas neatkarības atjaunošanos abas šīs organizācijas sākās aktīvi darboties. L.Driķe teica, ka Latvijā patlaban esot astoņi gaidu un skautu nodaļi — Kursā, Tālavā, Ezerzeme, Daugava, Jūras gaidas un skauti, Jaunatnes kristīgas savienības gaidas un skauti un divi Rīgas nodaļi. L.Driķe pavēstīja, ka Latvijā esot izveidojušās aptuveni 40 skautu un 50 gaidu vienības. L.Driķe teica, ka gaidu un skautu kustības dalībnieku solījumā būt uzticīgiem Dievam un palīdzēt Latvijai grūtā brīdī, kā arī 10 likumos, kas jāievēro iekšmācības dalībniekiem, esot izteikta abu organizāciju būtība. Savukārt sengaida, Vilhelmines Vilkas dzimtas pārstāve, Latvijas gaidu vadītāja pirms kara un šīs kustības atjaunotāja mūsdienās Milda Feldmane Dienai teica, ka kļūt par gaidu vai skautu esot ļoti grūti, jo «jābūt tīram domā, jūtām un darbos». Tomēr, iesaistoties šajā kustībā, bērni gūstot daudz garīgu vērtību un iemācoties arī dažādus praktiskajai dzīvei noderīgus padomus.

Kā zināms, saskaņā ar Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas vienošanos par Skrundas radiolokācijas stacijas tiesisko statusu tas pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā objekta funkcionēšanas nodrošināšanā tieši nodarbinātā personāla skaits nedrīkst pārsniegt 599 militāros speciālistus un 199 civiļos kolpātājus. Turklāt Krievijas pusei objekta pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā jācenšas samazināt militāro speciālistu skaitu, aizstājot viņus ar civiliļiem kolpātājiem. Par civiliļiem kolpātājiem var pieņemt atbilstoši kvalificētu personālu no Latvijas Republikas pilsoņiem un iedzīvotājiem. Minētā skaitā nav iekļauta objekta apsardze, kā arī personāla ģimenes locekļi, Latvijas Republikas iedzīvotāji un pilsoņi, kurus objekta vadītājs uz darba līguma pamata nolīgst darbam sociālajā sfērā.

Iespējams, ka Latvijai apvieno neesošus biedrus

Toms Liepiņš Rīga, 24.febr. Pirms nedēļas cilvēkstiesību aizstāvošanas grupas Helsinki'86 atjaunošanas sanāksmē tās pagaidu priekšsēdis Heinis Lāma paziņoja, ka, lai arī viņam ir politiskas simpatijas pret Joahima Zigeristu vadītu tautas kustību Latvijai, viņš nepatīst iekļaut biedru sarakstos un iecelts par revīzijas komisijas vadītāju. Ņemot vērā, ka grupas Helsinki'86 statusos paredzēts, ka organizācijas biedrs nevar būt kāda cita partijas veidojuma biedrs, H.Lāma izteica pārispējamu neizpratni par kustības Latvijai viedokli, kas tika izteikts raidījumā Latvijas reportāžas.

Kā Dienai paskaidroja H.Lāma, viņš aktīvi piedalījies kustības Latvijai idejiskajā izveidē un vairākos pasākumos, to skaitā arī 1994.gada 18.novembra svinības Jelgavā. «Manas prombūtnes laikā Vācijā no paziņām uzzināju, ka Latvijas reportāžas darīšanās zināms kustības Latvijai biedrus un to skaitā esmu minēts arī es. Tas bija nepatīkams fakts, jo tajā laikā nebiju iepazīnis ar kustības statusiem, nemaz nerunājot par biedra anketas aizpildīšanu. Mans vārds daudzziem latviešiem asociējas ar organizāciju Helsinki'86 un tautas atmodas kustību 1987.gadā. «Ir saprotama J.Zigeristu vēlme deklarēt mani un manis vadīto organizāciju Helsinki'86 kā savus līdzgaitniekus,» paskaidroja H.Lāma. Jau nedēļu H.Lāma cenšoties panākt tikšanos ar J.Zigeristu vai viņa palīgu Egilu Ziedoni, tomēr līdz šim viņam tas neesot izdevies.

Lai rastu apstiprinājumu vai noliegumu H.Lāmas apgalvojumiem, Diena vairākas reizes no deputāta J.Zigerista palīga E.Ziedņa mēģināja iegūt šā fakta komentāru, taču vienīgā iegūtā informācija ir, ka «J.Zigerists un kustība Latvijai boikotē Dienu visos iespējamos variantos un nekādus komentārus nevienā jautājumā nesniegs.»

Skrundas karaspēka daļa atzīmē jubileju

Skrunda, 26.febr. (BNS) Pagājušajā nedēļā Latvijā vienīgā palikušī Krievijas karaspēka daļa Skrundas radiolokācijas stacijā atzīmēja savu 24.gadu pastāvēšanas jubileju. Svinību ietvaros daļa apmeklēja Krievijas vēstnieka Latvijā Aleksandra Raņņiša, Liepājas konsulāta ģenerālkonsuls Ruslans Bakalo, kā arī Latvijas Aizsardzības ministrijas un vietējās pašvaldības pārstāvjus.

Kā zināms, saskaņā ar Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas vienošanos par Skrundas radiolokācijas stacijas tiesisko statusu tas pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā objekta funkcionēšanas nodrošināšanā tieši nodarbinātā personāla skaits nedrīkst pārsniegt 599 militāros speciālistus un 199 civiļos kolpātājus. Turklāt Krievijas pusei objekta pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā jācenšas samazināt militāro speciālistu skaitu, aizstājot viņus ar civiliļiem kolpātājiem. Par civiliļiem kolpātājiem var pieņemt atbilstoši kvalificētu personālu no Latvijas Republikas pilsoņiem un iedzīvotājiem. Minētā skaitā nav iekļauta objekta apsardze, kā arī personāla ģimenes locekļi, Latvijas Republikas iedzīvotāji un pilsoņi, kurus objekta vadītājs uz darba līguma pamata nolīgst darbam sociālajā sfērā.

Kā zināms, saskaņā ar Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas vienošanos par Skrundas radiolokācijas stacijas tiesisko statusu tas pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā objekta funkcionēšanas nodrošināšanā tieši nodarbinātā personāla skaits nedrīkst pārsniegt 599 militāros speciālistus un 199 civiļos kolpātājus. Turklāt Krievijas pusei objekta pagaidu funkcionēšanas un demontāžas laikā jācenšas samazināt militāro speciālistu skaitu, aizstājot viņus ar civiliļiem kolpātājiem. Par civiliļiem kolpātājiem var pieņemt atbilstoši kvalificētu personālu no Latvijas Republikas pilsoņiem un iedzīvotājiem. Minētā skaitā nav iekļauta objekta apsardze, kā arī personāla ģimenes locekļi, Latvijas Republikas iedzīvotāji un pilsoņi, kurus objekta vadītājs uz darba līguma pamata nolīgst darbam sociālajā sfērā.

Būs jaunas vēstniecības

No 1.lpp. Nepieciešams arī nodrošināt Latvijas iedzīvotāju aizsardzību ārvalstīs, kur pieaug dažādu negadījumu skaits. M.Riekstiņš paredz, ka tālākā nākotnē daudz vēstniecību netiks atvērtas. Vienīgi varētu būt runa par Tālajiem Austrumiem. Taču vēl nepieciešams izvērtēt, ar kuru no šīm valstīm Latvijai varētu būt vairāk saimniecisko un politisko kontaktu. Iespējams, ka šogad Japānas galvaspilsētā tiks atvērtas informācijas birojs. Domājams, ka tālākā nākotnē varētu paplašināties konsularais tīkls — būtu nepieciešams vēl papildu konsulāts Krievijā (domājams, Krasnojarskā), par ko sāktas sarunas ar Krieviju un saņemta principiāla piekrišana. Vēl varētu būt runa par konsulāta atvēršanu Vācijā, turklāt gadsimta nogalē vēstniecība, domājams, būs jāpārceļ uz Berlīni. Latvijai, iekļaujoties Eiropas savienības darbībā, būs jāpaplašina pārstāvniecības darbs Briselē, kur pieaugs dažādu negadījumu skaits.

cel uz Berlīni. Latvijai, iekļaujoties Eiropas savienības darbībā, būs jāpaplašina pārstāvniecības darbs Briselē, kur pieaugs dažādu negadījumu skaits. M.Riekstiņš saka, ka pēc starptautiskās prakses vēstnieku nomaīņa noteiktā tādēļ, ka, pārāk ilgi uzturoties vienā valstī, vēstnieks sāk zaudēt savas pārstāvējamās valsts reālās situācijas izjūtu.

Neo city vadība organizē pilnsapulci un neierodas

Dzintra Ābolīņa Rīga, 25.febr. Sestdien Rīgas Aviācijas universitātē uz akcionāru kopsapulci, lai apspriestu jautājumu par dividenžu izmaksas kārtību, bija pulcējušies aptuveni 500 Neo city akcionāru, bet pilnsapulces organizatori tā arī neieradās. Firma Neo city, uz kuras dokumentiem atrodams arī nosaukums Neo sit, sākotnēji piesaistīja iedzīvotāju naudas noguldījumus, solot par tiem augstus procentus, bet pēc tam pārdeva akcijas. Neo city vadība apgalvoja, ka šī firma nodarboties ar māju būvēšanu, un stāstīja, ka esot iegādājusies zemi Babiņtē. Kops šā gada sākumā firma ir pārtraukusi procentu un naudas noguldījumu izmaksāšanu. Padlaban Neo city noguldītāji uzskata, ka ir apkrāpti, tāpēc pilnsapulces nolēma, ka nepieciešams uzkrāt sapulces protokolu un griezties pie tiesībsargājošām institūcijām. Vairāki Neo city akcionāri uzskatja, ka nepieciešams uzlikt arestu uzskatījamam, ja tādi ir, kā arī veikt firmas finansu revīziju.

Kāda noguldītāja Dienai pastāstīja, ka pagājušā gada decembrī iegādājusies Neo city parasto akciju par Ls 50, cerējama tādējādi rast līdzekļus, lai varētu samaksāt par dzīvokli. «Esmu atkal apkrāpta,» viņa sūdzējās Dienai. Naudas noguldītāji nabalvoja par iniciatīvas grupas izveidošanu, kas pārstāvētu viņu tiesības, bet otram kopsapulcē iecerētajam jautājumam — akciju sabiedrības celtniecības programmas apstiprināšanai — neatradās nevienas referents.

Latvijas, Lietuvas un Igaunijas parlamentārieši aicina sniegt palīdzību Čečenijai

Viļņa, 24.febr. (BNS) 233 Lietuvas, Latvijas un Igaunijas parlamentu deputāti nosūtījuši pasaules valstu valdībām un parlamentiem paziņojumu, kurā aicina atzīt čečenu tautas tiesības uz pašnoteikšanos un neatkarību. «Kā pavēstīja Baltijas valstu starptarmentāro grupu sakariem ar Čečeniju koordinācijas padomes priekšsēdētājs Algirds Endrukaitis, aicinājumu parakstījuši 93 Lietuvas Seima locekļi, 64 Latvijas Saeimas deputāti un 66 Igaunijas Valsts sapulces deputāti. Dokumentā pieprasīts apturēt genocīdu Čečenijā, pārtraukt karadarbību un izvest no Čečenijas teritorijas Krievijas karaspēku, kā arī izteikts aicinājums noregulēt konfliktu mierīgā ceļā.»

Cienijamie lasītāji! Ja jums nav izdevies kioskā nopirkt mūsu avīzi, lūdzu, zvaniet pa tālr. 327237

REKLĀMU UN SLUDINĀJUMUS PIENĒM Rīgā, Pils ielā 12, 2.stāvā. Tāl. 221133.